

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
G M I N Y W I N N I C A**

- UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -

ZAŁĄCZNIK NR 1

DO UCHWAŁY NR

.....

RADY GMINY WINNICA

Z DNIA 2020 R.

2020 R.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	6
ZESPÓŁ AUTORSKI	6
PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA	7
1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	8
1.1. Ogólna charakterystyka gminy	8
1.2. Podstawowe dane o gminie.....	9
1.3. Struktura użytkowania i przeznaczenia terenów.....	14
1.4. Uzbrojenie terenu.....	14
2. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony ..	15
2.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	15
2.2. Decyzje o ustaleniu warunków zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.....	17
3. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.....	19
3.1. Położenie fizycznogeograficzne	19
3.2. Rzeźba terenu i budowa geologiczna.....	20
3.3. Złoża surowców	22
3.4. Wody powierzchniowe	23
3.5. Wody podziemne	25
3.6. Klimat	27
3.7. Gleby.....	30
3.8. Fauna i flora	32
3.9. Leśna przestrzeń produkcyjna.....	33
4. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	35
4.1. Ochrona zabytków w ujęciu prawnym i praktycznym.....	35
4.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	36
4.3. Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków	37
4.4. Stanowiska archeologiczne	39
4.5. Zagrożenia dla środowiska kulturowego	41

5. Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych	43
6. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.....	43
6.1. Demografia	43
6.2. Zatrudnienie	47
6.3. Bezrobocie	48
6.4. Działalność gospodarcza.....	49
6.5. Oświata	52
6.6. Ochrona zdrowia	53
6.7. Uwarunkowania wynikające z dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami	53
6.8. Kultura	53
6.9. Sport.....	54
6.10. Turystyka	55
7. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	57
7.1. Zagrożenia hałasem	58
7.2. Pożary lasów	58
8. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.....	59
8.1. Analiza ekonomiczna.....	59
8.2. Analiza środowiskowa	61
8.3. Analiza społeczna	64
8.4. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego	68
8.5. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę	73
8.6. Chłonność położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej	79
8.7. Chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	100
8.8. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	106
8.9. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej	

i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.....	109
8.10. Analiza SWOT.....	112
9. Stan prawny gruntów	113
10. Występowanie obiektów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	115
10.1. Formy ochrony przyrody	115
10.2. Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu.....	116
10.3. Użytki ekologiczne	117
10.4. Pomniki przyrody.....	118
10.5. Zielone Płuca Polski	118
10.6. Lasy ochronne.....	119
10.7. Ochrona gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych.....	120
10.8. Ochrona gruntów leśnych	120
10.9. Strefy ograniczonego użytkowania od linii elektroenergetycznych	120
11. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	121
12. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	121
12.1. Udokumentowane złoża kopalin.....	121
12.2. Zasoby wód podziemnych	122
12.3. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	123
13. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych na podstawie przepisów odrębnych.....	123
14. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	123
14.1. Komunikacja drogowa	123
14.2. Komunikacja kolejowa	125
14.3. Zaopatrzenie w wodę	126
14.4. Odprowadzanie ścieków	127
14.5. Elektroenergetyka	127
14.6. Gazownictwo	128
14.7. Ciepłownictwo	128

14.8. Telekomunikacja.....	128
14.9. Gospodarka odpadami	130
15. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych	134
15.1. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju	134
15.2. Krajowy Program Zwiększania Lesistości.....	136
15.3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego	136
15.4. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego	139
15.5. Strategia Rozwoju Powiatu Pułtuskiego	140
15.6. Strategia Rozwoju Gminy Winnica na lata 2015-2025.	141
16. Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej	142

WSTĘP

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica sporządził, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) Wójt Gminy Winnica. Studium uchwaliła Rada Gminy Winnica, zgodnie z art. 12 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Uchwałą Nr z dnia r.

Zgodnie z uchwałą nr VII/53/2019 Rady Gminy Winnica z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica niniejszy dokument obejmuje cały obszar położony w granicach administracyjnych gminy.

Na Studium składa się:

- załącznik nr 1 – część tekstowa, uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego;
- załącznik nr 2 – część tekstowa, kierunki zagospodarowania przestrzennego;
- załącznik nr 3 – rysunek studium, uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego;
- załącznik nr 4 – rysunek studium, kierunki zagospodarowania przestrzennego;
- załącznik nr 5 – uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń studium;
- załącznik nr 6 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu studium.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Studium sporządzone na podstawie uchwały intencyjnej VII/53/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica opracował zespół projektowy w następującym składzie:

- mgr Agata Piszewska;
- mgr Rafał Łucki;
- inż. Rafał Młynek;
- mgr Dagmara Sobczak;
- inż. Janusz Piszewski.

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA

Opracowanie przedmiotowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica wynika z nowych potrzeb związanych z rozwojem gminy. Zmieniające się uwarunkowania społeczne i ekonomiczne, ale także troska o zrównoważony rozwój legły u podstaw decyzji Rady Gminy o wszczęciu procedury planistycznej prowadzącej do uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica. Należy zatem przyjąć, iż Rada Gminy, która jako organ stanowiący gminy urzeczywistnia samodzielność gminy w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gminy, w kontekście zaistniałych okoliczności, dotyczących przywołanych już zmian uwarunkowań, wając jednocześnie na dynamiczny i ciągły proces gospodarowania obszarem gminy, niniejszą uchwałą obligującą Wójta Gminy Winnica do opracowania stosownego studium czyni zadość wymogom racjonalności w zarządzaniu przestrzenią gminy hołdując jednocześnie obowiązującym przepisom prawa.

Diagnoza stanu istniejącego i określenie kierunków zagospodarowania przestrzennego polega na ustaleniu lokalnych zasad organizacji struktury przestrzennej gminy przy równoczesnym uwzględnieniu wymagań dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, rozmieszczenia infrastruktury technicznej i społecznej oraz uwzględnieniu podstawowych elementów sieci osadniczej. Ustalenia Studium winny być rozumiane jako świadome działanie władz gminy zmierzające do optymalnego wykorzystania uwarunkowań przestrzennych gminy w celu osiągnięcia wyznaczonych kierunków rozwoju. Generalną zasadą kształtowania i zagospodarowania przestrzeni gminy winny być reguły określające jej zrównoważony rozwój przestrzenny, gospodarczy, społeczny i kulturowy, który harmonizuje z uwarunkowaniami przyrodniczymi ograniczając jednocześnie degradację przyrody, nie naruszając możliwości zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica opracowano na podstawie i z uwzględnieniem następujących przepisów prawa:

- art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713);
- art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- uchwały Nr VII/53/2019 Rady Gminy Winnica z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica.

1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

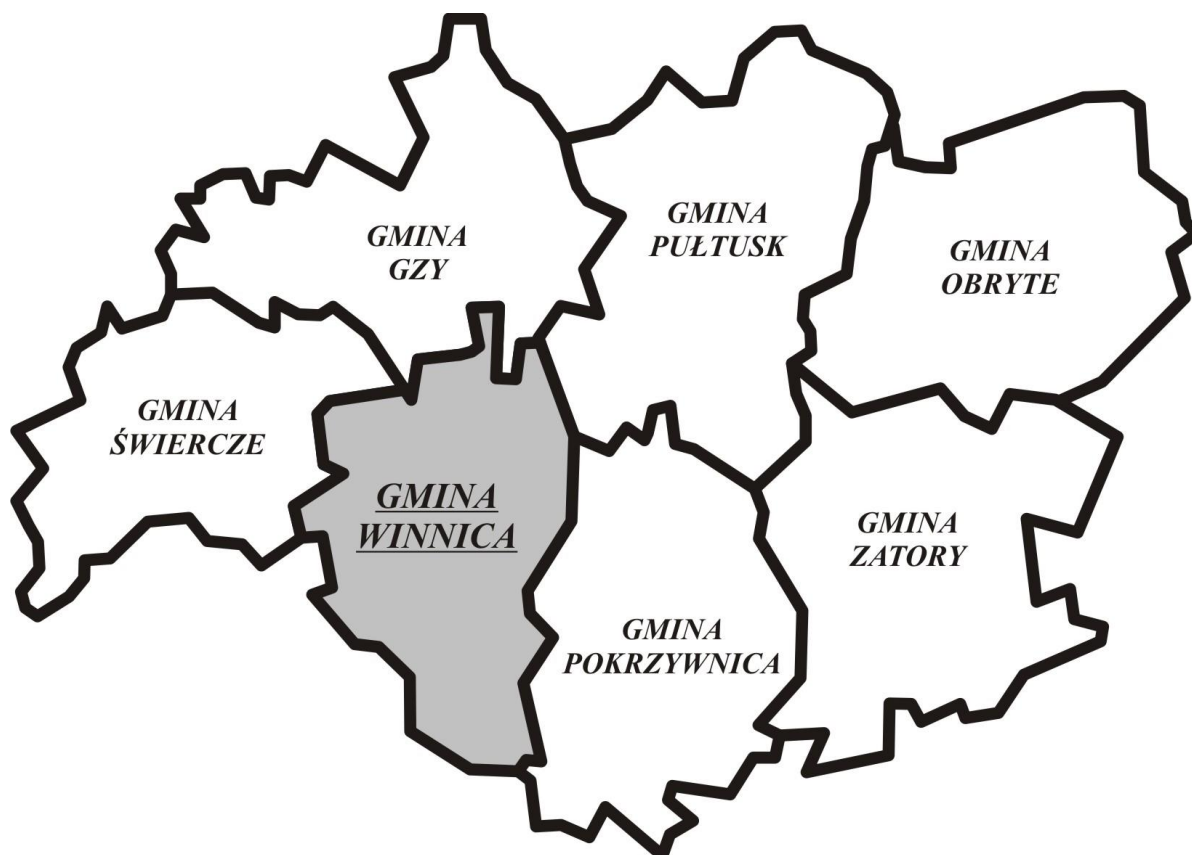
1.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina wiejska Winnica położona jest w powiecie pułtuskim, w centralno-północnej części województwa mazowieckiego. Obszar gminy zajmuje powierzchnię 11 504 ha¹.

Gmina Winnica graniczy z czterema gminami powiatu pułtuskiego:

- gminą Pokrzywnica – od wschodu;
 - gminą miejsko-wiejską Pułtusk – od północnego wschodu,
 - gminą Świercze – w kierunku zachodnim,
 - gminą Gzy – od północy,
- oraz
- gminą Nasielsk – od zachodu (powiat nowodworski),
 - gminą Serock – od południa (powiat legionowski).

Rysunek 1. Położenie gminy Winnica na tle powiatu pułtuskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

¹ Materiał źródłowy: Dane GUS, stan na 31.XII.2018 r.

1.2. Podstawowe dane o gminie

Gmina Winnica posiada status gminy wiejskiej. W skład gminy wchodzi 38 obrębów geodezyjnych w tym 38 miejscowości, z których siedem stanowi części integralne.

Obszar gminy podzielono na następujące 34 sołectwa²: Bielany, Błędostowo, Brodowo-Bąboły, Budy-Zbroszki, Domosław, Glinice-Domaniewo, Glinice Wielkie, Gnaty-Lewiski, Gnaty-Szczerbaki, Gnaty-Wieśniany, Gołdkowo, Górki-Bački, Górki Duże, Górki-Witowice, Kamionna, Łachów, Mieszki-Kuligi, Mieszki-Leśniki, Nowe Bulkowo, Pawłowo, Poniaty-Cibory, Poniaty Wielkie, Powielin, Rębkowo, Skarżyce, Skorosze, Skoroszki, Skórznice, Smogorzewo Pańskie, Smogorzewo Włosciańskie, Stare Bulkowo, Winnica, Winniczka, Zbroszki.

Według statystyki ludności prowadzonej przez Urząd Gminy w Winnicy, gminę zamieszkuje 4 217 osób³, w tym największa liczba ludności zamieszkuje w miejscowości Winnica (814 osób).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego gęstość zaludnienia gminy w 2018 r. wynosiła 36 osób/km². Jest to wskaźnik zdecydowanie niższy niż średnia gęstość zaludnienia powiatu pułtuskiego (52 osoby/km²) oraz gęstość zaludnienia całego kraju (123 osoby/km²)⁴.

Tabela 1. Analiza porównawcza głównych wskaźników charakteryzujących gminę na tle powiatu pułtuskiego i województwa mazowieckiego.

Lp.	Główne wskaźniki	Województwo mazowieckie	Powiat pułtowski	Gmina Winnica
1.	Powierzchnia ogółem w km ²	35558	828,6	115,09
2.	Ludność	5403412	33551	4091
3.	Gęstość zaludnienia (osoby/km ²)	152,0	52	36
4.	Ludność w wieku przedprodukcyjnym w %	19,4	20,48	21,03
5.	Ludność w wieku produkcyjnym w %	59,52	60,93	58,4
6.	Ludność w wieku poprodukcyjnym w %	21,43	18,58	17,57
7.	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności ⁵	90,3	88,3	99,9

² Materiał źródłowy: Dane pozyskane z Urzędu Gminy w Winnicy.

³ Stan na X.2019 r.

⁴ Dane dla powiatu i całego kraju według stanu na dzień 31.XII.2018 r.

⁵ Dane na rok 2018.

8.	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności ⁶	69,4	42,7	35,4
9.	Korzystający z gazu w % ogółu ludności ⁷	52,7	13,4	9,5
10.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m ³⁽⁸⁾	41,1,0	31,6	44,2

Źródło: Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego na 2018 r.

Gmina Winnica z powierzchnią wynoszącą 115,09 km² stanowi 0,32% powierzchni województwa mazowieckiego. W 2018 r. ludność gminy wyniosła 4217 osoby.

Podsumowując gmina Winnica:

- wykazuje jeden z niższych wskaźników gęstości zaludnienia zarówno na tle pozostałych gminy powiatu pułtuskiego (od 34 do 184);
- prezentuje się korzystnie pod względem udziału procentowego osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym na tle województwa;
- prezentuje się korzystnie pod względem udziału procentowego osób korzystających z instalacji wodociągowej na tle powiatu pułtuskiego na tle województwa;
- prezentuje się niekorzystnie pod względem udziału procentowego osób korzystających z instalacji kanalizacji sanitarnej zarówno na tle powiatu pułtuskiego jak i na tle województwa;
- prezentuje się niekorzystnie pod względem udziału procentowego osób korzystających z gazu na tle powiatu pułtuskiego i niekorzystnie na tle województwa;
- ponadto zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca było większe od średniej powiatowej i od średniej wojewódzkiej.

W tabeli nr 1 przedstawiono udział liczby ludności gminy przypadający na jej poszczególne miejscowości.

⁶ Dane na rok 2018.

⁷ Dane na rok 2018.

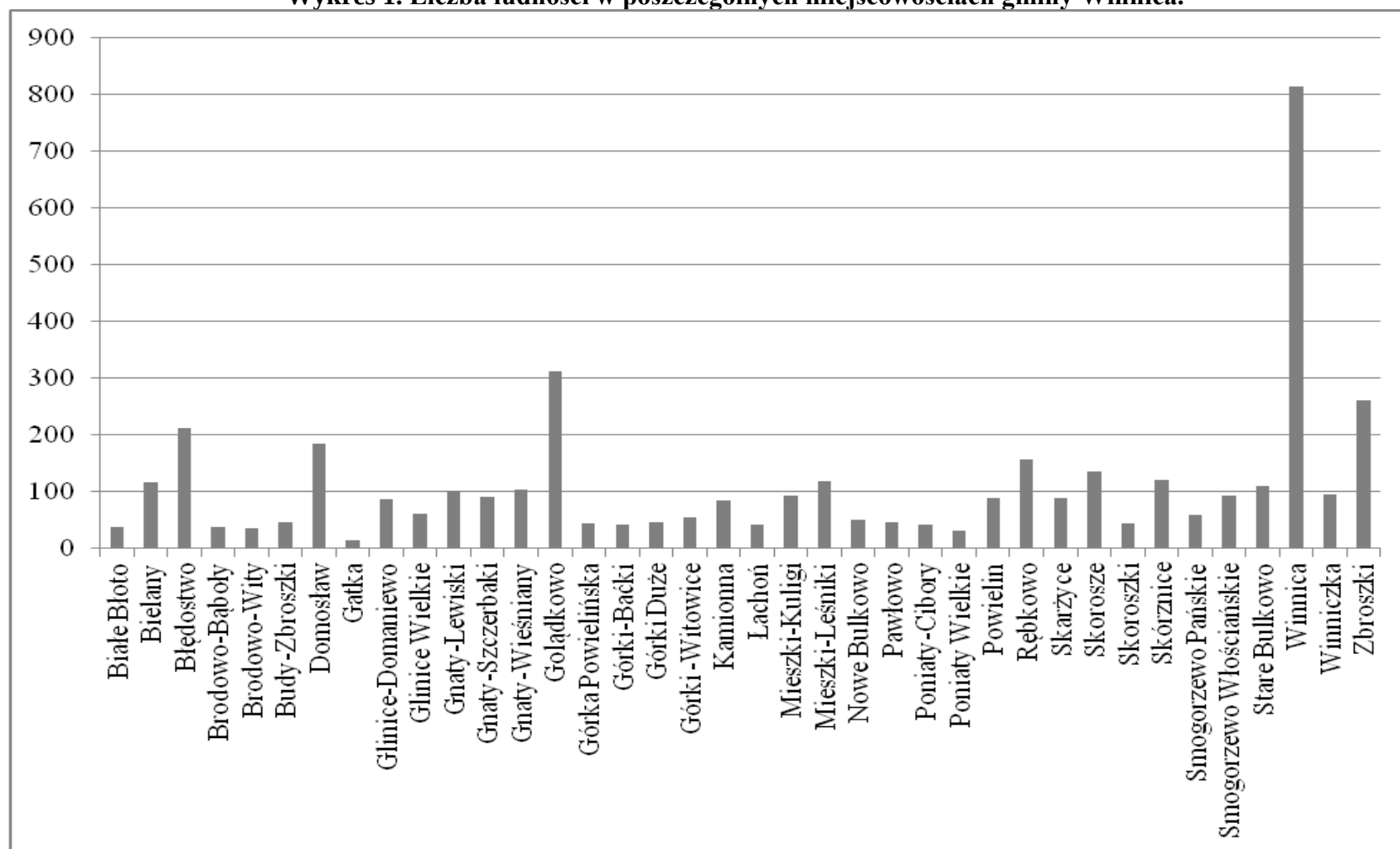
⁸ Dane na rok 2018.

Tabela 2. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Winnica.

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba ludności
1.	Białe Błoto	39
2.	Bielany	116
3.	Błędostowo	212
4.	Brodowo-Bąboły	38
5.	Brodowo-Wity	36
6.	Budy-Zbroszki	47
7.	Domosław	185
8.	Gatka	14
9.	Glinice-Domaniewo	88
10.	Glinice Wielkie	62
11.	Gnaty-Lewiski	102
12.	Gnaty-Szczerbaki	91
13.	Gnaty-Wieśniany	103
14.	Golądkowo	312
15.	Górka Powielińska	44
16.	Górki-Bački	42
17.	Górki Duże	46
18.	Górki-Witowice	55
19.	Kamionna	84
20.	Łachoń	42
21.	Mieszki-Kuligi	93
22.	Mieszki-Leśniki	118
23.	Nowe Bulkowo	50
24.	Pawłowo	47
25.	Poniaty-Cibory	43
26.	Poniaty Wielkie	31
27.	Powielin	90
28.	Rębkowo	158
29.	Skarżyce	89
30.	Skorosze	136
31.	Skoroszki	45
32.	Skórznice	122
33.	Smogorzewo Pańskie	60
34.	Smogorzewo Włociańskie	94
35.	Stare Bulkowo	111
36.	Winnica	814
37.	Winniczka	96
38.	Zbroszki	262
RAZEM		4217

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy w Winnicy.

Wykres 1. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Winnica.

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy w Winnicy.

Rysunek 2. Podział gminy Winnica na obręby geodezyjne.

Źródło: Opracowanie własne.

1.3. Struktura użytkowania i przeznaczenia terenów

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę użytkowania gruntów gminy Winnica:

Tabela 3. Struktura użytkowania gruntów gminy Winnica.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia geodezyjna w ha
użytki rolne	9002,33
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	2102,7
pozostałe grunty	403,97
RAZEM	11509

Źródło: Opracowano na podstawie Raportu o stanie Gminy Winnica 2018.

W strukturze użytkowania gruntów największą część zajmują użytki rolne (9002,33 ha), stanowiące około 78,22% całej powierzchni gminy. Drugą pozycję zajmują grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowiące niecałe 18,27% powierzchni gminy. Ostatnią pozycję tj. 3,51% zajmują pozostałe grunty.

1.4. Uzbrojenie terenu

W tabeli poniżej przedstawiono główne wskaźniki dotyczące uzbrojenia terenu gminy Winnica w infrastrukturę techniczną, dokonując przy tym porównania danych odnoszących się bezpośrednio do gminy Winnica z danymi dotyczącymi obszaru województwa mazowieckiego oraz powiatu pultuskiego. Przedstawione dane pozyskano z informacji posiadanych przez Główny Urząd Statystyczny aktualne na rok 2018.

Tabela 4. Główne wskaźniki dotyczące uzbrojenia terenu gminy Winnica na tle powiatu pultuskiego i województwa mazowieckiego.

Lp.	Główne wskaźniki	województwo mazowieckie	powiat pultuski	gmina Winnica
1.	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności	90,3	88,3	99,9
2.	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	69,4	42,7	35,4
3.	Korzystający z gazu w % ogółu ludności	52,7	13,4	9,5

Źródło: Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego na 2018 r.

Gmina Winnica prezentuje bardzo wysoki wskaźnik dotyczący korzystających z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności. Jest to najwyższy wskaźnik zarówno na tle powiatu pułtuskiego jak i województwa mazowieckiego. W roku 2018 wskaźnik osób korzystających z kanalizacji w % ogółu ludności wyniósł 35,4%. Był on niemal dwukrotnie niższy od wskaźnika wojewódzkiego. Największą różnicę, można zauważyć między wskaźnikiem korzystających z gazu w % ogółu ludności województwa a gminy, gdzie liczba ta jest ponad pięciokrotnie niższa. Wartości wskaźników gminy Winnica niewiele odbiegają od wskaźników powiatu.

2. Uwarunkowania wynikające ze stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

2.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Głównym narzędziem w kształtowaniu ładu przestrzennego są obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na terenie gminy Winnica obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) uchwała Nr XXIV/135/96 Rady Gminy w Winnicy z dnia 30 grudnia 1996 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego Nr 9 poz. 38; na obszarze określonym w ww. planie ustala się: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług dla rolnictwa z możliwością lokalizacji innych usług w tym rzemiosła i handlu, teren urządzeń komunikacji samochodowej i obsługi podróży oraz usług handlu, teren rolniczy, teren zabudowy mieszkaniowej i niskiej lub średniej intensywności, tereny eksploatacji żwiru, teren zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, teren urządzeń specjalnych – detonacje materiałów wybuchowych, tereny zabudowy letniskowej, teren lasu, teren zabudowy mieszkaniowej o średniej intensywności, z przeznaczeniem na zabudowę komunalną, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług;
- 2) uchwała Nr XXVIII/168/01 Rady Gminy Winnica z dnia 29 listopada 2001 r. w sprawie zmiany nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Maz. z 2001 r. Nr 264 poz. 6395; przedmiotem ustaleń zmiany planu jest wyznaczenie obszarów: zabudowy mieszkaniowej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej, usług publicznych, komunikacji oraz zalesień;
- 3) uchwała Nr XXVIII/169/01 Rady Gminy Winnica z dnia 29 listopada 2001 r.

w sprawie zmiany nr 2 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Maz. z 2001 r. Nr 264 poz. 6396; przedmiotem ustaleń zmiany planu jest wyznaczenie na terenach rolniczych obszarów powierzchniowej eksploatacji złóż naturalnych;

- 4) uchwała Nr II/18/02 Rady Gminy Winnica z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica dotyczącego fragmentów wsi Poniaty Wielkie i Zbroszki Winnica – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 322 poz. 9533; dla terenów objętych zmianą planu ustala się: teren istniejących i projektowanych usług uciążliwych ze stacją paliw płynnych i gazu, usługami gastronomiczno-hotelarskimi oraz funkcją mieszkalną dla właścicieli obiektów oraz adaptację terenu obsługi rolnictwa na stację paliw płynnych i gazu z usługami gastronomiczno-hotelarskimi;
- 5) uchwała Nr VII/51/03 Rady Gminy Winnica z dnia 10 września 2003 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Winnica dotyczącego fragmentów wsi: Glinice Wielkie, Rębkowo, Smogorzewo Włociańskie i Winnica – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 249 poz. 6542; dotyczy ustaleń głównie dla terenów projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami nieuciążliwymi a także terenów zabudowy letniskowej, terenu adaptacji usług oświaty na usługi publiczne oraz terenu usług uciążliwych z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej dla właściciela;
- 6) uchwała Nr XXX/217/2018 Rady Gminy Winnica z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Winnica w rejonie ul. Szkolnej w gminie Winnica – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Maz. z 2018 r. poz. 4576; ustalenia dotyczą terenów produkcji, usług, składów i magazynów oraz terenu wód – rowu.

Dodatkowo Rada Gminy Winnica podjęła:

- 1) uchwałę nr VII/54/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Winnica, Gnaty-Szczerbaki i Nowe Bulkowo;
- 2) uchwałę nr VII/55/2019 r. z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Poniaty-Cibory, Rębkowo.

Obszar objęty ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Winnica wynosi około 108,4300 ha, co stanowi około 0,94% całej powierzchni gminy. Uchwałami o przystąpieniu objęto obszar o łącznej powierzchni około 80 ha.

2.2. Decyzje o ustaleniu warunków zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Na podstawie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dla terenów, dla których gmina nie posiada aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, realizacja inwestycji jest możliwa po uzyskaniu decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Decyzje o warunkach zabudowy wywierają znaczący wpływ na kształtowanie ładu przestrzennego gminy. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie wydawanych decyzji na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018, wyszczególniając, jakiego rodzaju zabudowy dotyczyły.

Tabela 5. Wydane decyzje o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.

Rodzaj zabudowy	2014	2015	2016	2017	2018
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	18	14	35	40	46
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	-	-	-	1	-
zabudowa usługowa	3	5	5	2	1
inwestycje celu publicznego	7	9	6	10	14
inne	15	26	7	17	14
Razem	43	54	53	70	75

Źródło: Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2014-2018 w gminie Winnica wydano łącznie 249 decyzji o warunkach zabudowy (średnio 49 decyzji w skali roku) oraz 46 o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (średnio 9 decyzji w skali roku). W analizowanych latach można

zauważyć tendencje wzrostową co do liczby wydawanych decyzji. Łącznie najwięcej decyzji o warunkach zabudowy wydano w roku 2018 (61), bardzo podobną liczbę wydanych decyzji zanotowano również w roku poprzednim (60). W analizowanym okresie najwięcej decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i było to w 2018 r. (46). W analizowanych latach 2014-2018 Wójt gminy Winnica wydał tylko jedną decyzję dotyczącą zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego dokonano analizy porównawczej ilości wydanych decyzji o warunkach zabudowy na terenie gminy Winnica w odniesieniu do poszczególnych gmin powiatu pułtuskiego oraz powiatu ogółem w latach 2014-2018.

Tabela 6. Analiza ilości wydanych decyzji o warunkach zabudowy na terenie gminy Winnica na tle gmin powiatu pułtuskiego i powiatu ogółem w latach 2014-2018.

Lp.	Nazwa gminy	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Gzy	29	28	27	36	31
2.	Obryte	34	34	43	40	51
3.	Pokrzywnica	65	56	79	62	84
4.	Pułtusk	136	99	175	168	159
5.	Świercze	69	95	111	160	196
6.	Winnica	43	54	53	70	75
7.	Zatory	<i>brak danych</i>	<i>brak danych</i>	<i>brak danych</i>	<i>brak danych</i>	<i>brak danych</i>
POWIAT PUŁTUSKI		369	357	482	526	582

Źródło: Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Jak wynika z powyższej tabeli, gmina Winnica znajduje się na środkowej pozycji pod względem ilości wydawanych decyzji o warunkach zabudowy w powiecie pułtuskim w analizowanym przedziale czasowym. Największą liczbę wydanych decyzji zanotowała gmina Pułtusk, w której wydano łącznie 737 decyzji. W gminie Świercze można zauważyć największy wzrost ilości wydanych decyzji, różnica między analizowanymi latami wynosi 127, natomiast Wójt gminy Gzy wydaje średnio 30 decyzji każdego roku.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2014-2018 na terenie powiatu pułtuskiego wydano łącznie 2316 decyzji o warunkach zabudowy oraz 416 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Ilość wydanych decyzji w gminie Winnica:

- o ustaleniu inwestycji celu publicznego 11%,
- o warunkach zabudowy stanowi 10,7%

wszystkich decyzji wydanych w powiecie w analizowanych ramach czasowych.

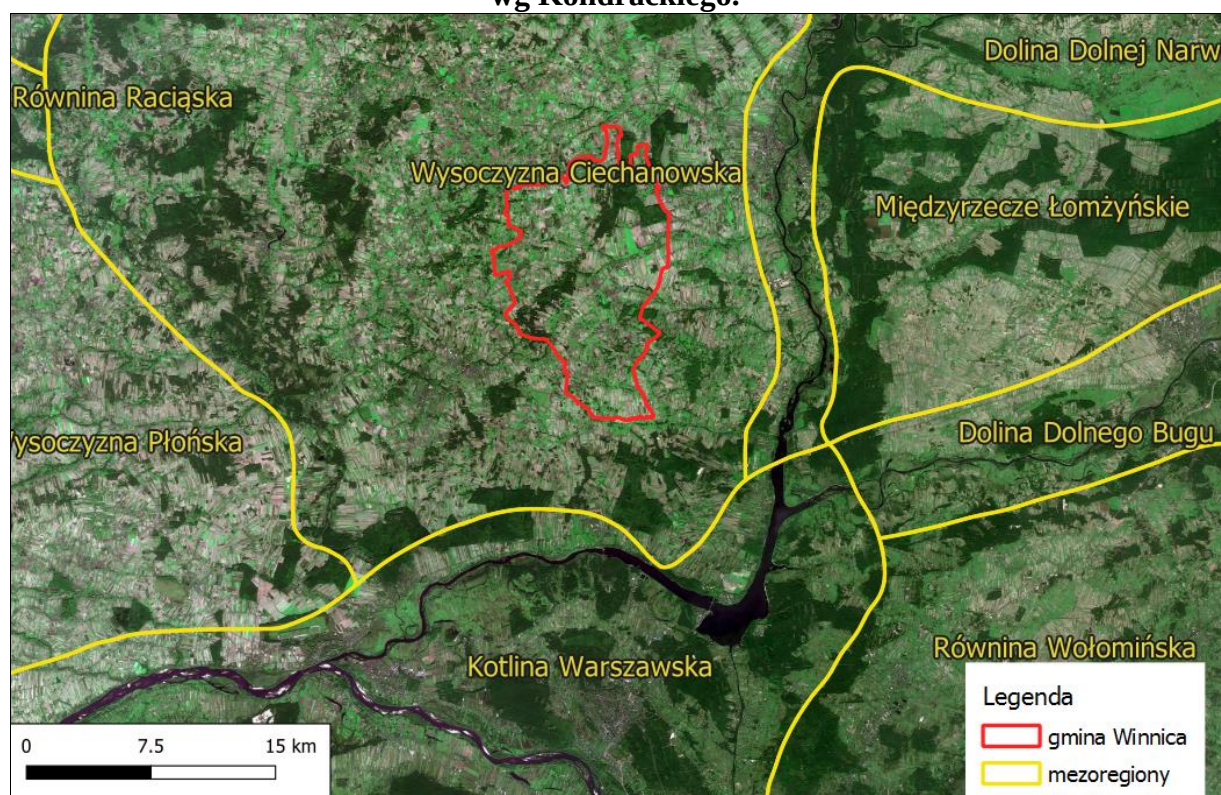
3. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

3.1. Położenie fizycznogeograficzne

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego (2009) obszar położony jest w mezoregionie Wysoczyzny Ciechanowskiej (318.64) region naturalny w środkowej części Niziny Północnomazowieckiej, między Równiną Kurpiowską na północnym wschodzie i Wzniesieniami Mławskimi na północnym zachodzie a Kotliną Warszawską na południu oraz dolinami: Wkry na zachodzie i Narwi na wschodzie:

- Prowincja – Niż Środkowoeuropejski,
- Podprowincja – Niziny Środkowopolskie,
- Makroregion – Nizina Północnomazowiecka,
- Mezoregion – Wysoczyzna Ciechanowska.

Rysunek 3. Położenie Gminy Winnica na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski wg Kondrackiego.

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne (opracowanie własne).

3.2. Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Na terenie położonym w granicach administracyjnych gminy Winnica przeważają tereny mało urozmaicone o łagodnej konfiguracji, które można zaliczyć do płaskich, typowych dla równiny morenowej. Wysokość bezwzględna jest mało zróżnicowana i prawie na całym obszarze utrzymuje się od 100 do 140 m n.p.m. . Najniższy punkt na tym terenie znajduje się w południowej części gminy, w dolinie cieków i wynosi ok. 91 m n.p.m. Najwyżej położony jest obszar w rejonie wsi Górki-Witowice, gdzie pagóry na równinie morenowej przekraczają 150 m n. p. m. Różnica wysokości na terenie gminy dochodzi do 60 m. Równina morenowa na terenie gminy charakteryzuje się spadkiem nie przekraczającym 3° i małym stopniem zachowania się pierwotnych form młodej wysoczyzny morenowej. W zachodniej części gminy poza strefą rozcięcia marginalnego wykształciła się równina morenowa falista o maksymalnym spadku 8 – 10°. Towarzyszą ją wzgórza moren czołowych o wysokości względnej do 20 m i spadku zboczy do 12° oraz pola lessowe o wysokości 5 – 8 m i spadku zboczy 8 – 10°, a także nieckowate zagłębienia wytopiskowe.

Obecna rzeźba terenu jest wynikiem denudacji i erozji wód powierzchniowych okresu późnoplejstocénskiego. W okresie holocénskim zmiany lokalne w rzeźbie terenu wprowadziła działalność człowieka, tworząc między innymi wyrobiska poeksploatacyjne, nasypy drogowe, zbiorniki wodne, rowy melioracyjne itp.

Według podziału Polski na jednostki tektoniczne opracowanego przez J. Znosko obszar gminy położony jest w obrębie jednostki tektonicznej zwanej Wyniesieniami Mazursko – Suwalskimi. W rejonie Kamionna – Mieszki-Kuligi warstwy trzeciorzędowe wychodzą na powierzchnię terenu. Tworzą ją ility pstry związane z pasem wypiętrzeń pliocenu przebiegające na wschód od Płońska do Bud Obrębskich w gminie Pokrzywnica. Powstały w wyniku wyniesienia stropu pliocenu do 120 m n.p.m., gdzie w innych obszarach strop ten utrzymuje się na wysokości 20 – 50 m n.p.m. Utwory pliocenu tworzą ility i mułki przewarstwione piaskami o zróżnicowanej miąższości, od 20 m do ponad 100 m. Ilasto–pylaste utwory pliocénskie spoczywają na miocéńskich piaskach kwarcowych z węglem brunatnym oraz iłach i mułkach o miąższości 50 – 70 m. Poniżej znajdują się morskie utwory oligocenu w postaci piasków glaukonitowych oraz mułków, pod nimi na głębokości ok. 250 m znajdują się margliste utwory kredy górnej.

Utwory trzeciorzędowe za wyjątkiem wychodni w części południowo – wschodniej przykrywają osady czwartorzędowe. W obszarze Poniaty Wielkie – Skórznice występują utwory czołowo – morenowe i lodowcowe. Charakteryzują się dużą zmiennością uziarnienia

z licznymi soczewami żwirów i głazów.

Obszar gminy leży w obrębie dużej jednostki geomorfologicznej zwanej Wysoczyzną Ciechanowską, gdzie przeważają utwory lodowcowe (zwałowe) w postaci glin i piasków moreny dennej. W rejonach dolin rzecznych i obniżeń wykształciły się utwory aluwialno – deluwialne i bagniste. Występują również najmłodsze, holocenyjskie osady, do których należą torfy organiczno – mineralne typu namuły i piaski. Wyściełają dna dolin i zagłębień bezodpływowych, charakteryzując się dużym nawodnieniem i ściśliwością.

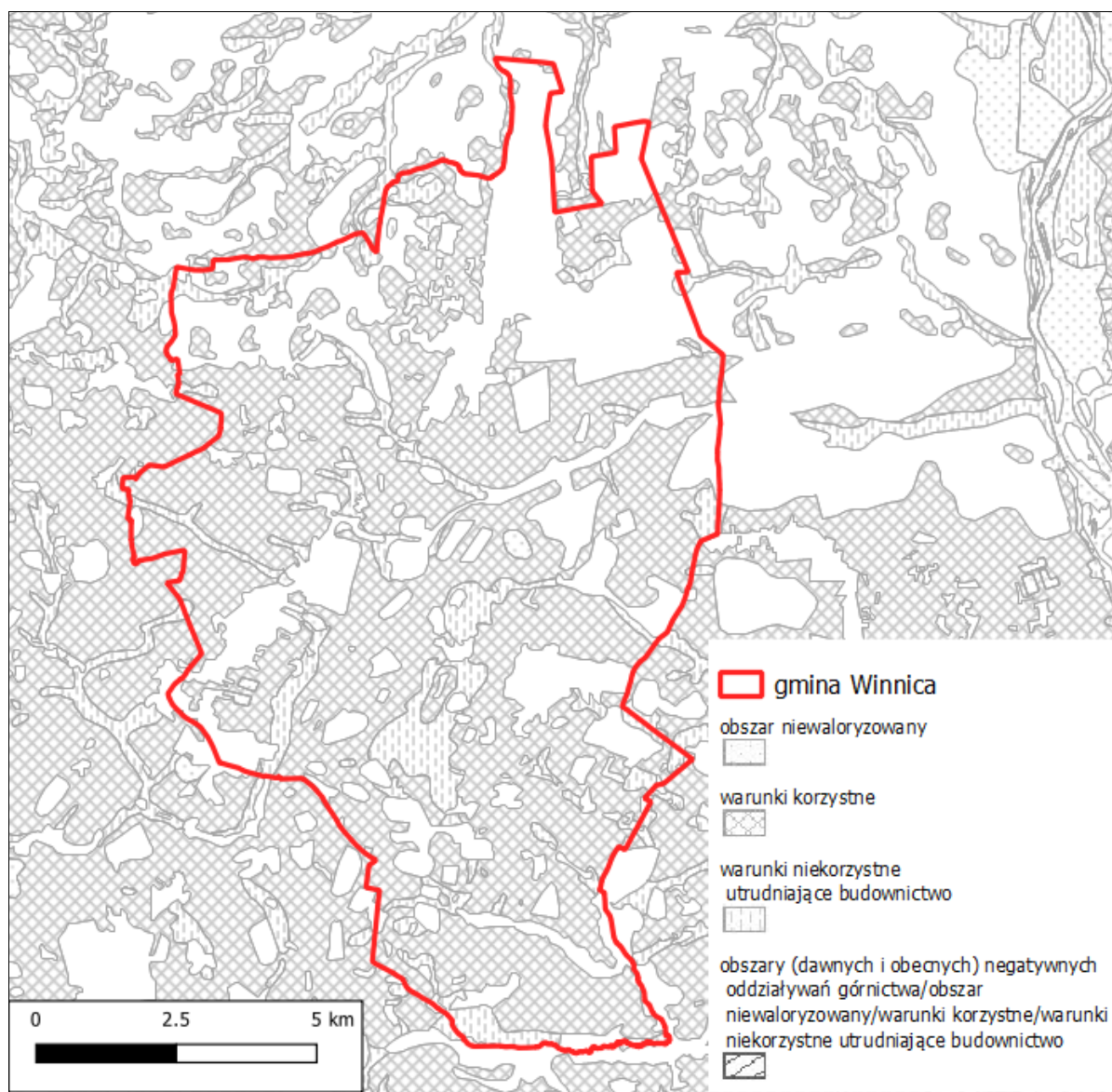
Na terenie objętym opracowaniem w większości występują gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe są to tereny przydatne do zabudowy ze względu na dobrą nośność. Najmniejszym utworem geologicznym na terenie analizy są ropy, mułki i piaski zastoiskowe występujące południowo - zachodniej części gminy.

Geneza utworów powierzchniowych w znacznym stopniu decyduje o ich przydatności dla gospodarki i budownictwa. Charakteryzując gminę pod kątem warunków podłoża budowlanego można wyróżnić dwa rodzaje wydzieleni zależnie od typu gruntów, ukształtowania powierzchni oraz stosunków wodnych. Są to obszary o warunkach korzystnych dla budownictwa oraz obszary o warunkach niekorzystnych, utrudniających budownictwo. Warunków podłoża budowlanego nie wyznaczano na terenach leśnych, gruntach rolnych klasy I-IVa, łąkach rozwiniętych na podłożu organicznym, na terenie w miejscach występowania złóż kopalin oraz na terenie zwartej zabudowy miejskiej.

Przeważającą część powierzchni gminy zajmują gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe ze zlodowaceń środkowopolskich (zlodowacenie warty) o nachyleniu powierzchni mniejszej od 12% i zwierciadło wody gruntowej występującym na głębokości większej niż 2 m -są to warunki korzystne dla budownictwa. Obejmują one prawie cały teren opracowania.

Warunki niekorzystne, utrudniające budownictwo ze względu na obecność w podłożu gruntów organicznych takich jak torfy, namuły torfiaste i piaszczyste oraz kreda jeziorna, występują w dolinie rzeki Nasielna na odcinku od miejscowości Poniaty Wielkie do Nasielska, w dolinie Niestępówki na południe od Rębkowa, w dolinie Klusówki i jej dopływach oraz na wschód od miejscowości Gatka (kreda jeziorna). Są to obszary zagrożone wezbraniami powodziowymi. Wody gruntowe w tych utworach charakteryzują się agresywnością w stosunku do betonów. Podjęcie prac budowlanych w obrębie utworów organicznych musi być poprzedzone wykonaniem szczegółowej dokumentacji geologiczno-inżynierskiej.

Rysunek 4. Warunki podłoża budowlanego na terenie gminy Winnica.

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne (<http://msip.wrotamazowska.pl/>).

3.3. Złoża surowców

Na obszarze gminy występują złoża kopalin o zasobach udokumentowanych, zarejestrowanych lub szacunkowych. Największe udokumentowane złożo surowców ilastych na jej terenie zlokalizowane jest w południowej części miejscowości Winnica. Złożo o zasobach bilansowych 2034 tys. m³ rozpoznawane jest wstępnie w kat. C2. Należą do nich gliny czwartorzędowe, które mogą służyć do produkcji kruszywa lekkiego tj. keramzytu i glinoporytu. Są to surowce łatwotopliwe i silnie pęczniące w trakcie wypalania. Ich ostateczną przydatność można określić po uzyskaniu produktów odpowiadających normom. Jest to jedno z pięciu udokumentowanych tego rodzaju złóż w województwie mazowieckim,

stanowiące 12,2% ogólnej wielkości zasobów.

Znaczenie lokalne dla budownictwa mieszkaniowego i drogowego mają udokumentowane złoża kruszywa naturalnego w północno-zachodniej części gminy. W rejonie miejscowości Poniaty-Cibory udokumentowane są trzy złoża, z których jedno jest eksploatowane. Złoże II i III są rozpoznane wstępnie w kat. A+B+C1. Czwarte udokumentowane złoża kruszywa naturalnego zlokalizowane jest w rejonie Rębkowo. Złoża kruszyw naturalnych występujące w rejonie wzgórz moren czołowych i wzgórz kemowych, nie są obecnie eksploatowane i stanowią zasoby perspektywiczne.

Tereny po wyeksploatowanych złożach w rejonie Skórznic, Rębkowa, Poniat i Skoroszek wymagają rekultywacji na cele leśne, a w części mogą być zagospodarowane na cele rekreacyjne.

Do problemów związanych z eksploatacją kopalin na terenie gminy Winnica zaliczyć można nielegalne wydobywanie surowców, głównie kruszyw – bez posiadania stosownych koncesji, w sposób niezgodny ze sztuką i niegwarantujący zepsucia złoża oraz naruszający zasady ochrony środowiska i przyrody.

3.4. Wody powierzchniowe

Okolo 95% obszaru gminy znajduje się w zlewni rzeki Narwi. Pozostałą powierzchnię odwadnia rzeka Nasielna, która należy do zlewni rzeki Wkry. Wody powierzchniowe prowadzą rzeki: Niestępówka, Pokrzywnica, Klusówka i ciek zwany Strugą, uchodzący w rejonie Kacic. Większość rzek płynie równolegle z zachodu na wschód, tylko rzeka Nasielna płynie w kierunku południowo- zachodnim. Łączna powierzchnia wód otwartych wynosi 54 ha tj. 0,5% obszaru gminy.

Narew jest piątą co do długości rzeką w Polsce, a zarazem jest największym dopływem Wisły. Początek swój bierze na Białorusi (w północno-wschodniej części Puszczy Białowieskiej), a do Wisły uchodzi na 550,5 km jej biegu. Jest rzeką niziną, tworzy rozległe powierzchnie bagien, błot i torfowisk. Jest jedynym w Europie i jednym z trzech na świecie przykładem rzeki anastomozującej, czasami zwanej rzeką warkoczową (płyń siecią rozgałęziających i łączących się koryt). Długość rzeki wynosi 484 km, z czego większość płynie w Polsce (448 km), powierzchnia zlewni wynosi 75175,2 km².

Rzeka Niestępówka- III rzędu przepływa przez teren całej gminy. Źródła rzeki znajdują się w pobliżu granicy gminy, w rejonie Kędzierzawic w gminie Nasielsk. Ogólna jej długość wynosi 16 km, w tym na terenie gminy Winnica 11 km, co stanowi 68,8% jej długości. Rzeka Niestępówka w dolnym biegu przepływa gminę Pokrzywnicę, na terenie

której, w pobliżu granicy z gminą Pułtusk wpada do rzeki Narwi. Rzeką płynie rozległą, podmokłą i zabagnioną doliną, o szerokości miejscami przekraczającej 500 m. Na całej trasie zbiera wody licznych cieków, a jej dwa największe lewostronne dopływy wpadają w rejonie Winniczki i Rębkowa.

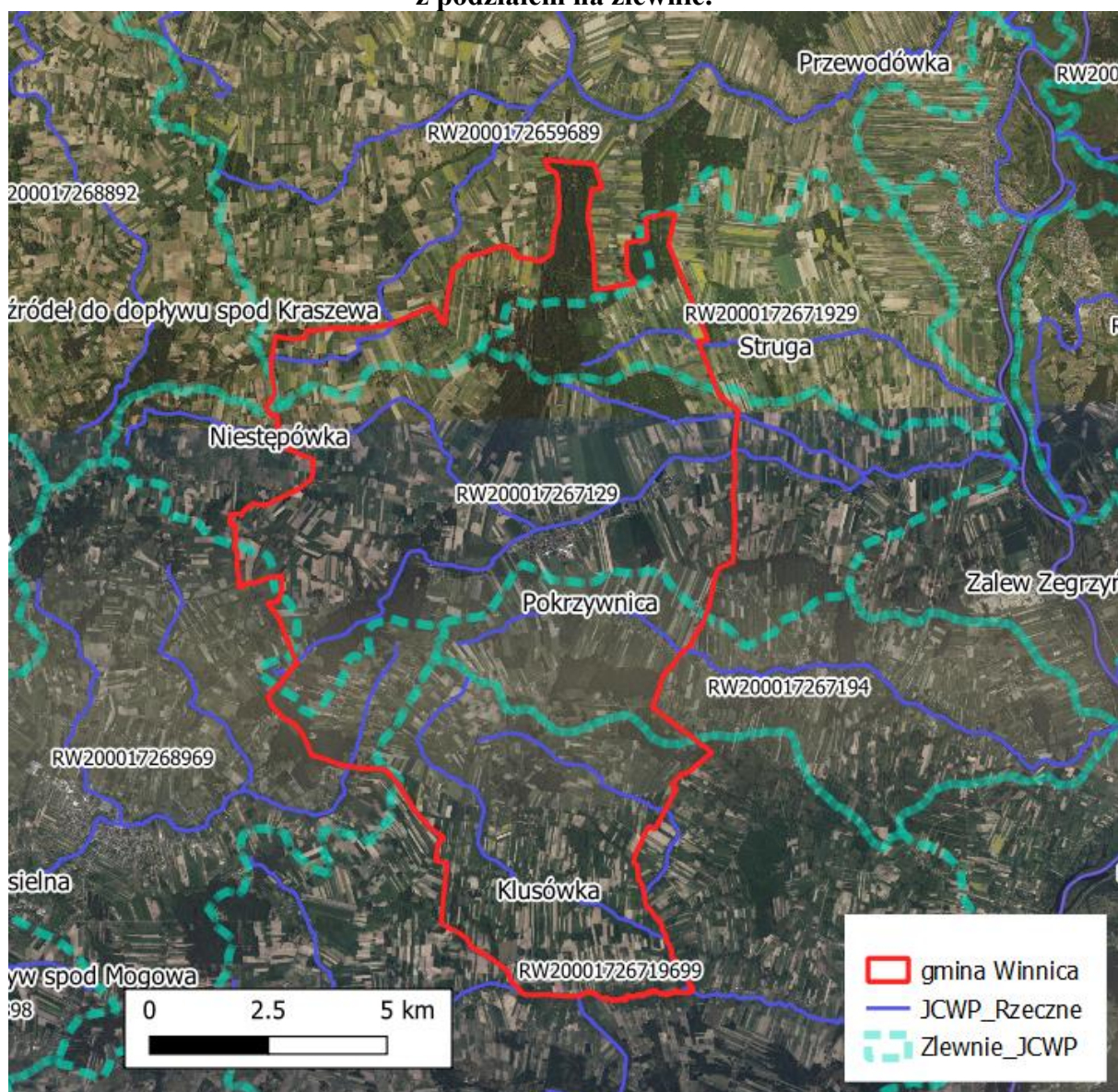
Rzeka Pokrzywnica - III rzędu, wypływa w rejonie wsi Glinice Wielkie i płynie niewielkim 6 km odcinkiem przez teren gminy, przepływa na odcinku około 11 km przez gminę Pokrzywnicę i w rejonie Karniewka wpada do rzeki Narwi.

Rzeka Klusówka – III rzędu, odwadnia południowe tereny gminy. Wzdłuż rzeki na odcinku 3,9 km przebiega granica z gminą Serock. Źródła jej znajdują się w rejonie wsi Chrcynna, w gminie Nasielsk, a ujście do rzeki Narwi na terenie Dierżenina w gminie Pokrzywnica. Całkowita długość rzeki wynosi 20,2 km. Na całej trasie zbiera liczne cieki, z których największy wpada w rejonie Bud Pobyłkowskich, a wypływa w obrębie Glinic Domaniewo.

Przez gminę przepływają także rzeczne jednolite części wód powierzchniowych są to:

- jcwp rzeczna **Przewodówka** RW2000172659689 w północno - zachodniej części gminy,
- jcwp rzeczna **Niestępówka** RW200017267129 środkowa część gminy,
- jcwp rzeczna **Struga** RW2000172671929 w północno - wschodniej części,
- jcwp rzeczna **Pokrzywnica** RW200017267194 w środkowej części,
- jcwp rzeczna **Klusówka** RW20001726719699 w południowej części,
- jcwp rzeczna **Nasielna** RW200017268969 w środkowo - zachodniej części gminy.

Rysunek 5. Gmina Winnica na tle mapy jednolitych części wód powierzchniowych z podziałem na zlewnie.

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne (<http://geoportal.kzgw.gov.pl/>).

3.5. Wody podziemne

Wody gruntowe charakteryzują się dwoma odmiennymi strefami zalegania ich zwierciadła. Woda utrzymująca się w łatwo przepuszczalnych utworach czwartorzędowych typu piaski i żwiry oraz holocenów typu torfy, namuły i piaski, z których zbudowane są dna dolin rzecznych i obniżeń tworzy strefę występowania ciągłego poziomu wodonośnego o swobodnym zwierciadle. Na większej części powierzchni gminy pierwszy poziom wód gruntowych występuje pod warstwą glin morenowych, pyłów i ilów zastoiskowych. Wody gruntowe zalegają tu głębiej niż 4 m i znajdują się pod ciśnieniem hydrostatycznym, tworząc

zwierciadło napięte. Na terenach podścielonych płytko utworami trudno przepuszczalnymi mogą wystąpić wody okresowe w formie tzw. „wierzchówek”. Stanowią utrudnienie w wykonywaniu prac ziemnych i fundamentowych, stąd konieczność wykonywania prac odwadniających.

Eksploatacja pierwszego poziomu wodonośnego odbywa się przez studnie kopane o głębokości do 10 m. Wody ze studni kopanych charakteryzują się złą jakością bakteriologiczną i chemiczną. Skażenie płytkich warstw wodonośnych jest konsekwencją stosowania nawozów mineralnych, wadliwą gospodarką ściekami i gnojowicą na posesjach wiejskich, niewłaściwą lokalizacją studni, składowisk obornika i innych odpadów. Woda z badanych studni w większości nie nadaje się do picia i potrzeb gospodarczych.

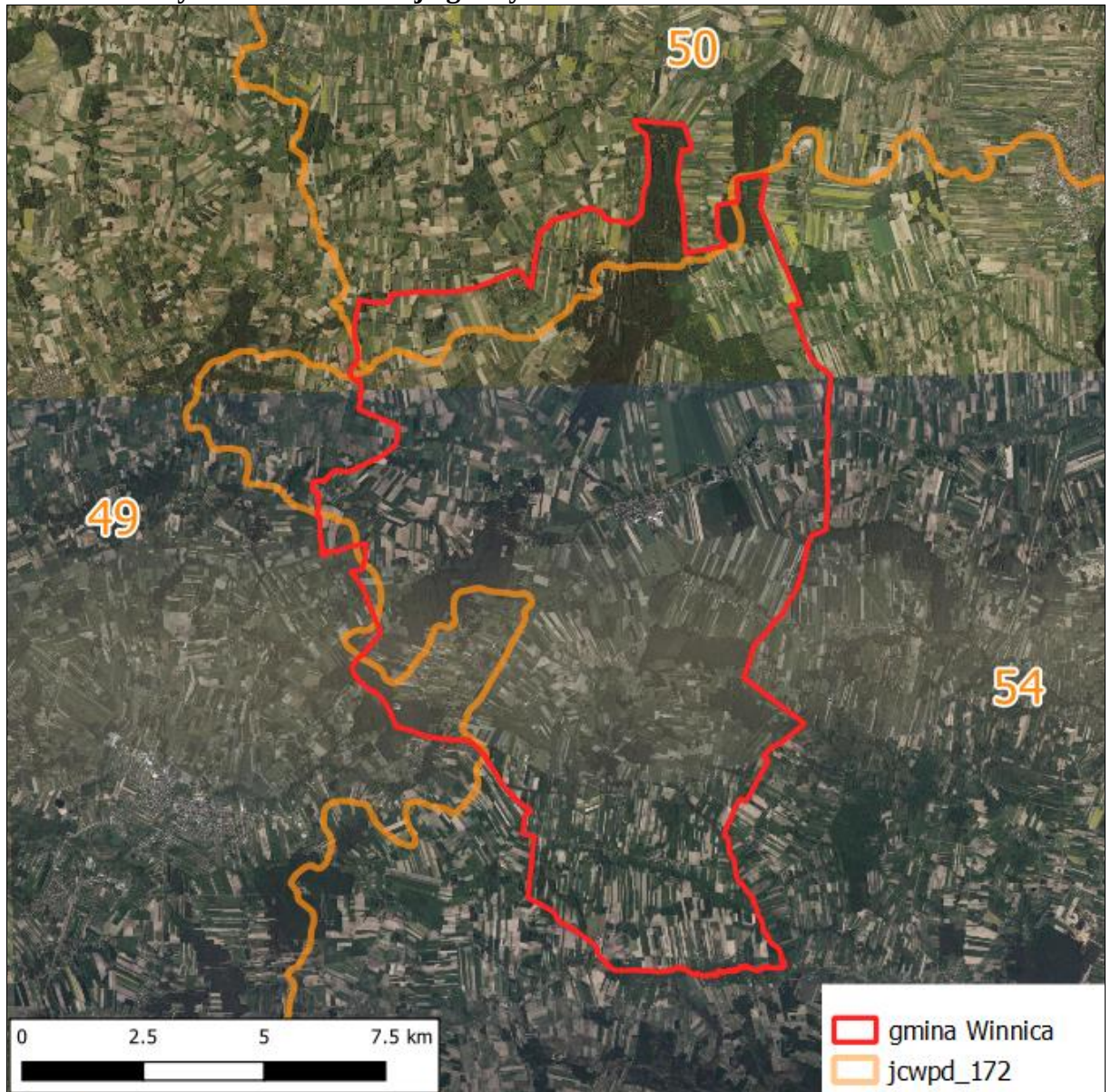
Wody podziemne drugiego poziomu utrzymują się w warstwach piaszczysto – żwirowych pod warstwą glin na bardzo zróżnicowanych głębokościach. Na terenie gminy istnieje szereg nieczynnych studni wierconych, których zwierciadło wody jest napięte. Dla zaopatrzenia zbiorowego mieszkańców służy ujęcie wody pitnej w Zbroszkach. Zasoby wódpodziemnych ustalono na 84 m³/h, przy depresji 9 m, dla obu studni łącznie, z tym że eksploatowane są przemiennie.

Wody podziemne na terenie gminy należą do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka warszawska. Zbiornik nie posiada szczegółowej dokumentacji hydrogeologicznej. Słabo rozpoznany zbiornik wód podziemnych w utworach trzeciorzędowych GZWP Subniecka warszawska jest to największy zbiornik wód artezyjskich w Polsce.

Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę (wynoszący średnio ponad 10 m³/d albo pobór zaopatrujący co najmniej 50 osób) lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych (nie powodujący znaczącego pogorszenia ekologicznej lub chemicznej jakości wód powierzchniowych lub znacznej szkody dla bezpośrednio zależnego od wód podziemnych ekosystemu lądowego).

Obszar opracowania studium położony jest w większości w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 54. Północna część gminy położona jest w zasięgu JCWPd nr 50, a zachodnia w zasięgu JCWPd nr 49. Położenie obszaru analizy na tle JCWPd przedstawia Rysunek 6.

Rysunek 6 Lokalizacja gminy Winnica na tle JCWPd

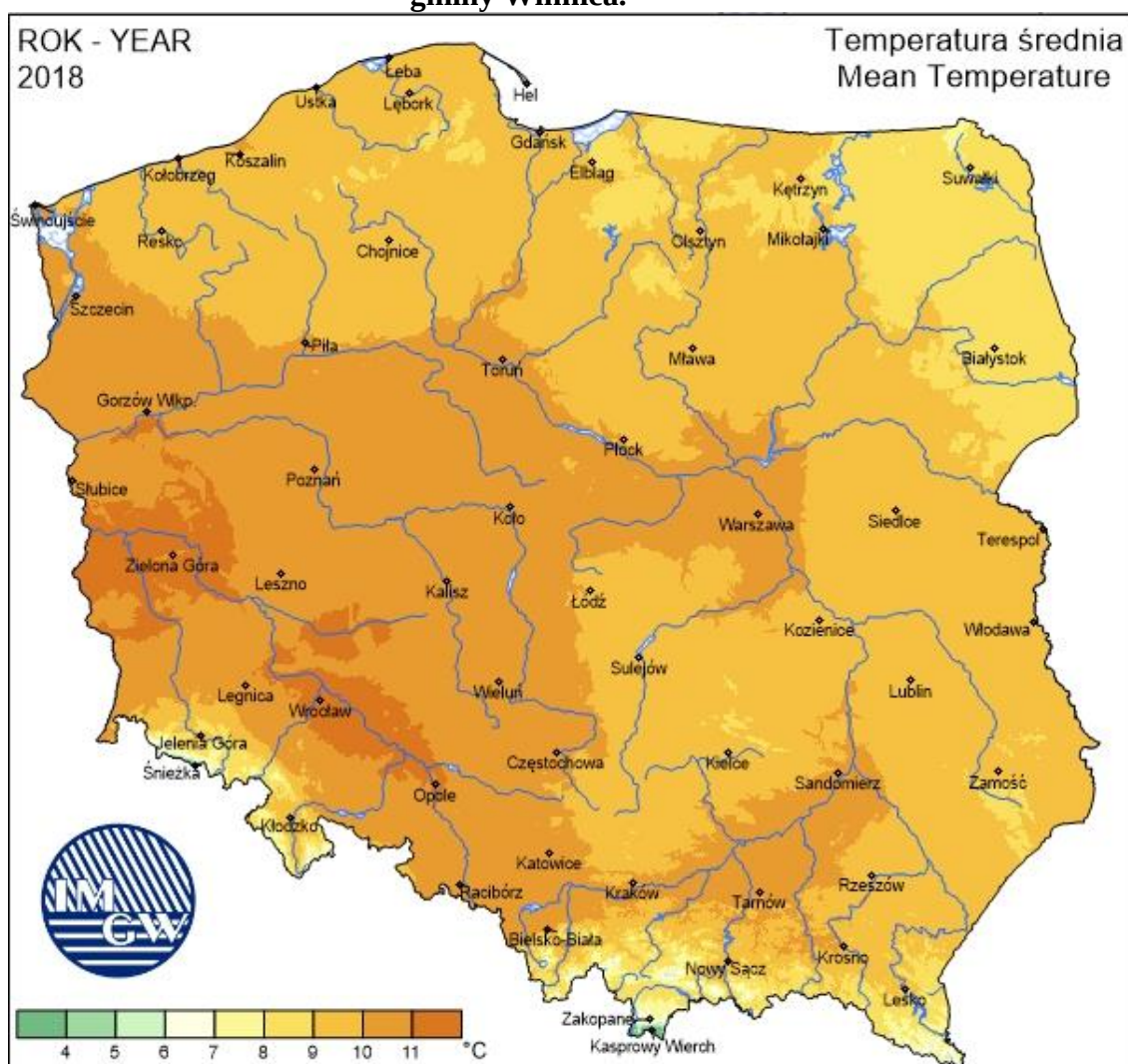

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne (<http://geoportal.kzgw.gov.pl/>).

3.6. Klimat

Na podstawie regionalizacji rolniczo-klimatycznej wg R. Gumińskiego obszar gminy wchodzi do dzielnicy środkowej. Jest to obszar o najmniejszych opadach atmosferycznych poniżej 600 mm rocznie.

Rysunek 7. Średnia temperatura na terenie Polski w 2018 r. z uwzględnieniem położenia gminy Winnica.

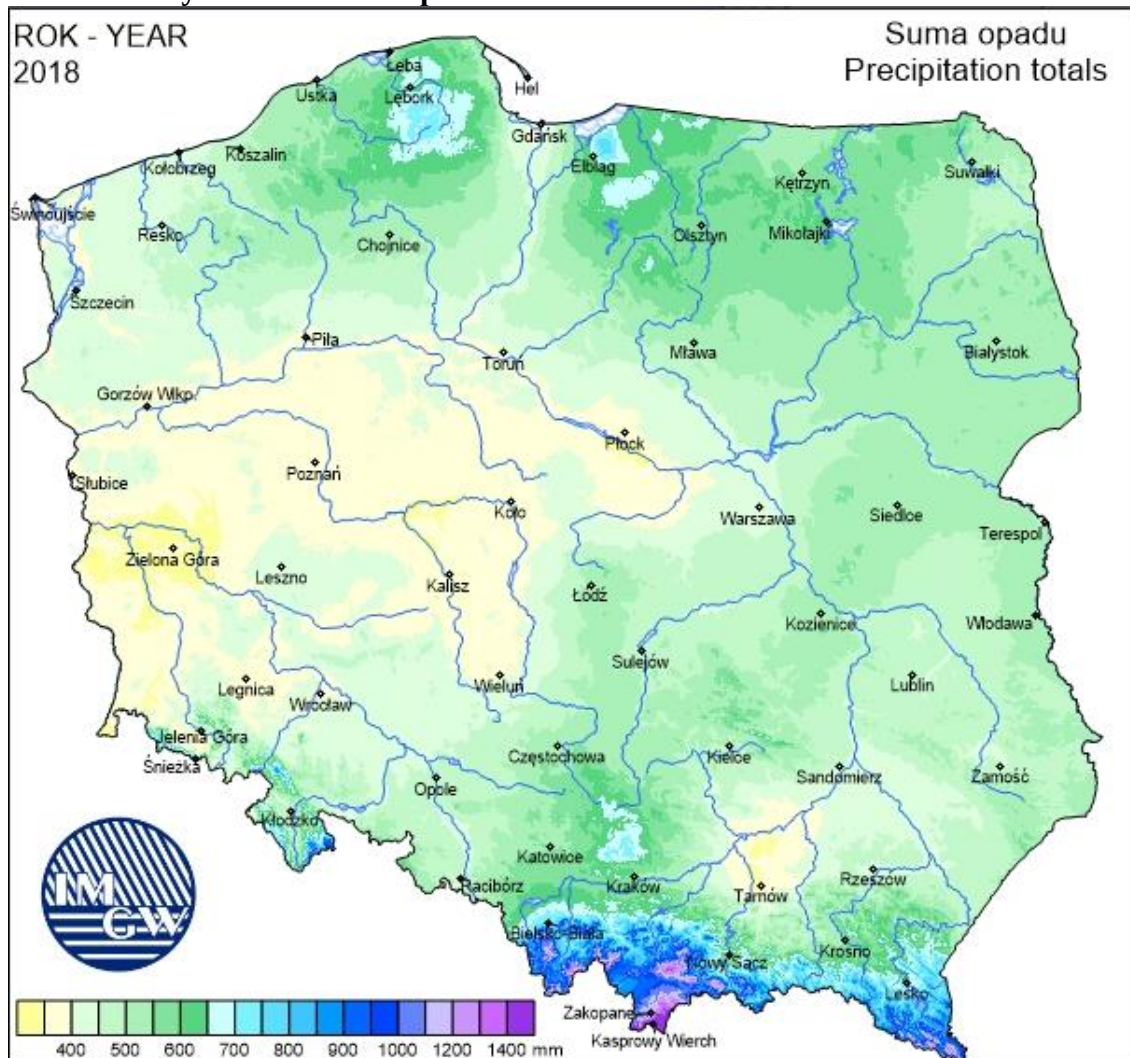
Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne (<http://klimat.pogodynka.pl/pl/>).

Klimat gminy należy do korzystniejszych w skali Północnego Mazowsza. Szczególnie korzystne warunki klimatyczne występują na obszarach pokrytych utworami zwięzłymi (gliny). Na tych obszarach dobowe amplitudy temperatury ulegają złagodzeniu a wilgotność okresowo wzrasta, szczególnie po wystąpieniu opadu atmosferycznego. Częstsze są zjawiska występowania rosy. Tereny te przeważające w skali gminy, są korzystne dla upraw rolniczych oraz dla zabudowy mieszkaniowej. Nad obszarami gleb piaszczystych występują topy klimaty suche, o dużych amplitudach temperatury powietrza w warstwie przygruntowej i niedoborze wilgoci. Są korzystne dla budownictwa i roślin o mniejszych wymaganiach klimatycznych i glebowych. Korzystnymi warunkami klimatycznymi charakteryzują się obszary leśne, w których panują korzystne warunki bioklimatyczne i aerosanitarne.

Obszary dolin rzek oraz o płytkim zaleganiu wód przypowierzchniowych występujące

w rejonie zagłębięń charakteryzują się niekorzystnymi warunkami klimatycznymi dla budownictwa mieszkaniowego i upraw rolnych. W większości zajmują je trwałe użytki zielone i powinny pozostać w dotychczasowej formie zagospodarowania.

Rysunek 8. Suma opadów na terenie Polski w 2018 r.

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne (<http://klimat.pogodynka.pl/pl/>).

Według mapy „Zasoby energii wiatru w Polsce” sygnowanej przez IMGW Oddział Warszawski Ośrodek Meteorologii Autor Halina Lorenc, teren opracowania leży w strefie II „bardzo korzystnej”.

Tabela 7. Parametry charakteryzujące klimat w gminie Winnica.

Parametr	Wartość
Średnia roczna temperatura powietrza	7,2°C
Średnia temperatura najchłodniejszego m-ca	-3,7 °C
Średnia temperatura najcieplejszego m-ca	18,5°C
Średni roczny opad	550 mm
Średnia roczna prędkość wiatru	3,4 m/s
Średnia roczna wilgotność	81%
Okres wegetacyjny	210 dni

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne.

3.7. Gleby

Teren gminy charakteryzuje się glebami wytworzonymi z utworów akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej charakterystycznych dla obszaru Wysoczyzny Ciechanowskiej. Młodsze utwory akumulacji holoceniowej występują na terenach dolin i obniżen. Największą powierzchnię zajmują gleby bielcowe, brunatne, wylugowane oraz czarne ziemie.

Gleby brunatne wytworzone są z piasków słabo gliniastych, gliniastych, naglinowanych i z piasków luźnych. Są to gleby dość przewiewne, przepuszczalne, o dobrze wykształconym poziomie próchnicznym i prawidłowych stosunkach wodnych. Stanowią kompleksy gleb od II do IV klasy bonitacyjnej. Gleby brunatne posiadają bardzo korzystne warunki do wszystkich upraw oraz warzywnictwa i sadownictwa.

Czarne ziemie wytworzone są z glin częściowo spiaszczonych lub z glin całkowitych. Występują na terenach płaskich lub obniżonych, tym samym bardziej nawodnionych. Wymagają uregulowania stosunków wodnych, wpływającego na wzrost ich kultury rolnej. Gleby te występują w tych samych rejonach co gleby brunatne, często w sąsiedztwie użytków zielonych i stanowią kompleksy gleb III b i IV a.

Gleby bielcowe wytworzone z piasków gliniastych lekkich na glinie średniej, lokalnie z piasków słabogliniastych na glinie bądź pyle, stanowią kompleksy gleb IV a i IVb. Są mniej zasobne w składniki pokarmowe i bardzo wrażliwe na susze. Występują dużymi płatami w pobliżu gleb brunatnych.

Gleby brunatne wylugowane i murszowate wytworzone z piasków słabogliniastych na piaskach luźnych oraz piasków luźnych, zaliczane są do V i VI klasy.

Gleby pod względem przydatności rolniczej można podzielić na trzy grupy:

- obszary korzystne dla produkcji rolnej,
- obszary średnio korzystne dla produkcji rolnej,
- obszary mało korzystne dla produkcji rolnej.

Do grupy I zaliczone zostały obszary o największej przydatności dla produkcji rolniczej, z przewagą gruntów ornych klasy II, III a i III b. Na tych glebach zaleca się uprawę buraków cukrowych, pszenicy, warzyw i koniczyny czerwonej na glebach cięższych. Na lżejszych glebach zaleca się uprawę, jęczmienia, pszenżyta, owsa i ziemniaków. Grunty te nadają się również pod sady i uprawę warzyw.

Do grupy II zaliczane są obszary z przewagą gruntów ornych klasy IV a i IV b. Są to grunty o mniejszej przydatności rolniczej. Przy wysokiej kulturze rolnej i sprzyjających warunkach atmosferycznych można uzyskać wysokie plony upraw. Gleby te z reguły wymagają melioracji, po której mogą osiągnąć wyższą wydajność. Na cięższych glebach klasy IV b najlepiej udają się mieszanki, owies, koniczyny, kapusta i inne rośliny pastewne. Uprawy ozime mogą zawodzić. Na glebach lżejszych udają się uprawy ziemniaków i żyta, a przy sprzyjających warunkach nawet uprawy bardziej wymagających oraz sady o mniejszych wymaganiach. Obszary I i II grupy wskazane są do intensywnej produkcji rolnej.

Do grupy III zaliczone są obszary z przewagą V i VI klasy gruntów rolnych – mało przydatnych do produkcji rolnej. Są to obszary nadmiernie przepuszczalne, o słabej zdolności do zatrzymywania wody, co sprawia, że są okresowo suche i mało zasobne w składniki pokarmowe. Asortyment roślin uprawnych dla tych gleb jest ograniczony do żyta, owsa, ziemniaków, seradeli i łubinu żółtego.

Trwale użytki zielone, tj. łąki i pastwiska występują głównie w dolinach rzek Niestępówki, Klusówki, Pokrzywnicy i Nasielnej oraz mniejszych cieków i licznych zgłębień. W większości są to użytki średniej wartości, o dosyć korzystnych warunkach pokarmowych i wodnych dla roślin. Użytki zielone niższej wartości tj. klasy V mają niewielki udział i występują w znacznym rozdrobnieniu.

Użytki zielone należy pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu i chronić przed zmianą ich funkcji.

Według gleboznawczej klasyfikacji gruntów, w gruntach ornych w gminie Winnica:

- do gleb bardzo dobrych i dobrych (klasy II i III) zaliczono 1196 ha (17,5%),
- do średnich (klasy IVa i IVb) – 52,5% (3566 ha),
- do słabych (klasy V i VI) – 30,2% (2062 ha).

Gmina Winnica posiada charakter gminy typowo rolniczej. Charakteryzuje się dobrym wskaźnikiem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg IUNG (wskaźnik dla gminy określono na 66,6, przy średniej w województwie = 59,9).

Zgodnie z mapą tematyczną typów gleb na obszarze gminy występują głównie gleby AB płowe, pseudobielicowe i brunatne należące do 4 kompleksu żytniego bardzo dobrego (pszenno-żytniego). W południowej części gminy występują gleby torfowe należące do kompleksu 3z (użytki zielone słabe i bardzo słabe). W środkowo-zachodniej części w okolicy obrębów Skorosze, Krzyczki Szumne występują gleby murszowe i murszowate należące do kompleksu 3z (użytki zielone słabe i bardzo słabe).

Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą występowanie kompleksów na terenie gminy jest mocno zróżnicowane. W okolicach obrębów Winniczka, Zbroszki, Skarżyce, Gołądkowo rozciąga się kompleks pszenno-żytni bardzo dobry. Kompleks zbożowo - pastewny mocny występuje w okolicach obrębów Budy-Zbroszki, Bielany, Brodowo-Wity, Brodowo-Bąboły, Górki-Witkowice, Gnaty-Szczerbaki, Kamionna. Kompleks żytni słaby i żytni bardzo słaby przeważają w południowej części gminy. Kompleks pszenno-żytni dobry i kompleks żytni bardzo dobry występują głównie w środkowej, środkowo-wschodniej i środkowo-zachodniej części analizowanego obszaru. Użytki zielone rozproszone są na całym obszarze.

3.8. Fauna i flora

Na terenie gminy dominuje szata roślinna o charakterze antropogenicznym. Działalność gospodarcza człowieka przyczyniła się do przekształcenia naturalnych zbiorowisk roślinnych na tereny upraw rolnych. Dominują rośliny kulturowe typu zboża, ziemniaki, rośliny pastewne oraz uprawy sadownicze i warzywnicze.

Półnaturalne zbiorowiska roślinne tworzą łąki i pastwiska. Większe kompleksy użytków zielonych występują w dolinach rzek Klusówki, Niestępówki, Nasielnej, Strugi oraz mniejszych cieków i w zagłębieniach terenu. Użytki zielone są ostoją naturalnych siedlisk flory i fauny a także retencjonują wody powierzchniowe. Należy dążyć do utrzymania wszystkich naturalnych ekosystemów przyrodniczych, ponieważ stanowią ciągi powiązań zapewniające równowagę biologiczną i ekologiczną

Flora obszaru gminy pod względem gatunkowym cechuje się dużą różnorodnością. Występują tu liczne gatunki porostów, mchów i roślin naczyniowych (do ok. 300 gatunków, w tym ponad 20 gatunków drzew). Tereny naturalnych zbiorowisk bytujących na najcenniejszych terenach gminy zostały objęte ochroną prawną i włączone do Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

3.9. Leśna przestrzeń produkcyjna

Na tereny leśne przypada około 2,0 tys. ha tj. 17,81% powierzchni gminy. Większe kompleksy leśne występują w trzech rejonach. Rejon północny obejmuje wsie: Budy Zbroszki, Bulkowo Stare, Gnaty Lewiski, rejon górnej Niestępówki rozciąga się w okolicach Rębkowa, Skoroszek, Poniąt Wielkich, Poniąt Cibór i Górek Dużych, natomiast rejon wschodni leży w obrębie wsi Domosław i Mieszki Leśniki. Na pozostałym terenie gminy występują niewielkie płaty leśne rozrzucone wzdłuż cieków, obniżen terenowych i pól uprawnych.

Naturalne siedliska leśne uległy znacznemu przekształceniu, przeważają lasy jednowiekowe z monokulturą sosny, rzadziej świerka. W nasadzeniach liściastych przeważa dąb, jesion, olcha, a mniej brzoza i osika. Najbardziej zbliżone do naturalnych są lasy siedlisk podmokłych z przewagą olchy, lub w starszych nasadzeniach dębu i grabu. Większe kompleksy starszych drzewostanów, ponad pięćdziesięcioletnich, występują w uroczysku Bulkowo i Mostówka, o dominującej monokulturze sosny i świerku. Nowe nasadzenia powinny odchodzić od zbiorowisk sosnowych, mało odpornych na choroby i zagrożenia pożarowe. Przebudowa drzewostanu powinna iść w kierunku zbliżonym do naturalnego składu z preferencją dębu, grabu i innych drzew liściastych, co podniesie walory estetyczne i odporność ekologiczną lasu.

Tabela 8. Leśnictwo na terenie gminy Winnica.

Powierzchnia lasów ogółem w ha	2021
w tym lasy państwowe	1024
Lesistość [%]	17,6

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca, 2017, gmina Winnica.

Lasy państwowe znajdują się w administracji nadleśnictwa Pułtusk. Są to większe kompleksy leśne, do których należą w części północnej i południowo-wschodniej gminy uroczyska Mostówka, Bulkowo, Skórznice, Gnaty Zarazy; w części środkowej uroczysko Rębkowo i w części wschodniej – uroczyska Domosław i Mieszki. Lasy prywatne obejmują również fragmenty większych kompleksów jak i bardziej rozdrobnione powierzchnie leśne rozrzucone na terenie gminy.

Na terenie nadleśnictwa przeważają siedliska borowe z dominacją sosny - ponad 57%. Udział drzewostanów z sosną jako gatunkiem panującym wynosi ponad 79%. Drugim, pod względem udziału powierzchniowego, gatunkiem jest dąb, panujący w drzewostanach na ok 9% powierzchni leśnej. Drzewostany z panującą olszą zajmują 6% powierzchni, a brzoza - 4,5% powierzchni. Pozostałe gatunki zajmują powierzchnię poniżej 1%.

Największy udział na terenie nadleśnictwa mają drzewostany w wieku 51-70 lat. Ich udział wynosi 32%.

Mapa potencjalnej roślinności naturalnej Polski (J. M. Matuszkiewicz) wyznacza na terenie gminy następujące typy potencjalnych zbiorowisk roślinnych:

- *Fraxino-Alnetum* (zbiorowisko łęgów niżowych) – łęg jesionowo-olszowy, który jest najpospolitszym w Polsce zbiorowiskiem niżowego lasu łęgowego, obejmującym mokre lasy z panującą olszą czarną i domieszką jesionu, a w niektórych regionach także świerka. Cechą rozpoznawczą zespołu odróżniającą go od innych podobnych zbiorowisk jest stała, choć różna co do składu i liczebności, domieszka gatunków olsowych i częściowo szuwarowych. Są to tereny płaskie w dolinach wolno płynących cieków wodnych, a także obszary źródliskowe.
- *Tilio-Carpinetum* – grąd subkontynentalny. Jest to wielogatunkowy las lipowo-dębowo-grabowy, stanowiący wschodnioeuropejską, subkontynentalną postać grądu, występuje w zasadzie w obszarach bezbukowych. Obecność lipy drobnolistnej w drzewostanie nie jest sama przez się cechą rozpoznawczą zespołu, ponieważ ten gatunek uczestniczy również w budowie drzewostanu. Jest najsilniej zróżnicowanym zespołem grądu i najbardziej wielopostaciowym zbiorowiskiem leśnym w Polsce;
- *Quercus roboris-Pinetum* – kontynentalny bór mieszany. Jest to naturalne leśne zbiorowisko dębowososnowe w typie siedliskowym świeżego i częściowo wilgotnego boru mieszanego, występujące na słabo bielcowanych mezotroficznych glebach gliniasto-piaszczystych na niżu w obszarze subkontynentalnym, zasadniczo bezświerkowym i bezbukowym. W runie występują przeważnie mchy gałazkowe jak rokit, modraczek i katarzynek, a z roślin zielnych śmiałek, mietlica, tonka wonna, kosmatka, siódmaczek, malina, poziomka, orlica, janowiec, pszeniec, konwalia i in. W drzewostanie dominuje sosna pospolita, w niewielkim udziale występują gatunki lasów liściastych: lipy oraz klon i grab;
- *Potentillo albae-Quercetum* – świetlista dąbrowa, która reprezentuje związek obejmujący wschodnio-środkoeuropejskie kserotermiczne lasy dębowe. Jest to zbiorowisko w typie siedliskowym lasu mieszanego z dominacją dębów oraz stałą

naturalną domieszką sosny. Runo ma najbogatszy skład florystyczny ze wszystkich krajowych zespołów leśnych.

4. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1. Ochrona zabytków w ujęciu prawnym i praktycznym

Ochronie prawnej podlegają zasoby dziedzictwa kulturowego rozumiane jako trwałe elementy zagospodarowania obszaru bądź struktury przestrzennej o walorach historycznych, zabytkowych, estetycznych lub artystycznych. Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią istotny element tożsamości świadczący o zachowaniu ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

Zabytek według Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282) to rzecz (nieruchomość, np. budynek, cmentarz lub krajobraz kulturowy albo rzecz ruchoma, np. dzieło sztuki użytkowej, obraz, rzeźba, znalezisko archeologiczne) lub zespół rzeczy, które są dziełem człowieka lub są związane z jego działalnością i stanowią świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, a które powinny być zachowane ze względu na swoją wartość artystyczną, naukową i historyczną.

Zabytkami nieruchomymi są krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zieleni zaprojektowanej, także miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji. Zabytkami nieruchomymi są także stanowiska archeologiczne.

Formami ochrony prawnej zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Obecnie obowiązuje podział na:

- zabytki nieruchome – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości;

- zabytki ruchome – rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych;
- zabytki archeologiczne – zabytek nieruchomy będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

Wszystkie zabytki łącznie (z dziedziny budownictwa, rzemiosła, sztuki, archeologii i zabytkowej zieleni) stanowią zasoby dziedzictwa kulturowego.

4.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

W granicach gminy Winnica znajdują się obiekty zabytkowe, które zostały wpisane do rejestru zabytków, na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, są to:

Tabela 9. Wykaz zabytków nieruchomych w granicach gminy Winnica wpisanych do rejestru zabytków.

Lp.	Nazwa miejscowości	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
1.	Błędostowo	Cmentarz rzym.-kat., par., 2 poł. XIX	A-1009	17.02.2011
2.	Gołdkowo	Zespół szkoły rolniczej, 1925: - szkoła, - budynek administracyjny, - stajnia – spichrz	A-1191	24.06.2013
		Otoczenie zespołu budowlanego szkoły	A-1405	13.12.2017
3.	Rębkowo	Park dworski, XIX	A-175	1.03.1976
4.	Winnica	kościół par. p.w. Świętej Trójcy, 1848-1509	decyzja	9.11.2004
		cmentarz kościelny		
		Ogrodzenie z bramami, 1928		

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Orientacyjna lokalizacja zabytków nieruchomych została wskazana w części graficznej Studium – załącznik nr 3 rysunek studium, uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz załącznik nr 4 rysunek studium, kierunki zagospodarowania przestrzennego.

4.3. Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Zarządzeniem nr 23/2012 z dnia 11 maja 2012 r. Wójt Gminy Winnica przyjął Gminną Ewidencję Zabytków gminy Winnica. Aktualnie trwają prace nad aktualizacją ww. ewidencji. **Obiekty zabytkowe ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków zostały umieszczone na rysunku uwarunkowań *Studium* zgodnie z poniższą tabelą, wg liczby porządkowej obiektów.**

Tabela 10. Wykaz zabytków ujętych w Gminnej ewidencji zabytków.

Lp.	Adres	Obiekt	Materiał i datowanie
1.	Błędostowo 19	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
2.	Błędostowo 21	budynek mieszkalny	drew. ok. 1935 r.
3.	Błędostowo	kościół parafialny pw. NNP Smogorzewo	mur. neogot. 1879 r.
4.	Błędostowo	cmentarz parafialny parafii rzymskokatolickiej pw. NMP z kamiennym ogrodzeniem	II połowa XIX w.
5.	Brodowo-Bąboły 3	budynek mieszkalny	drew. ok. XIX w.
6.	Domosław 28	budynek mieszkalny	drew. ok. 1920 r.
7.	Glinice Wielkie 4	budynek mieszkalny	drew. ok. 1920 r.
8.	Gnaty-Lewiski 5	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
9.	Gnaty-Wieśniany 21	obora	mur. ok. 1930 r.
10.	Golądkowo 40	dworek (dom nauczyciela)	mur. ok. 1923 r.
11.	Golądkowo 41E	budynek Szkoły rolniczej	mur. ok. 1925 r.
12.	Golądkowo	dom przyszkolny	mur. ok. 1935 r.
13.	Golądkowo 41J	budynek gospodarczy w zespole Szkoły rolniczej	mur. ok. 1925 r.
14.	Golądkowo	otoczenie zespołu budowlanego Szkoły rolniczej	ok. 1925 r.
15.	Górka Powielińska	wiatrak koźlak	drewn. 1933 r.
16.	Górki Duże 2 (dawniej nr 1)	budynek mieszkalny	drew. pocz. XX w.
17.	Mieszki-Kuligi 17 (dawniej nr 18)	obora	mur. ok. 1935 r.
18.	Powielin (Górka Powielińska)	cmentarz mariawicki	pocz. XX w.

19.	Rębkowo 6	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
20.	Rębkowo 9	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
21.	Rębkowo 13	budynek mieszkalny	drew. ok. 1920 r.
22.	Rębkowo 15	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
23.	Rębkowo 19	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
24.	Rębkowo 20	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
25.	Rębkowo 25	budynek mieszkalny	drew. ok. 1920 r.
26.	Rębkowo	pozostałości parku dworskiego	poł. XIX w.
27.	Skórznice 8	budynek mieszkalny	drew. ok. 1920 r.
28.	Skórznice 19	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
29.	Skórznice 27	budynek mieszkalny	drew. ok. 1935 r.
30.	Skórznice 29	budynek mieszkalny	drew. ok. 1900 r.
31.	Skórznice 33	budynek mieszkalny	drew. ok. 1925 r.
32.	Stare Bulkowo 20	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
33.	Stare Bulkowo 21	budynek mieszkalny	drew. ok. 1930 r.
34.	Winnica	Zespół kościoła parafialnego w Winnicy: Kościół Parafialny p.w. św. Trójcy (mur), cmentarz przykościelny, drzewostan, ogrodzenie	XV, XVI, XIX w.
35.	Winnica	kaplica cmentarna	mur. neogot. 1885 r.
36.	Winnica 1	cmentarz parafialny rzym.-kat.	połowa XIX w.
37.	Winnica 83B (dawniej 85/86)	budynek mieszkalny	drew. ok. 1935 r.
38.	Winnica 93 (dawniej 89)	budynek mieszkalny	drew. ok. 1935 r.
39.	Zbroszki 9	budynek mieszkalny	drew. ok. 1935 r.

Źródło: Dane Urzędu Gminy Winnica.

Orientacyjna lokalizacja obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków wraz z numeracją zgodną z powyższą tabelą została wskazana w części graficznej Studium – załącznik nr 3 rysunek studium, uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz załącznik nr 4 rysunek studium, kierunki zagospodarowania przestrzennego.

4.4. Stanowiska archeologiczne

Zabytek archeologiczny to zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności bądź ich śladów albo zabytek ruchomy będący tym wytworem. Na terenie gminy Winnica zewidencjonowano łącznie 79 nieruchomości zabytków archeologicznych.

Badania i ewidencja archeologiczna to proces ciągły uzależniony od różnorodnych czynników zewnętrznych, który wymaga systematycznej weryfikacji. Wyróżnia się dwa podziały nieruchomości zabytków archeologicznych:

- przestrzenny, który dzieli je na: eksponowane i nie eksponowane w terenie,
- funkcjonalny, który dzieli je na: stanowiska osadnicze, obronne, produkcyjne oraz sepulkralne.

W przyszłości nie wyklucza się odkrycia kolejnych stanowisk archeologicznych, których ochronę należy uwzględnić na dalszym etapie procesu planowania przestrzennego (pomimo ich braku w studium). Także zasięgi obecnych stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych mogą w przyszłości ulec korekcie w świetle wyników nowszych badań archeologicznych.

Graficznie rozmieszczenie nieruchomości zabytków archeologicznych przedstawiono na załączniku nr 3 – rysunek studium, uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz na załączniku nr 4 – rysunek studium, kierunki zagospodarowania przestrzennego, a szczegółowy wykaz zawiera poniższa tabela.

Tabela 11. Wykaz nieruchomości zabytków archeologicznych na terenie gminy Winnica.

L.p.	Nr stan. na obsz.	Miejscowość	Nr stan. w miejsc.	Funkcja	Kultura	Chronologia
Spis stanowisk archeologicznych na obszarze AZP 47-65						
1.	3	Bielany	1			
2.	7	Bielany	2			
3.	6	Brodowo-Bąboły	1			
4.	14	Brodowo-Bąboły	2			
5.	4	Skórznice	1			
6.	8	Skórznice	2			
Spis stanowisk archeologicznych na obszarze AZP 47-66						
1.	13	Nowe Bulkowo	1			
2.	3	Stare Bulkowo	1			
3.	4	Stare Bulkowo	2			
Spis stanowisk archeologicznych na obszarze AZP 48-65						

1.	3	Gnaty-Lewiski	1			
2.	4	Skoroszki	1			
3.	5	Skoroszki	1			
4.	2	Rębkowo	1			
Spis stanowisk archeologicznych na obszarze AZP 48-66						
1.	25	Domosław	1			
2.	26	Domosław	2			
3.	27	Domosław	3			
4.	28	Domosław	4			
5.	29	Domosław	5			
6.	30	Domosław	6			
7.	31	Domosław	7			
8.	32	Domosław	8			
9.	33	Domosław	9			
10.	34	Domosław	10			
11.	35	Domosław	11			
12.	36	Domosław	12			
13.	37	Domosław	13			
14.	39	Domosław	14			
15.	44	Domosław	15			
16.	45	Domosław	16			
17.	46	Domosław	17			
18.	67	Domosław	18			
19.	68	Domosław	19			
20.	69	Domosław	20			
21.	70	Domosław	21			
22.	71	Domosław	22			
23.	72	Domosław	23			
24.	73	Domosław	24			
25.	11	Golądkowo	1			
26.	2	Skarżyce	1			
27.	3	Skarżyce	2			
28.	38	Skarżyce	3			
29.	22	Winnica	1			
30.	23	Winnica	2			
31.	24	Winnica	3			
32.	1	Winniczka	1			
33.	10	Winniczka	2			
34.	4	Zbroszki	1			
35.	5	Zbroszki	2			
Spis stanowisk archeologicznych na obszarze AZP 49-65						
1.	34	Błędostowo	1			
2.	23	Glinice Wielkie	1			
3.	20	Kamionna	1			
4.	21	Kamionna	2			
5.	22	Kamionna	3			

6.	24	Kamionna	4			
7.	25	Kamionna	5			
8.	18	Poniaty-Cibory	1			
9.	16	Poniaty Wielkie	1			
10.	17	Poniaty Wielkie	2			
11.	19	Poniaty Wielkie	3			
12.	15	Skorosze	1			
13.	26	Smogorzewo Włosciańskie	1			
14.	27	Smogorzewo Włosciańskie	2			
15.	28	Smogorzewo Włosciańskie	3			
16.	29	Smogorzewo Włosciańskie	4			
17.	36	Smogorzewo Włosciańskie	5			
18.	31	Smogorzewo Pańskie	1			
19.	32	Smogorzewo Pańskie	2			
20.	33	Smogorzewo Pańskie	3			
21.	37	Smogorzewo Pańskie	4			
22.	38	Smogorzewo Pańskie	5			

Spis stanowisk archeologicznych na obszarze AZP 50-66

1.	12	Powielin	1			
2.	13	Powielin	2			
3.	14	Powielin	3			
4.	15	Powielin	4			
5.	16	Powielin	5			
6.	17	Powielin	6			
7.	18	Powielin	7			
8.	19	Powielin	8			
9.	20	Powielin	9			

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków.

4.5. Zagrożenia dla środowiska kulturowego

Do degradacji, uszkodzenia lub zniszczenia obiektów zabytkowych może doprowadzić szereg przyczyn, pochodzenia wewnętrznego, zewnętrznego i wywołanych sytuacją ogólną w określonym czasie.

W zakresie przyczyn wewnętrznych, związanych z działalnością człowieka,

najważniejsze są:

- brak opieki konserwatorskiej;
- brak użytkownika;
- wadliwa gospodarka;
- nadmierna intensywność użytkowania;
- wady realizacyjne (niepoprawnie przeprowadzone prace konserwatorskie lub budowlane, np. polegające na zmianie wyglądu elewacji budynków – poprzez zmianę kształtu otworów okiennych i drzwiowych, wprowadzenie termoizolacji z jednoczesnym zniszczeniem oryginalnego detalu architektonicznego);
- niewłaściwa eksploatacja (np. użytkowanie niezgodne z pierwotnym przeznaczeniem obiektu);
- zmiany warunków wodno-gruntowych, jak i zanieczyszczenie wód i gleb.

Przyczyny zniszczeń lub uszkodzeń, określane jako zewnętrzne mają szerszy, często trudny do określenia zasięg oddziaływania, przez co są również trudniejsze do usunięcia.

Do najważniejszych należą:

- działalność gospodarcza;
- infrastruktura komunalna, jak np. wprowadzanie ruchu tranzytowego samochodów przez obszary historycznych miejscowości itp.;
- zagospodarowanie przestrzenne, z dopuszczeniem np. inwestycji wielkoobszarowych i obiektów wielkogabarytowych, degradujących ekspozycję obiektów historycznych lub zakłócających łączność widokową i kompozycyjną pomiędzy obiektami zabytkowymi;
- skażenia atmosferyczne i zanieczyszczenia wód oraz zachwianie gospodarki wodnej.

Do przyczyn ogólnych, które powodują uszkodzenie lub zniszczenie obiektów zabytkowych należą:

- działanie czasu;
- klęski losowe, jak np. wichury trąby powietrzne, powodzie itp.;
- zmiany kierunków artystycznych;
- warunki atmosferyczne;
- działanie biologiczne;
- rozwój teorii konserwatorskich, poprzez stosowanie technologii konserwatorskich, które w dłuższej perspektywie czasowej są szkodliwe dla zabytku itd.

5. Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Zgodnie z art. 38a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla obszaru województwa sporządza się, nie rzadziej niż raz na 20 lat, audyt krajobrazowy. Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości.

Według stanu na 2020 r. województwo mazowieckie nie opracowało audytu krajobrazowego.

6. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem

6.1. Demografia

W poniższej tabeli przedstawiono główne wskaźniki demograficzne dla gminy Winnica. Dane dotyczą okresu 2014-2018.

Tabela 12. Podstawowe wskaźniki demograficzne gminy Winnica na przełomie lat 2014-2018.

Rok	jednostka	2014	2015	2016	2017	2018
ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	36	36	36	36	36
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	104	104	104	104	104
małżeństwa na 1000 osób	para	5,1	6,5	6,1	6,1	4,9
urodzenia żywe na 1000 osób	osoba	11,97	11,47	11,72	14,44	12,39
zgony na 1000 osób	osoba	11	11,72	11,72	12,72	9,48
przyrost naturalny na 1000 osób	osoba	0,98	-0,24	0	1,71	2,92
małżeństwa na 1000 osób	osoba	7,6	3,9	3,9	5,6	7,3

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W analizowanym okresie liczba ludności w gminie Winnica mieściła się w przedziale od 4090 do 4107. Średnia liczba ludności na przestrzeni tych lat wynosiła 4095,75 a różnica między najmniejszą a największą wartością wynosiła 17, co stanowi ponad 0,41% w stosunku do średniej ogółu. Największą liczbę osób odnotowano w 2015 roku zaś najmniejszą w 2016

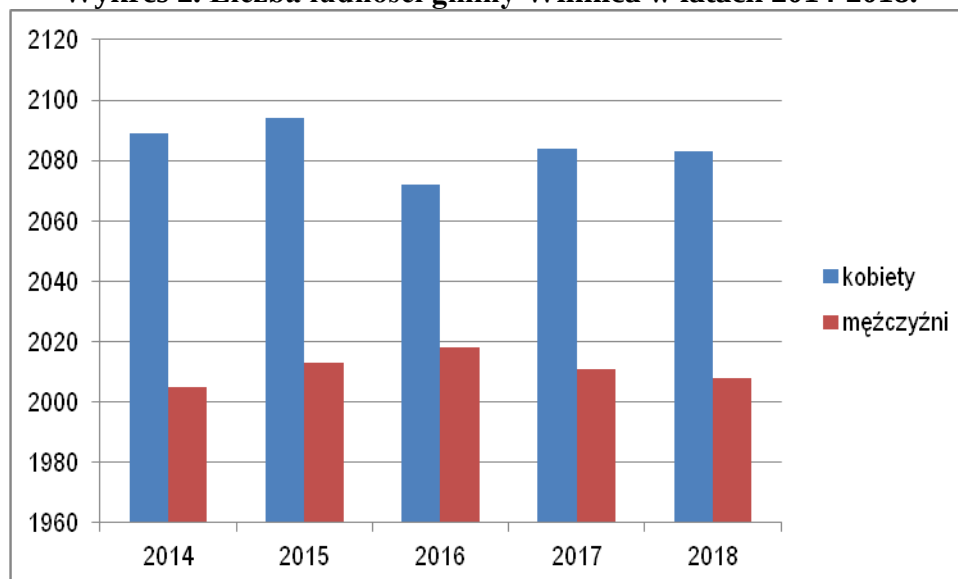
roku. W tymże roku liczba ludności spadała o 17, po czym w latach 2016-2018 utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Na przestrzeni analizowanych lat średnia liczba ludności na 1 km² wyniosła niezmiennie 36.

Z przeprowadzonego badania w latach 2014 – 2018 jednoznacznie wynika, że wskaźnik feminizacji nie ulegał zmianie. Wskaźnik ten przyjął wartość 104, co stanowi o tym, że na 100 mężczyzn przypadły 104 kobiety, czyli panowała niewielka przewaga kobiet w ogólnej liczbie ludności.

W gminie Winnica między 2014 a 2018 rokiem można zauważyć różnorodność między wskaźnikiem urodzeń żywych na 1000 mieszkańców i zgonów na 1000 mieszkańców. Maksimum urodzeń odnotowano w 2017 roku, kiedy to wskaźnik przyjął wartość 14,44, a minimum, w 2015 roku – 11,47. Największą wartość zgonów stwierdzono również w 2017 roku, gdy współczynnik wyniósł 12,72, a najmniejszy w 2018 – 9,48. Porównując poszczególne lata średnia urodzeń na 1000 mieszkańców wynosi 12,39, natomiast średnia zgonów na 1000 mieszkańców wynosi 11,32. Na podstawie powyższych danych można od razu zauważyć, że na przestrzeni badanych lat średni przyrost naturalny wyniósł niemal 1,07. W roku 2015 można zauważyć zjawisko ubytku naturalnego gdyż przyrost naturalny przyjął wartość poniżej zera. Od 2016 roku stopniowo wzrasta i w 2018 osiągnął poziom 2,92.

W odniesieniu do współczynnika małżeństw na 1000 ludności można zauważyć, że jego wartości przyjmują różne wartości. W analizowanych latach kształtuje się między wartościami 3,9 a 7,6, a średnia wynosi 5,66.

Wykres 2. Liczba ludności gminy Winnica w latach 2014-2018.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W zamieszczonej poniżej tabeli przedstawiono ruch naturalny według płci na przestrzeni lat 2014 - 2018, z której wynika, że w gminie Winnica urodzenia żywe przewyższały zgony. Spowodowało to, że wskaźnik przyrostu naturalnego przyjął wartość dodatnią. W analizowanych latach więcej było urodzeń mężczyzn niż kobiet. Najwięcej urodzeń zarówno mężczyzn (30) jak i kobiet (29) odnotowano w 2017, co dało na przestrzeni badanych lat najwięcej urodzeń ogółem (59), a średnia wynosiła 50,8. W przypadku zgonów ich średnia ogółem kształtowała się na poziomie 46,4, a najwięcej zgonów wystąpiło w 2017 r. W badanych latach średnio więcej umierało mężczyzn (27) niż kobiet (19,4). Najwięcej zgonów mężczyzn (31) wystąpiło w 2015 roku, a zgonów kobiet (26) w 2017 r.

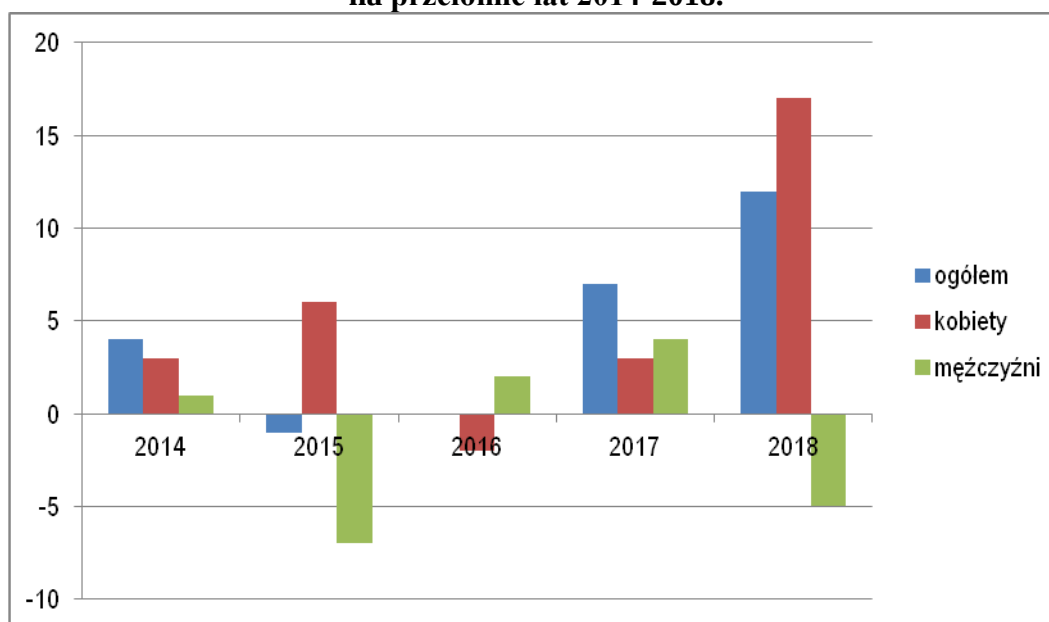
Ujemny przyrost naturalny ogółem w gminie Winnica wystąpił w roku 2015, to efekt nie tylko małej liczby narodzin, ale także wysokiej liczby zgonów mężczyzn w danym roku. Najniższy wskaźnik przyrostu naturalnego mężczyzn odnotowano w 2015 roku (-7). Jak można zauważyć w kolejnych latach przyrost naturalny znacząco wzrasta, różnica między najwyższą wartością w 2018 r. a najniższą w 2015 wynosi 11. Średnia przyrostu naturalnego w analizowanych latach wynosiła -1 w przypadku mężczyzn i 5,4 dla kobiet.

Tabela 13. Ruch naturalny na terenie gminy Winnica na przełomie lat 2014-2018.

ROK		2014	2015	2016	2017	2018
Urodzenia żywe						
ogółem	osoba	49	47	48	59	51
kobiety	osoba	23	23	23	29	26
mężczyźni	osoba	26	24	25	30	25
Zgony ogółem						
ogółem	osoba	45	48	48	52	39
kobiety	osoba	20	17	25	26	9
mężczyźni	osoba	25	31	23	26	30
Przyrost naturalny						
ogółem	osoba	4	-1	0	7	12
kobiety	osoba	3	6	-2	3	17
mężczyźni	osoba	1	-7	2	4	-5

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 3. Urodzenia żywe, zgony, przyrost naturalny na terenie gminy Winnica na przełomie lat 2014-2018.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Najbardziej liczną grupą ludności w gminie Winnica zgodnie z poniższą tabelą były osoby w wieku 70 lat i więcej. Średnia ich w latach 2014 – 2018 wynosiła 407,4. Natomiast do najmniej licznej grupy należały osoby w wieku 65-69 lat, gdzie średnia ich na przestrzeni analizowanych lat wynosiła 194,2 osoby.

Tabela 14. Ludność według grup wiekowych na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.

		2014	2015	2016	2017	2018
0-4 lat	osoba	237	238	231	245	251
5-9 lat	osoba	248	245	235	246	229
10-14 lat	osoba	232	244	234	227	246
15-19 lat	osoba	279	276	295	279	269
20-24 lat	osoba	328	313	289	268	261
25-29 lat	osoba	335	319	316	338	324
30-34 lat	osoba	319	344	335	328	320
35-39 lat	osoba	292	289	304	319	308
40-44 lat	osoba	251	264	271	276	288
45-49 lat	osoba	245	241	257	250	251
50-54 lat	osoba	242	233	225	218	222
55-59 lat	osoba	270	275	247	244	256
60-64 lat	osoba	223	227	249	260	249
65-69 lat	osoba	185	199	199	189	199
70 lat i więcej	osoba	408	400	403	408	418

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Jak wspomniano w powyższej tabeli dotyczącej ruchu naturalnego przyrost naturalny w gminie Winnica w 2015 roku był ujemny. Kształtuje go nie tylko różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów ale także saldo migracji. Jak przedstawiono w poniższej tabeli saldo migracji najniższą wartość przyjmowało w 2016 roku i wynosił -14. Średnia tego wskaźnika w analizowanych latach wynosiła 1,25. Liczba zameldowań przyjmowała najwyższą wartość w 2017 roku, natomiast liczba wymeldowani najwyższą wartość osiągnęła w 2016 roku.

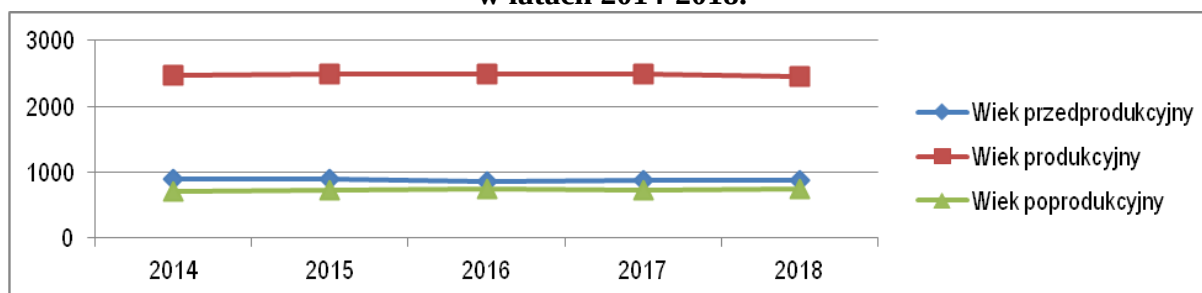
Tabela 15. Migracje ludności gminy Winnica w latach 2014-2018.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Zameldowania	50	brak danych	35	61	32
Wymeldowania	42	brak danych	49	47	45
Saldo migracji	8	brak danych	-14	14	-13

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Zgodnie z poniższym wykresem w latach 2014 - 2018 w gminie Winnica największą liczbę stanowiła ludność w wieku produkcyjnym. Znajdowała się ona w przedziale od 2463 do 2493. Średnia liczba osób w wieku produkcyjnym w badanych latach wynosiła 2481,2. Znacznie mniejszą liczbę osób stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym. Mieściły się one w przedziale między 868 a 898. Średnia osób w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 884,2. Najmniej ludności w analizowanych latach liczyła grupa osób w wieku poprodukcyjnym. Znajdowała się ona w przedziale od 717 do 741. Średnia osób w wieku poprodukcyjnym wynosiła 730.

Wykres 4. Ludność według grup ekonomicznych wieku gminy Winnica w latach 2014-2018.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

6.2. Zatrudnienie

W oparciu o poniższą tabelę można zauważyć, że w gminie Winnica liczba zatrudnionych kobiet była wyższa niż liczba zatrudnionych mężczyzn. Średnia liczba zatrudnionych kobiet w latach 2014 – 2018 wynosiła 296,4, natomiast mężczyzn 226,4. Zarówno najmniej kobiet (253), jak i mężczyzn (171) było zatrudnionych w 2014 roku. Ogółem średnia liczba osób zatrudnionych wynosi 522,8 osób. Najwięcej osób zatrudnionych

było w 2018 roku.

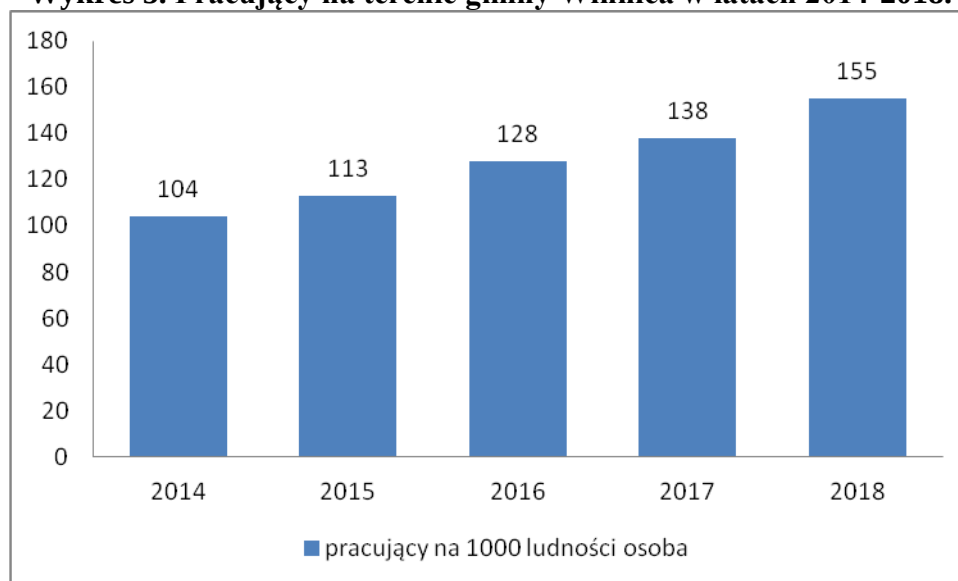
Tabela 16. Zatrudnieni na terenie gminy Winnica według płci w latach 2006-2015.

PRACUJĄCY WG PŁCI						
ROK		2014	2015	2016	2017	2018
Liczba osób w wieku produkcyjnym	osoba	2479	2493	2485	2486	2463
Pracujący ogółem	osoba	424	464	524	567	635
Liczba pracujących ogółem / liczbę osób w wieku produkcyjnym	%	17%	19%	21%	23%	26%
Mężczyźni	osoba	171	185	231	250	295
Kobiety	osoba	253	279	293	317	340

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Poniższy wykres przedstawia liczbę pracujących osób na 1000 mieszkańców w gminie Winnica. Wynika z niego, że wskaźnik ten w latach 2014 - 2018 wykazywał tendencję wzrostową. Osiągał on wartości od 104 osób na 1000 mieszkańców do 155 osób na 1000 mieszkańców. Średnia osób pracujących na 1000 mieszkańców wyniosła 127,6.

Wykres 5. Pracujący na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

6.3. Bezrobocie

Poniższa tabela przedstawia liczbę bezrobotnych według płci w latach 2014 – 2018. Najwięcej bezrobotnych osób (313) było w 2014 roku, a najmniej (170) w 2017 roku. Średnia bezrobocia w danych latach wynosiła 236,2. Na poniższym wykresie można zauważyć, że do roku 2015 liczba bezrobotnych mężczyzn przewyższa liczbę bezrobotnych kobiet. Średnia

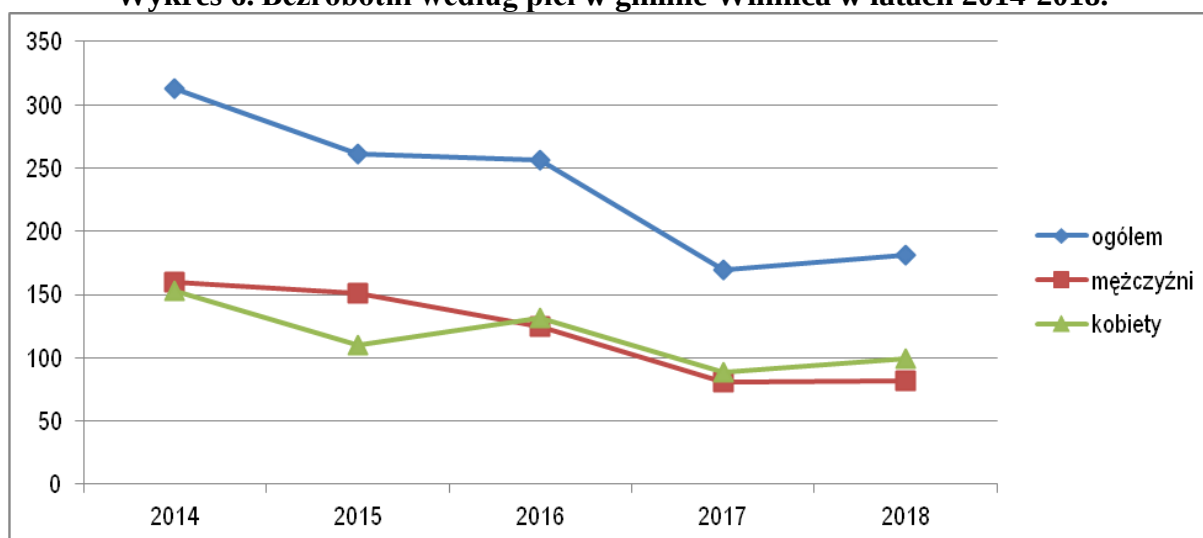
liczba kobiet bezrobotnych w analizowanym okresie wynosiła 116,4, a średnia liczba mężczyzn – 119,8. Najwięcej bezrobotnych kobiet i mężczyzn zarejestrowano w 2014 roku – 153 kobiety oraz 160 mężczyzn.

Tabela 17. Bezrobotni według płci na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.

Bezrobotni					
Rok	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	313	261	256	170	181
mężczyźni	160	151	125	81	82
kobiety	153	110	131	89	99

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 6. Bezrobotni według płci w gminie Winnica w latach 2014-2018.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

6.4. Działalność gospodarcza

Jak wynika z poniższej tabeli, w której przedstawione zostały podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w latach 2014- 2018 w gminie Winnica. W obszarze sektora gospodarki narodowej można zauważyć wzrost liczby podmiotów na przestrzeni badanych lat o 24. Sektor publiczny kształtował się na stabilnym poziomie 15, a od 2015 roku jego wartość nie uległa zmianie. Natomiast sektor prywatnym, który ma największy wpływ na gospodarkę narodową podniósł swój zasób o 21 w 2018 roku w stosunku do roku pierwszego badanego okresu. Najniższą wartość (239) przyjął w 2015 roku, a najwyższą (263) w 2018 roku. Z poniższej tabeli wynika, że wzrost nastąpił w liczbie spółek handlowych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Tabela 18. Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Winnica w latach 2014-2018.

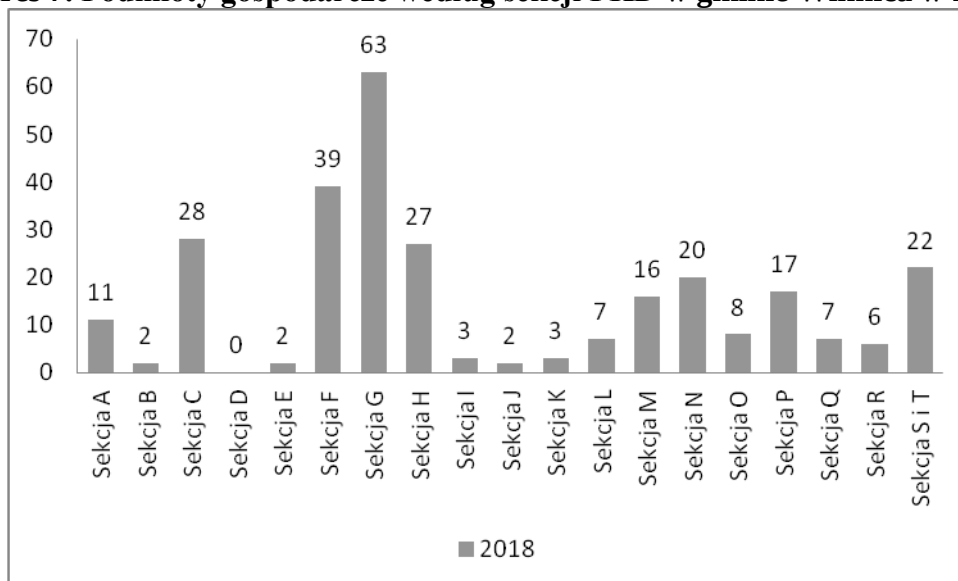
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH						
ROK		2014	2015	2016	2017	2018
Ogółem						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	259	258	270	275	283
Sektor publiczny						
ogółem	jed.gosp.	17	18	18	18	18
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jed.gosp.	13	14	14	14	14
Sektor prywatny						
ogółem	jed.gosp.	242	239	250	255	263
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	207	201	201	205	214
spółki handlowe	jed.gosp.	1	3	5	6	6
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
spółdzielnie	jed.gosp.	3	3	3	3	3
fundacje	jed.gosp.	3	3	4	3	3
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	13	14	16	16	16

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiono podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD w gminie Winnica w 2018 r. Do przodujących podmiotów zaliczyć można te z sekcji G (63 podmiotów), czyli handel hurtowy i detaliczny; oraz sekcji F (39 podmiotów) – budownictwo. Ponadto należałoby również wspomnieć sekcje nieco mniej liczne tj. sekcja C (28 podmiotów) – przetwórstwo przemysłowe, sekcja H (27 podmioty) – transport i gospodarka magazynowa oraz sekcja S i T (22) - pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

Najmniej liczne sekcje to sekcja B, E, J, (2 podmioty) oraz I, K (3). W gminie Winnica nie występują w ogóle podmioty z sekcji D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.

Wykres 7. Podmioty gospodarcze według sekcji PKD w gminie Winnica w 2018 r.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Podział gospodarki narodowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD 2007:

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie;
- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe;
- Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;
- Sekcja F – Budownictwo;
- Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- Sekcja J – Informacja i komunikacja;
- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne;

- Sekcja P – Edukacja;
- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa;
- Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby;
- Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

Tabela 19. Podział gospodarki narodowej według PKD w gminie Winnica w latach 2014-2018.

Rok		2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	jed.gosp.	259	258	270	275	283
Sekcja A	jed.gosp.	14	13	13	12	11
Sekcja B	jed.gosp.	2	1	1	2	2
Sekcja C	jed.gosp.	28	25	26	28	28
Sekcja D	jed.gosp.	0	0	0	0	0
Sekcja E	jed.gosp.	1	2	2	2	2
Sekcja F	jed.gosp.	42	36	35	36	39
Sekcja G	jed.gosp.	57	57	58	62	63
Sekcja H	jed.gosp.	24	26	25	25	27
Sekcja I	jed.gosp.	1	2	2	2	3
Sekcja J	jed.gosp.	1	2	2	2	2
Sekcja K	jed.gosp.	5	4	3	3	3
Sekcja L	jed.gosp.	6	6	7	7	7
Sekcja M	jed.gosp.	13	13	13	12	16
Sekcja N	jed.gosp.	8	11	18	18	20
Sekcja O	jed.gosp.	9	9	9	8	8
Sekcja P	jed.gosp.	16	17	17	18	17
Sekcja Q	jed.gosp.	7	7	9	8	7
Sekcja R	jed.gosp.	6	6	6	6	6
Sekcja S i T	jed.gosp.	19	21	24	24	22

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

6.5. Oświata

Na terenie gminy Winnica funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- przedszkola i punkty przedszkolne:
 - Zespół placówek Oświatowych w Winnicy Samorządowe Przedszkole w Winnicy.
- szkoły podstawowe:

- Zespół Placówek Oświatowych, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Prof. Ignacego Mościckiego,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. ks. kan. Jana Sieka.

W wyniku reformy oświaty Publiczna Szkoła Podstawowa im. prof. Ignacego Mościckiego w Winnicy jest szkołą ośmioklasową, a w roku szkolnym 2018/2019 nastąpiło wygaszenie Publicznego Gimnazjum im. Bogdana Jańskiego w Winnicy.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2018 roku na terenie gminy Winnica na jeden oddział w szkołach podstawowych przypadało 17 dzieci. Współczynnik skolaryzacji brutto, według danych GUS z 2018 r., wynosi 106,74%. Stopa skolaryzacji to odsetek osób uczących się obliczany w stosunku do liczby ludności w określonym przedziale wiekowym, według podziału na odpowiednie etapy kształcenia.

6.6. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Winnica z kategorii obiektów związanych z ochroną zdrowia funkcjonują dwie placówki, są to: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DAR-MED”, IPS Elżbieta Szubert - Stomatolog, NZOZ "Eskulap". Zlokalizowane są one w miejscowości Winnica. Poza nimi w Winnicy zlokalizowana jest jedyna w gminie apteka.

6.7. Uwarunkowania wynikające z dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, podmioty publiczne powinny wypełniać obowiązki służące zapewnianiu dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami. Według stanu na rok 2019 nie wszystkie obiekty użyteczności publicznej spełniają funkcjonujące na terenie gminy Winnica wymagane kryteria.

6.8. Kultura

Na terenie gminy Winnica główną instytucją pełniącą funkcję kulturalną jest Gminna Biblioteka Publiczna w Winnicy, Jest ona umiejscowiona z centrum Winnicy, w byłym Domu Nauczyciela. Oprócz swojej podstawowej działalności biblioteka organizuje dodatkowe zajęcia tematyczne dla uczniów a dla seniorów z podstawowe kursy komputerowe.

Od 2017 r. można w bibliotece rozliczać PIT-y. W 2018 r. biblioteka z okazji obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości zorganizowała wystawę pt. „Gmina Winnica w dokumentach historycznych” oraz konkurs plastyczny „Winnica za 100

lat”.⁹ Od 2001 r. przy bibliotece działa także WIKT – młodzieżowa grupa teatralna.

Na terenie gminy działa także 13 Winnicka Drużyna Harcerska „Żywioly” oraz "Gladius".

Na terenie gminy odbywają się coroczne wydarzenia kulturalne, w 2018 r. odbyły się, Wielkanocne Spotkanie Środowisk Trzeźwościowych, Dożynki Gminne, Obchody 100-tnej rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości, piknik pod hasłem „Cenię Bezpieczeństwo od Przedszkola do Seniora”, Wigilia dla osób samotnych i podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Na terenie gminy funkcjonują także świetlice wiejskie w Skórznicach, Smogorzewie Włociańskim i Mieszkach – Leśnikach gdzie 11 października 2019 r. otwarto Klub Seniora +. W Gołdkowie mieści się Muzeum Sprzętu Gospodarstwa Wiejskiego.

W gminie Winnica funkcjonują stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, m.in.:

- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci, Młodzieży i Ich Rodzin Zespołu Placówek Oświatowych w Winnicy „Przystanek Winnica”,
- Ekogółdkowo przy Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Jadwigi Dziubioskiej w Gołdkowie Gołdkowo,
- Fundacja „Nasza Winnica” Winnica,
- Fundacja Macte Animo,
- Ochotnicza Straż Pożarna (7 jednostek),
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Lider Winnica,
- „Pokochaj Życie”,
- Stowarzyszenie Aktywnych Emerytów w Winnicy,
- Stowarzyszenie Nasza Winnica Winnica,
- Stowarzyszenie Przyjaciół gminy Winnica oraz Wzajemnej Pomocy w Winnicy.
- Zasięgiem działania teren gminy Winnica obejmuje również Stowarzyszenie Zielone Mosty Narwi z siedzibą w Pokrzywnicy.¹⁰

6.9. Sport

Na terenie gminy Winnica od 1996 r. funkcjonuje Klub Sportowy „Lider Winnica” Ludowy Uczniowski Klub Sportowy.

Bazę sportową gminy stanowią:

⁹ Na podstawie Raport o stanie Gminy Winnica za rok 2018.

¹⁰ Na podstawie Raport o stanie Gminy Winnica za rok 2018.

- hala sportowa w Winnicy z kompleksem sportowym, w skład, którego wchodzi boisko typu orlik, boisko tartanowe, boisko wielofunkcyjne wraz z bieżnią i siłownią napowietrzną a także basen przy Zespole Placówek Oświatowych,
- sala gimnastyczną w Błędostowie z boiskiem przy szkole.

6.10. Turystyka

Ocena turystycznej atrakcyjności miejscowości bądź terenu wymaga analizy poszczególnych kryteriów składających się na całość uwarunkowań turystycznych wpływających na wzrost zainteresowania, a konsekwencji na rozwój ruchu turystycznego. O tym, czy określony fragment przestrzeni zostanie uznany za atrakcyjny turystycznie decyduje zarówno obiektywna ocena jego elementów jak i subiektywny odbiór całokształtu zasobów przez odwiedzających. Zgodnie z podziałem kryteriów atrakcyjności, na pozytywną ocenę turystyczną danego obszaru składają się¹¹:

- walory (zasoby) turystyczne, w tym:
 - walory przyrodnicze (naturalne),
 - walory pozaprzyrodnicze (antropogeniczne);
- zagospodarowanie turystyczne, w tym:
 - baza noclegowa,
 - baza żywieniowa,
 - baza komunikacyjna (dostępność),
 - baza towarzysząca;
- atrakcje turystyczne;
- turystyczne jednostki przestrzenne.

Na podstawie analizy poszczególnych kryteriów atrakcyjności turystycznej, stwierdza się, że Gmina Winnica posiada niewielkie warunki do rozwoju turystyki i rekreacji, o których decydują obecne na terenie gminy uwarunkowania.

Wśród gminnych walorów naturalnych, umożliwiających rozwój rekreacji oraz turystyki poznawczej, wypoczynkowej czy kwalifikowanej, wyróżnia się:

- urozmaicona rzeźba terenu poprzez występowanie dolin rzecznych;
- walory wód powierzchniowych – obszar zlewni chronionej rzeki Narwi, tereny źródłiskowe rzeki Nasielnej, obszary naturalnych dolin i obniżeń występujące w rejonach rzeki Niestepówki, Klusówki, Nasielnej i Strugi oraz mniejszych cieków

¹¹ Kruczek W., 2007r., Turystyka, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

w większości włączonych w system rowów melioracyjnych, stanowiące naturalne siedliska łąk i pastwisk, wchodzące w ciągi ekologiczne;

- atrakcyjny krajobraz przestrzeni wiejskiej;
- park dworski;
- cały obszar gminy wchodzi w skład obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski;
- zasoby wód podziemnych, w tym również wody geotermalne przydatne dla celów ciepłowniczych, balneologicznych lub rekreacyjnych;
- złoża kruszywa naturalnego w rejonie miejscowości: Gnaty-Szczerbaki, Poniaty-Cibory, Skoroszki, Skórznice, Winnica;
- formy ochrony przyrody, w tym szczególnie wartościowe obszary i obiekty:
 - pomniki przyrody utworzone przez pojedyncze drzewa (wiąz górski)
 - Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - użytki ekologiczne,
- sprzyjający, łagodny klimat¹².

Wśród walorów antropogenicznych, na terenie gminy wyróżnia się obiekty wpisane do rejestru zabytków położone w miejscowościach Błędostowo, Gołądkowo, Rębkowo oraz Winnica.

Gminną bazę żywieniową stanowią wszelkie obiekty gastronomiczne służące zaspokojeniu potrzeb żywnościowych turystów. Do grupy tej zalicza się również zakłady zaopatrujące odwiedzających w artykuły żywnościowe, czyli sieć sklepów spożywczych.

Według Strategii Rozwoju Gminy Winnica na lata 2015-2025 ze względu na brak atrakcji turystycznych nie rozwinęła się baza noclegowa i gastronomiczna. Szansą na przyciągnięcie turystów byłaby agroturystyka i rozwój ścieżki rowerowej na byłym szlaku kolei wąskotorowej Pułtusk-Nasielsk.

Na bazę komunikacyjną składa się sieć połączeń, dróg, szlaków i wyciągów komunikacyjnych. Poziom rozwinięcia bazy komunikacyjnej stanowi o dostępności oraz łatwości poruszania się po obszarze gminy przez potencjalnych turystów. Do bazy komunikacyjnej gminy Winnica w szczególności zalicza się:

- sieć dróg publicznych, w tym droga wojewódzka oraz drogi powiatowe i gminne;
- przystanki autobusowe.

¹² Materiał źródłowy: Strategia Rozwoju Gminy Winnica na lata 2015-2025.

Jednym z celów operacyjnych gminy na najbliższe lata jest wyznaczenie i zagospodarowanie szlaku turystycznego powiązanego ze ścieżką rowerową, która powstanie wzdłuż DW 571.¹³

Wśród bazy towarzyszącej wyróżnia się wszelkiego rodzaju urządzenia sportowo-rekreacyjne obszaru turystycznego, które pozwalają turystom na uprawianie różnych form rekreacji związanej ze sportami wodnymi (m.in. miejsca do wędkowania wzdłuż rzeki Narew) i rowerowymi (ścieżki i drogi rowerowe). Ponadto w zakres bazy towarzyszącej wchodzi cała gminna infrastruktura techniczna (wodociągi, kanalizacja, sieć energetyczna i gazowa) oraz społeczna (ośrodki zdrowia, Biblioteka Publiczna, Urząd Pocztowy, apteka, bank).

Atrakcje turystyczne stanowią wszelkiego rodzaju obiekty będące przedmiotem zainteresowania turystycznego i wpływające na natężenie ruchu turystycznego. Do gminnych atrakcji turystycznych zaliczyć zatem można wszystkie wyżej wymienione formy i obiekty pod warunkiem, że są one związane z Gminą (np. z kulturą mieszkańców), na ich temat dostępne są informacje turystyczne (np. w postaci ulotek, informacji internetowej, oznaczenia kartograficznego) oraz w sposób realny wpływają na wzrost ruchu turystycznego. W związku z tym za atrakcję turystyczną Gminy uznać należy np. Zespół kościoła pw. Świętej Trójcy, Park Dworski w Rębkowie, budynek stacyjny w Winnicy, Cmentarz rzymskokatolicki w Błędostowie.

Gmina Winnica od wschodu graniczy z rzeką Narew. Całościowo gmina Winnica wchodzi w skład Niziny Północno-Mazowieckiej. Obszar charakteryzuje naturalność środowiska przyrodniczego i mnogość niepowtarzalnych walorów typowych dla Polski Centralnej. Gmina wzbogacona jest o elementy kulturowe i religijne, urzeka malowniczymi krajobrazami rzecznych dolin i przyciąga nienaruszoną przyrodą. Dodatkowo Mazowsze jest obszarem o szczególnym bogactwie kulturowym związanym z burzliwą przeszłością historyczną i różnorodnością zamieszkujących je ludzi.

7. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Potencjalne zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia mogą dotyczyć przede wszystkim środowiska naturalnego, działalności człowieka a także zdarzeń spowodowanych działaniem sił przyrody.

¹³ Materiał źródłowy: Strategia Rozwoju Gminy Winnica na lata 2015-2025.

7.1. Zagrożenia hałasem

Hałas jest specyficznym czynnikiem zanieczyszczającym środowisko, charakteryzującym się mnogością źródeł i powszechnością występowania we wszystkich środowiskach biosfery. Głównym zagrożeniem jest hałas od przemysłu i środków transportu.

Podstawowym wskaźnikiem klimatu akustycznego jest sumaryczny poziom hałasu danego obszaru. W decydującym stopniu zależy on od jego urbanizacji oraz rodzaju emitowanego hałasu, tj.:

- hałasu komunikacyjnego od dróg, który rozprzestrzenia się na odległe obszary ze względu na rozległość źródeł;
- hałasu przemysłowego obejmującego swym zasięgiem najbliższe otoczenie;
- hałasu komunalnego towarzyszącego obiektom sportu, rekreacji i rozrywki.

Wzrost natężenia ruchu pojazdów powoduje pogorszenie klimatu akustycznego. Przez teren gminy Winnica przebiega droga wojewódzka nr 571, a także dziewięć dróg powiatowych, wzdłuż których poziom natężenia hałasu może być wyższy niż na pozostałych obszarach.

7.2. Pożary lasów

Około 18% gminy Winnica stanowią użytki leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione, na których występuje niebezpieczeństwo pożarów leśnych.

Do najistotniejszych przyczyn pożarów należy zaliczyć:

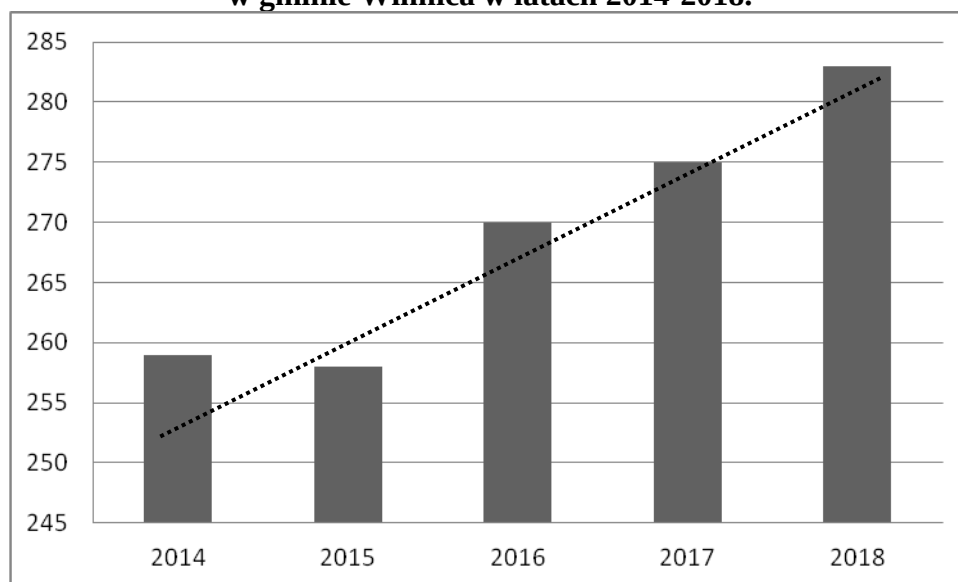
- nieostrożne uprawianie turystyki krajoznawczej;
- nieprzestrzeganie zakazów tam obowiązujących tj. palenie ognisk, gałęzi, palenie tytoniu;
- awarie i pożary linii energetycznych;
- podpalenia.

8. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

8.1. Analiza ekonomiczna

Rozwój przestrzenny gminy koncentruje się w jej głównej miejscowości tj. Winnicy. Analiza zmieniającej się liczby podmiotów gospodarczych w latach 2014 – 2018 ukazuje, że ich ilość jest zróżnicowana. Od 2015 r. obserwuje się stały wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Na przestrzeni badanych lat niezmiennie najwięcej podmiotów należało do sekcji: G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, F – budownictwo, H – transport i gospodarka magazynowa oraz C – przetwórstwo przemysłowe.

Wykres 8. Podmioty gospodarki narodowej ogółem zarejestrowane w rejestrze REGON w gminie Winnica w latach 2014-2018.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Na wyznaczonej linii trendu można zaobserwować wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Prognozuje się, że w najbliższych latach wskazane wartości będą utrzymywały się na podobnym poziomie, bądź też będą rosły.

8.1.1. Rozwój lokalny i jego finansowanie

W procesie strategicznego zarządzania gminą finanse odgrywają podstawową rolę. Możliwości finansowe gminy w ścisłym powiązaniu z jakością zarządzania stanowią podstawę do wyznaczenia strategicznych celów jej rozwoju, rozumianego jako proces kształtowania zmian w kierunku jak najbardziej pożądanym, akceptowanym społecznie i ekonomicznie, zgodnie z wymogami racjonalnego gospodarowania przestrzenią.

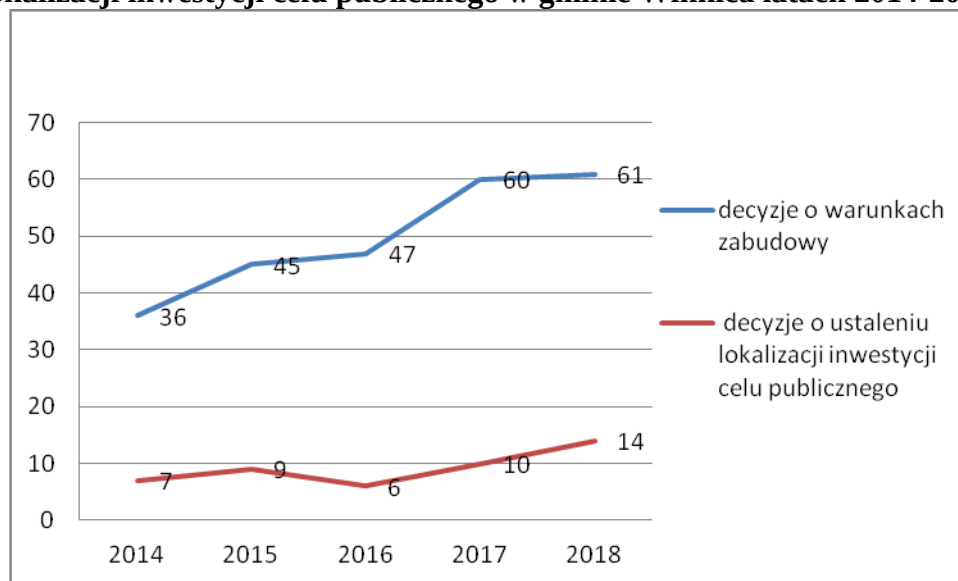
Między rozwojem lokalnym a finansami gminy występują wzajemne powiązania i uwarunkowania. Gmina bowiem ponosi najpierw wydatki, w określonych działach, aby mógł dokonać się rozwój społeczno-gospodarczy. Szczegółowy wykaz planowanych przez gminę zamierzeń znajduje się w uchwale budżetowej gminy. Według bilansu z wykonania budżetu państwa, jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 r. Gmina Winnica zakończyła rok bez deficytu budżetowego, zrealizowała wydatki w 100 %.

8.1.2. Gospodarowanie przestrzenią

Szczególnie istotną rolę w rozwoju gminy odgrywa polityka przestrzenna. Na szczeblu gminnym instrumentem, dzięki któremu możliwe jest efektywne wykorzystanie przestrzeni i zarządzanie nią, są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Według danych Urzędu Gminy Winnica aktualnie obowiązuje sześć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni około 108 ha. Dodatkowym narzędziem planistycznym wykorzystywanym w procesie zarządzania przestrzenią w gminie są decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Na poniższym wykresie przedstawiono zmieniającą się liczbę wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w latach 2014-2018.

Wykres 9. Ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Winnica latach 2014-2018.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Największą ilość decyzji o warunkach zabudowy wydano w 2018 roku – 61 sztuk, a najmniejszą w 2014 roku – 26 sztuki. Ilość wydanych decyzji w analizowanych latach była

zróznicowana. W latach 2014-2018 wydano łącznie 46 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W wyznaczonej na obu wykresach linii trendu można zaobserwować wzrost ilości wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Jedynie w 2016 r. zanotowano spadek liczby wydawanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Można prognozować, że w najbliższych latach wskazane wartości będą utrzymywały się na podobnym poziomie, bądź też będą rosły, biorąc pod uwagę ciągły wzrost potrzeb i wymagań społeczeństwa w zakresie usług i infrastruktury.

W przypadku gminy Winnica, gdzie obowiązuje sześć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o bardzo niskiej sumarycznej powierzchni, rolę wydawanych decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji celu publicznego należy ocenić pozytywnie. Mogą one zagrażać zachowaniu ładu przestrzennego, jednak z drugiej strony w przypadku małej ilości miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą służyć polepszaniu warunków prowadzenia działalności gospodarczej (zwiększeniu poziomu infrastruktury technicznej) i wpłynąć pozytywnie na rozwój lokalny i regionalny w gminie.

8.2. Analiza środowiskowa

Środowisko przyrodnicze gminy Winnica ma duży wpływ na jej rozwój i zagospodarowanie przestrzenne.

Elementami przyrodniczymi ograniczającymi lokalizację nowej zabudowy są:

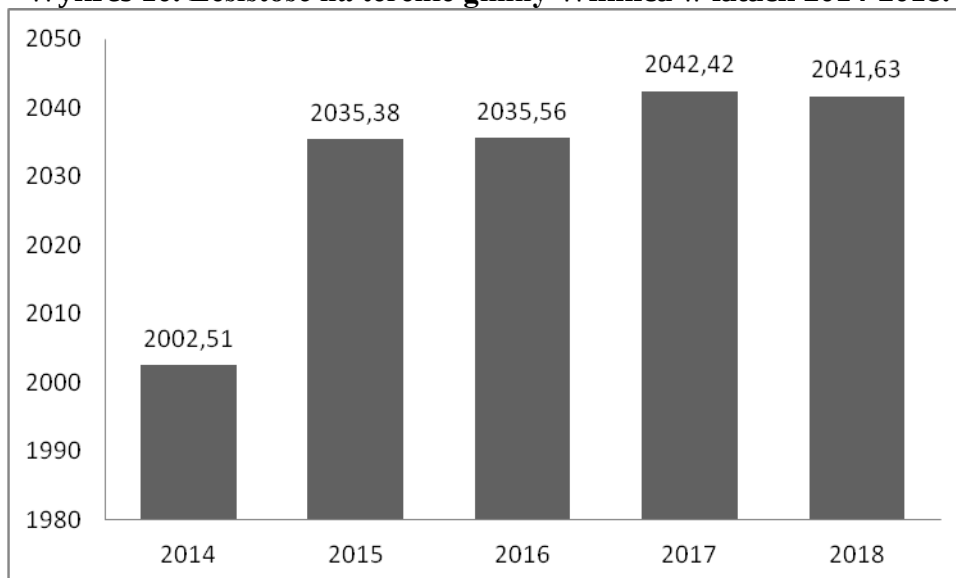
- tereny leśne;
- grunty orne klas I-III;
- formy ochrony przyrody.

8.2.1. Grunty rolne i leśne

Użytki rolne w gminie Winnica zajmują 9002,33 ha, co stawia je na pierwszym miejscu w strukturze użytkowania gruntów w gminie wynoszących około 78,22% jej powierzchni. Powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych na terenie gminy Winnica wynosi 2102,7 ha, co stanowi 18,27% powierzchni ogółu. Pozostałe grunty zajmują zaledwie 403,97 ha, czyli 3,51% całkowitej powierzchni gminy.

Powierzchnia ogólna lasów na terenie gminy Winnica w latach 2015-2018 utrzymywała się na podobnym poziomie.

Wykres 10. Lesistość na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Utrzymanie takiej tendencji wiąże się z wyzbyciem przyczyn, które mogą zmniejszać powierzchnię lasów. Zalicza się do nich: procesy deforestacyjne (wylesiania) związane z tworzeniem pól i pastwisk, przetwórstwem drewna, opałem, przygotowywaniem terenów pod zabudowę głównie mieszkaniową jednorodzinną. Dodatkowo pożary oraz zmiany klimatyczne i zanieczyszczenia są źródłem kurczenia się powierzchni lasów. Fragmentaryzacja lasów prowadzi do: zmniejszenia bioróżnorodności, zakłóceń stosunków wodnych, wzmoczenia erozji gleby. W celu ochrony gruntów rolnych należy podjąć działania polegające na: ograniczeniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze i nieleśne; zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi; rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze; zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych; ograniczeniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi. Natomiast w celu ochrony gruntów leśnych należy podjąć działania polegające na: ograniczeniu przeznaczenia ich na cele nieleśne lub nierolnicze; zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi; przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej; poprawianiu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych w skutek działalności nieleśnej; poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności; ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.) „w lasach ochronnych mogą być wznoszone budynki i budowle służące gospodarce leśnej, obronności lub bezpieczeństwu państwa, oznakowaniu nawigacyjnemu, geodezyjnemu, ochronie zdrowia oraz urządzenia służące turystyce”.

Zgodnie z ww. ustawą przeznaczenie na cele nieleśne gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa lub upoważnionej przez niego osoby. Zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne następuje tylko w procedurze sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona gruntów rolnych realizowana jest na dwóch poziomach. Pierwszy poziom odbywa się z zastosowaniem procedury planistycznej, czyli zmiany przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne – poprzez uchwalenie (lub zmianę) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Drugi poziom stanowi wydanie decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej lub leśnej.

Według ustawodawcy, na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczyć przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności rolniczej. Przepis ten wskazuje ogólne przesłanki, jakimi powinien kierować się organ administracji publicznej, przeznaczając określone grunty na cele nierolnicze i nieleśne. Stanowi on swoiste wytyczne dotyczące ochrony gruntów rolnych i leśnych, w tym odnośnie do ograniczania skutków ujemnego oddziaływania na grunty.

Przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych klasy I – III – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. W związku z wejściem nowelizacji ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I – III nie wymagają uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, wówczas gdy spełnią łącznie poniższe warunki:

- co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy;
- położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej;
- położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej;
- ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

Przytaczana Ustawa ma na celu ograniczenie do działalności człowieka na terenach leśnych i rolnych wysokich klas bonitacyjnych i tym samym wprowadza duże ograniczenia w ich zabudowie.

8.2.2. Formy ochrony przyrody

Przyroda ze swej istoty stanowi element przestrzeni, stąd też racjonalne korzystanie z zasobów i walorów danego terenu musi uwzględniać potrzeby ochrony przyrody. Ochronie przyrody służą przede wszystkim formy ochrony przyrody, ustanowione w trybie i na zasadach ustawy o ochronie przyrody.

Różnorodność formy ochrony przyrody, występujących na terenie w znaczącej mierze wpływa na ograniczenie lokalizacji nowej zabudowy. W granicach gminy znajdują się:

- Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- rezerваты przyrody – Bartnia i Popławy,
- użytki ekologiczne (bagno),
- 2 pomniki przyrody.

Do każdej z form ochrony przyrody odnoszą się przepisy prawne, które wprowadzają określone ograniczenia mające zapewnić zamierzony efekt i cel tworzenia takiej formy ochrony przyrody.

8.3. Analiza społeczna

W 2018 r. liczba zatrudnionych w gminie Winnica wynosiła 635 osób i było to o 9% więcej niż w 2014 r. Liczba pracujących kobiet i mężczyzn w analizowanych jednostkach administracyjnych była zmienna. Biorąc pod uwagę analizowany przedział czasowy, można uznać, że w przyszłych latach nastąpi wzrost liczby pracujących mieszkańców w gminie.

Tabela 20. Liczba pracujących mieszkańców gminy Winnica na tle powiatu pułtuskiego i województwa mazowieckiego w latach 2014-2018.

Liczba pracujących ogółem					
Rok	2014	2015	2016	2017	2018
gmina Winnica	424	464	524	567	635
powiat pułtuski	13041	13237	13991	14301	brak danych
województwo mazowieckie	2342985	2406734	2527039	2617732	brak danych
mężczyźni					
Rok	2014	2015	2016	2017	2018

gmina Winnica	171	185	231	250	295
powiat pułtusi	5922	6131	6591	6737	brak danych
województwo mazowieckie	1192170	1230486	1296671	1351098	brak danych
kobiety					
Rok	2014	2015	2016	2017	2018
gmina Winnica	253	279	293	317	340
powiat pułtusi	7119	7106	7400	7564	brak danych
województwo mazowieckie	1150815	1176248	1230368	1230368	brak danych

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

8.3.1. Bezrobocie

Bezrobocie należy do głównych problemów społeczno-ekonomicznych w skali całego kraju. Problem ten nie ominął również gminy Winnica. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na rok 2018 liczba bezrobotnych w gminie Winnica wynosiła 181 osoby, co stanowi niecałą 30% liczby osób pracujących. W celu zmniejszenia bezrobocia wśród mieszkańców należy podjąć następujące działania:

- aktywizacja bezrobotnych,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- podejmowanie działalności gospodarczej przez mieszkańców,
- organizowanie kwalifikowanych kursów zawodowych.

Poziom życia oraz wielkość dochodów mieszkańców gminy są podstawowym determinantem przyszłego rozwoju. Możliwość osiągnięcia dochodów, warunki mieszkaniowe, dostęp do oświaty, ochrona zdrowia oraz dóbr kultury są o wiele mniejsze niż w skali województwa czy kraju. Dla bezpieczeństwa społecznego wymagane jest stworzenie takiego systemu zaspakajania potrzeb bytowych, który szybko reaguje na zmiany i adaptuje się do stale zmieniających warunków społecznych.

8.3.2. Edukacja

Na terenie gminy Winnica funkcjonuje jedno przedszkole samorządowe. Liczbę uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych uczęszczających do ww. placówek wymieniono w poniższej tabeli.

Tabela 21. Placówki szkolne i przedszkolne w gminie Winnica.

Placówki oświaty	2015/2016	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Przedszkola	1	1	1	1
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	98	brak danych	112	122
Szkoły podstawowe	2	2	2	2
Uczniowie szkół podstawowych	331	313	364	412
Szkoły gimnazjalne	1	1	1	1
Uczniowie szkół gimnazjalnych	179	165	102	37

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Tabela 22. Liczba uczniów i absolwentów w szkołach podstawowych gminy Winnica na tle powiatu i województwa.

	2014	2015	2016	2017	2018
Uczniowie					
gmina Winnica	323	331	313	364	412
powiat pułtowski	3431	3703	3379	3901	4404
województwo mazowieckie	341378	369931	347074	403277	463224
Absolwenci					
gmina Winnica	59	55	36	brak danych	brak danych
powiat pułtowski	574	547	490	brak danych	brak danych
województwo mazowieckie	49780	50641	51598	brak danych	brak danych

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Tabela 23. Liczba uczniów i absolwentów w gimnazjach gminy Winnica na tle powiatu i województwa.

	2014	2015	2016	2017	2018
Uczniowie					
gmina Winnica	171	179	165	102	37
powiat pułtowski	1741	1701	1630	1054	492
województwo mazowieckie	153120	153840	155577	105170	52984
Absolwenci					
gmina Winnica	58	56	52	62	64
powiat pułtowski	616	584	1630	1054	492
województwo mazowieckie	50092	49160	49358	48409	50338

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W analizowanych jednostkach administracyjnych nie odnotowano wspólnego trendu (wzrostowego bądź spadkowego) co do liczby uczniów i absolwentów.

8.3.3. Ochrona zdrowia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2018 roku w gminie Winnica udzielono 12775 porad lekarskich i ich liczba zmalała od 2017 roku o 23,84%. W powiecie pułtuskim liczba udzielonych porad wzrosła o 1,43%, natomiast w województwie

mazowieckim wzrosła o 0,99%.

Tabela 24. Liczba porad udzielonych w placówkach opieki zdrowotnej w gminie Winnica na tle powiatu i województwa w latach 2014-2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
gmina Winnica	16009	16227	16885	16774	12775
powiat pultuski	243869	246849	233948	240999	244468
województwo mazowieckie	19518044	20045774	20601697	21437530	21651666

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

8.3.4. Pomoc społeczna

Wśród głównych powodów trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej mieszkańców gminy należy wymienić: bezrobocie, ubóstwo, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm oraz niepełnosprawność. Główną placówką, z której pomoc mogą czerpać dotknięci powyższymi problemami mieszkańcy, jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela 25. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Winnica na tle powiatu i województwa w latach 2014 – 2018.

	2014	2015	2016	2017	2018	Zmiana 2018/2014
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej						
gmina Winnica	252	189	183	168	160	63,49
powiat pultuski	2131	2023	1897	1702	1526	71,60
województwo mazowieckie	135621	130310	123075	115122	107104	78,97
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej						
gmina Winnica	886	650	594	547	486	54,85
powiat pultuski	6575	6212	5690	5046	4390	66,76
województwo mazowieckie	345979	322563	294797	260449	234876	67,88

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w gminie Winnica w 2018 roku środowiskowej pomocy społecznej udzielono 160 gospodarstwom domowym i 486 osobom w nich mieszkającym. Zarówno w gminie Winnica, jak i powiecie pultuskim i województwie mazowieckim liczba korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej spada.

8.3.5. Infrastruktura techniczna

W gminie Winnica nie można stwierdzić stałego rozwoju infrastruktury technicznej. Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej utrzymuje się na zbliżonym poziomie, natomiast ilość osób korzystających z gazu rośnie z roku na rok. W powiecie pultuskim oraz na poziomie wojewódzkim udział korzystających z infrastruktury

technicznej stale się zwiększa.

Tabela 26. Ludność korzystająca z infrastruktury technicznej w gminie Winnica w latach 2014-2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
Sieć wodociągowa					
gmina Winnica	4090	4103	4086	4091	4087
powiat pultuski	45104	45387	45551	45724	45765
województwo mazowieckie	4763566	4795016	4822265	4862047	4879361
Sieć kanalizacyjna					
gmina Winnica	1395	1374	1370	1376	1450
powiat pultuski	21429	21861	21901	22013	22111
województwo mazowieckie	3052812	3074212	3095431	3133366	3157749
Sieć gazowa					
gmina Winnica	337	340	348	385	388
powiat pultuski	2118	2118	2195	2267	2573
województwo mazowieckie	2859073	2862465	2860747	2853790	2848162

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

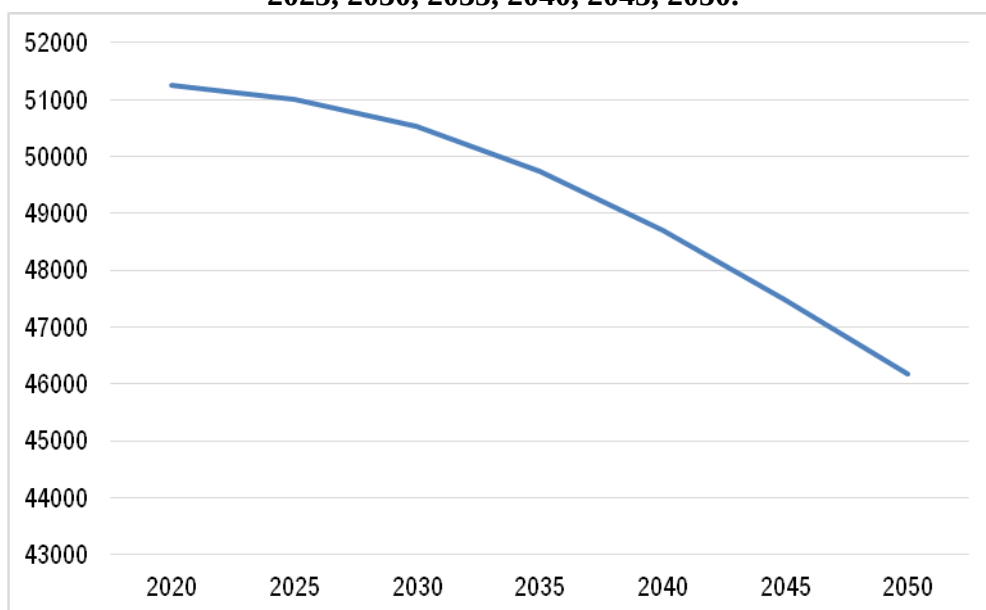
Podsumowanie i zalecenia:

- w społeczności lokalnej należy zwrócić większą uwagę na aktywizację osób bez pracy;
- atrakcyjność na rynku pracy w gminie Winnica należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia wzrostu zatrudnienia i przedsiębiorczości;
- tempo zmian w niektórych obszarach nie jest tak dynamiczne, jak w powiecie czy województwie, jednak zmiany te wpływają na rozwój społeczny gminy;
- należy systematycznie dążyć do dalszej rozbudowy sieci infrastruktury technicznej w gminie.

8.4. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego

Prognozę zmian liczby ludności i struktury ludności z uwagi na ograniczoną dostępność danych do analizy zostały przeprowadzone na poziomie powiatu pultuskiego. Na podstawie danych pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego ustalono, że w najbliższym 35-leciu oczekiwane jest zmniejszenie liczby ludności w powiecie pultuskim. W 2025 prognozuje się liczbę ludności na poziomie 51 013 osób. Do 2050 r. prognozuje się spadek ludności o około 10,12%.

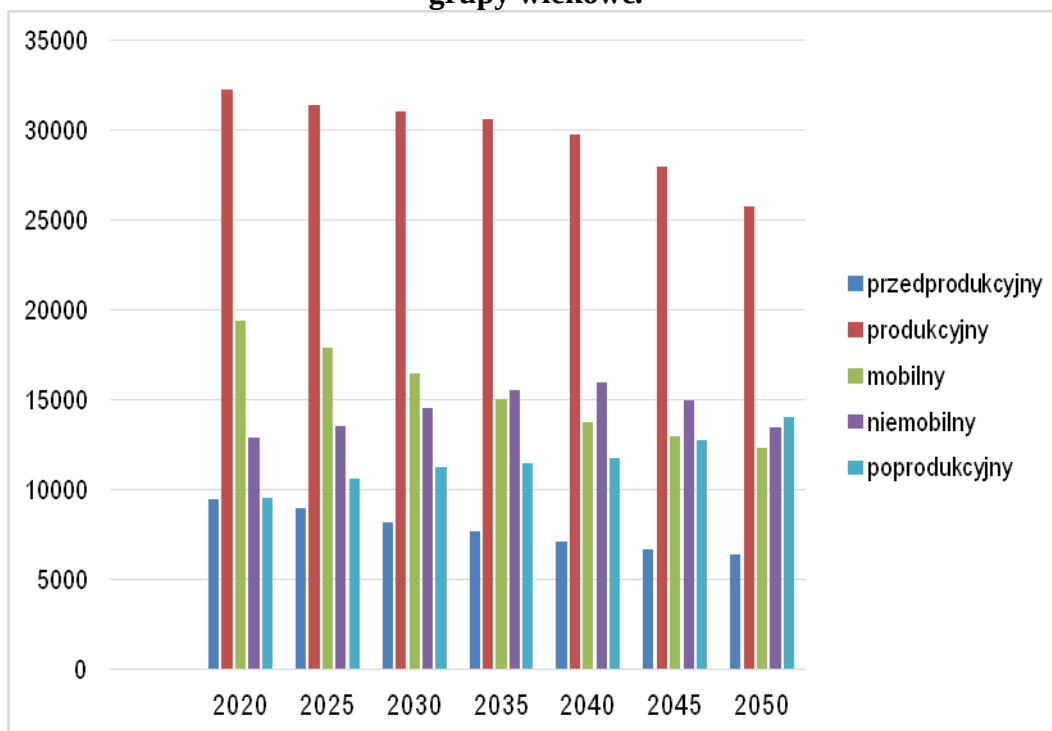
Wykres 11. Prognozowana zmiana liczby ludności w powiecie pułtuskim w latach 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przedstawiona powyżej prognoza demograficzna potwierdza spadkową tendencję liczby ludności w powiecie pułtuskim w perspektywie do 2050 r. Analizując ekonomiczną strukturę wieku największy prognozowany spadek dotyczy przedziału grupy w wieku mobilnym (18 – 44 lata). Spadek populacji w tej grupie wyniesie ok. 36,33% czyli 7043 osoby. Największy wzrost ludności prognozuje się w grupie poprodukcyjnej (powyżej wieku emerytalnego). Oczekiwane proporcje pozostałych grup będą kształtować się następująco: grupa przedprodukcyjna (0 – 17 lat) spadek o 32,56%, grupa produkcyjna (od 18 lat do wieku emerytalnego) spadek o 19,9%, wiek niemobilny (od 45 lat do wieku emerytalnego) wzrost o 4,63%, grupa poprodukcyjna wzrost o 46,46%.

Wykres 12. Prognoza ludność powiatu pultuskiego według podziału na funkcjonalne grupy wiekowe.

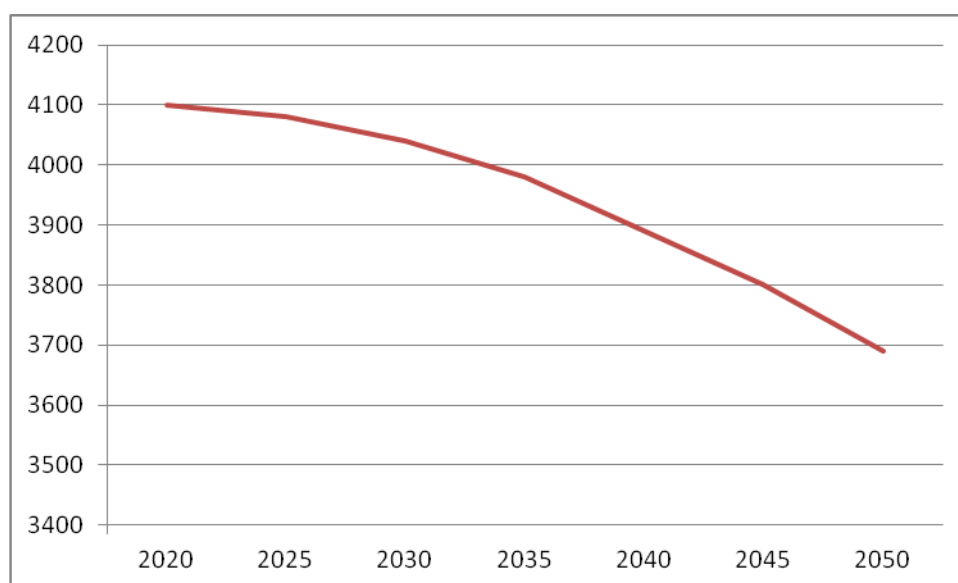
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjęto hierarchię sieci osadniczej składającą się z:

- policentrycznego układu sieci osadniczej;
- istniejących i projektowanych europejskich korytarzy transportowych;
- pasmowo powiązanych obszarów przyrodniczo-kulturowych;
- terenów rolnych i otwartych, wolnych od procesów urbanizacji.

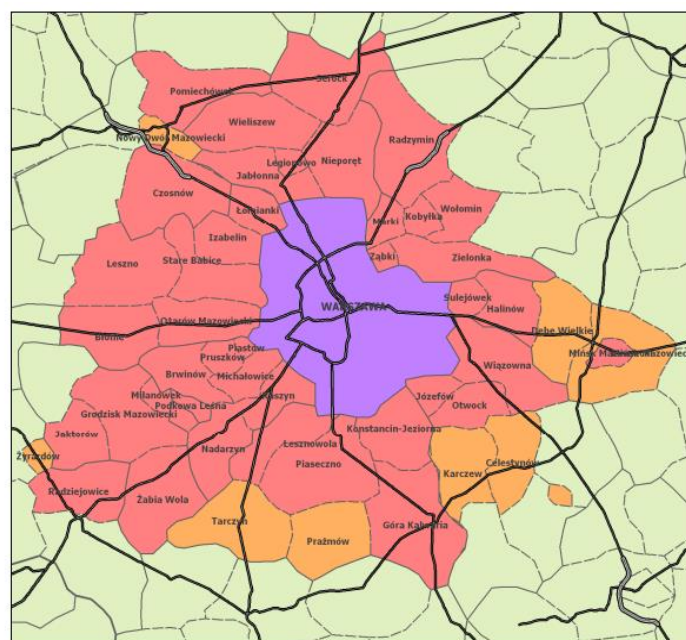
Na podstawie wyżej wymienionych danych demograficznych charakteryzujących prognozowane zmiany liczby ludności w latach 2020-2050 dla powiatu pultuskiego dokonano analogicznej prognozy demograficznej dla gminy Winnica. Uwzględniając prognozowany spadek liczby ludności o ok. 10% w roku 2050 liczba mieszkańców gminy Winnica będzie wynosiła ok. 3700 osób. Dynamika zmian liczby ludności gminy Winnica w latach 2020-2050 została przedstawiona na poniższym wykresie.

Wykres 13. Prognoza zmiany liczby ludności gminy Winnica w latach 2020-2050.

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 9. Mapa miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Warszawa.

Źródło: Kryteria delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego, Warszawa 2013 r.

Ponadto określono następujące cechy ww. przestrzeni:

- województwo wykorzysta położenia na przecięciu europejskich korytarzy transportowych. Połączenie korytarzy północ-południe (I i VI korytarz TEN-T – inicjatywy Via Carpatia, Via Baltica, Rail Baltica, Baltic-Adriatic) i wschód-zachód (II korytarz TEN-T) stanowi szansę ukształtowania na Mazowszu silnego obszaru

węzłowego w sieci powiązań transportowych wewnątrz UE i zarazem kluczowego ogniwa dla budowania nowego obszaru rozwojowego na wschodzie Wspólnoty. Połączenia między krajami basenów mórz Bałtyckiego, Czarnego i Śródziemnego oraz z krajami Europy Zachodniej stanowią szansę dla Mazowsza jako regionu pełniącego rolę multimodalnego węzła transportowego oraz tworzącego „Wschodnią Bramę” Unii Europejskiej;

- nastąpi odejście od promienistego modelu sieci transportowej, szczególnie drogowej, na rzecz układu koncentryczno-obwodowego. Trasy obwodowe z jednej strony będą służyć odciążeniu węzła warszawskiego od tranzytu i połączeniu głównych korytarzy transportowych, z drugiej zaś umożliwią efektywną komunikację pomiędzy poszczególnymi ośrodkami regionalnymi i subregionalnymi województwa mazowieckiego z ośrodkami sąsiednich województw i dalej włączenia w sieć powiązań krajowych i międzynarodowych;
- nastąpi wzmocnienie powiązań transportowych metropolii warszawskiej. Poprawa wydolności systemu transportowego (zarówno lądowego jak i lotniczego) Warszawy, przyczyni się do wzmocnienia jej funkcji metropolitalnych i intensyfikacji metropolizacji obszaru jej oddziaływania. Równoczesne wzmocnienie połączeń z Łodzią przyczyni się do ukształtowania dwubiegunowego układu metropolitalnego (spinanego przez Koleje Dużych Prędkości – KDP i Centralny Port Lotniczy), pozwalając obu miastom zwiększyć i lepiej wykorzystać swój potencjał. Metropolia warszawska jako potencjalna metropolia europejska (potencjalne MEGA – wg. klasyfikacji ESPON-u) i krajowy biegun wzrostu, w procesie konkurencji międzynarodowej (europejskiej i globalnej) tworzyć będzie coraz silniejsze węzły przedsiębiorczości i innowacji oddziałujące na kraj i region;
- miasta tworzące policentryczną sieć regionalnych i subregionalnych ośrodków równoważenia rozwoju (Radom, Płock, Siedlce, Ostrołęka, Ciechanów) będą miejscami aktywizacji dla ich najbliższego otoczenia jako ich bieguny wzrostu;
- ośrodki regionalne Płock i Radom jako bieguny wzrostu o znaczeniu krajowym i kształtujące infrastrukturę publiczną o charakterze metropolitalnym, skupiające działania badawczo-rozwojowe i edukacyjne będą centrami wzrostu dla przyległych obszarów na pograniczu województw mazowieckiego, łódzkiego i świętokrzyskiego;
- ośrodki położone w odległości około 100 km od metropolii warszawskiej, do których nie docierają procesy dyfuzji rozwoju z metropolii, będą wspierane przez ośrodki

osadnicze położonych na tzw. "Dużej Obwodnicy Warszawy" (w paśmie miejscowości: Grójec, Żyrardów, Sochaczew, Wyszogród, Nowy Dwór Mazowiecki, Serock, Wyszaków, Łochów, Mińsk Mazowiecki, Góra Kalwaria) oraz miasta położone w pasmach aktywizacji społeczno-gospodarczej – głównie w oparciu o korytarze transportowe;

- pasma potencjalnie najwyższej innowacyjności i aktywności społeczno-gospodarczej będą kształtowane współzależnie z budową i modernizacją międzynarodowego i krajowego systemu infrastruktury technicznej (głównym jego elementem będzie system autostrad i dróg ekspresowych, linii kolejowych, telekomunikacyjnych, paliwowo-energetycznych);
- pomiędzy pasmami najwyższej aktywności społeczno-gospodarczej oraz węzłami sieci osadniczej rozmieszczone będą wielkoobszarowe systemy obszarów cennych przyrodniczo objętych ochroną prawną oraz predestynowanych do objęcia ochroną prawną, uzupełnione o sieć korytarzy ekologicznych;
- pomiędzy pasmami najwyższej aktywności społeczno-gospodarczej oraz węzłami sieci osadniczej utrzymane zostaną obszary rolnicze pełniące funkcje żywicielskie o strategicznym znaczeniu dla województwa;
- doliny rzek wraz z ukształtowanymi wartościami kulturowymi tworzyć będą pasma przyrodniczo-kulturowe regionu.

W związku z położeniem gminy Winnica poza miejskimi obszarami funkcjonalnymi ruch migracyjny jest niewielki. Na terenie gminy napływ ludności jest znikomy. Wielu mieszkańców wyjeżdża do większych miast na stałe w poszukiwaniu pracy i dalszego kształcenia. Efektem migracji ludności do bardziej rozwiniętych gmin i miast jest spadek liczby mieszkańców i tym samym ujemne saldo migracji. Jest to obecnie jedna z głównych przyczyn nasilania procesów depopulacyjnych. Projektowanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową ma na celu wzmocnienie potencjału mieszkaniowego i przeciwdziałanie emigracji.

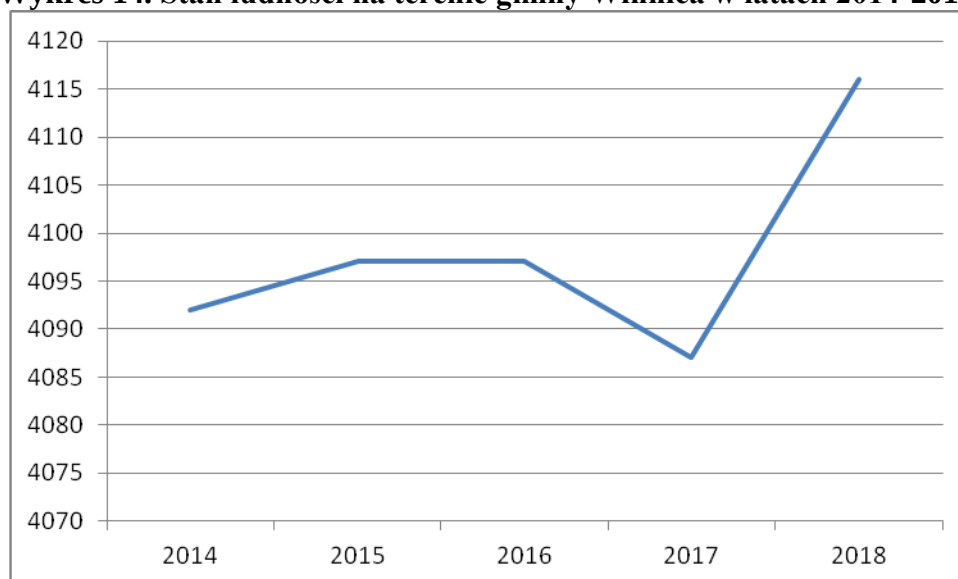
8.5. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz w oparciu o prognozy demograficzne i możliwości finansowe gminy określono poniżej maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:

- mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług,
- usługowej, w tym usług publicznych,
- produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami,
- usług sportu i rekreacji.

W procesie ustalania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, oprócz wyżej wymienionych analiz, uwzględniono dodatkowe czynniki wpływające na przyjęte wartości powierzchni użytkowej zabudowy wraz z ich charakterystyką i argumentacją. W przypadku zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową na szczególną uwagę zasługuje wskaźnik przyrostu zasobów mieszkaniowych gminy Winnica. Zasoby mieszkaniowe powinny zaspokajać potrzeby mieszkaniowe wynikające z zakładania nowych gospodarstw domowych oraz podwyższania standardów mieszkaniowych, które następują wraz z rozwojem gospodarczym i wzrostem zamożności mieszkańców gminy. Na przestrzeni lat 2014-2018 liczba ludności w gminie Winnica wzrosła o 24 osoby. Jedynie w roku 2017 zanotowano spadek o 10 osób w stosunku do lat ubiegłych. W analizowanym okresie liczba ludności wynosiła od 4092 do 4116 osób. Na podstawie tychże danych można wysnuć wniosek, iż populacja gminy Winnica utrzymuje się na stabilnym poziomie, jednak biorąc pod uwagę tendencje zachodzące w całym powiecie pułuskim możliwy jest jej spadek.

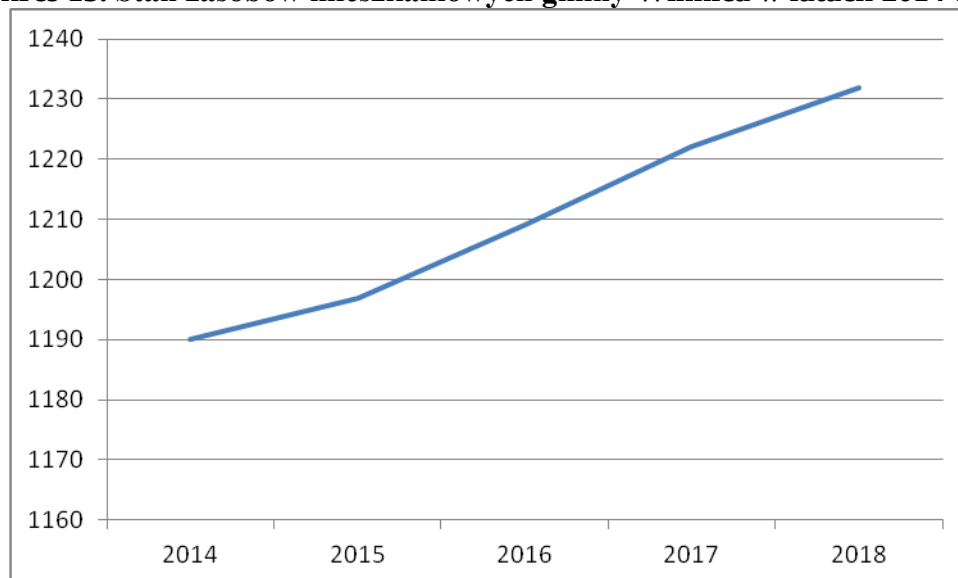
Wykres 14. Stan ludności na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Z analizy danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że ilość budynków mieszkalnych w gminie w latach 2014-2018 wzrosła o 42 mieszkania. Można przypuszczać, że do roku 2030 liczba mieszkań będzie wynosić około 1680.

Wykres 15. Stan zasobów mieszkaniowych gminy Winnica w latach 2014-2018.

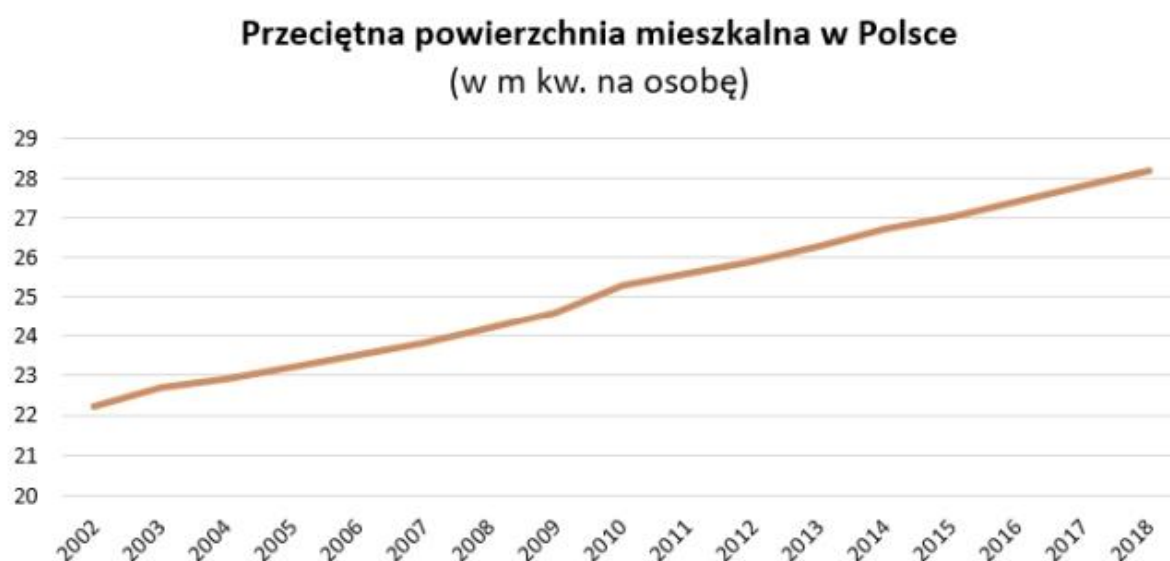
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Zgodnie z analizą demograficzną, która została sporządzona w oparciu o prognozę zmiany liczby ludności w latach 2020-2050 dla powiatu pułuskiego (wykres nr 13) przypuszczać należy, iż liczba ludności gminy Winnica do roku 2050 może zmniejszyć się nawet o 300-400 osób. Należy jednak pamiętać, iż tak drastyczny spadek liczby ludności nie jest do końca przesądzony. W ostatnich kilku latach, biorąc pod uwagę okres 2014-2018, nastąpił niewielki wzrost liczby mieszkańców gminy Winnica. Kolejnym argumentem przemawiającym za ograniczeniem drastycznego spadku liczby ludności jest wdrażana w ostatnich latach polityka prorodzinna państwa, która ma na celu przede wszystkim poprawę wskaźników demograficznych w skali całego kraju. **Biorąc to pod uwagę, należy przyjąć, że liczba mieszkańców gminy Winnica w dłuższym czasie utrzyma się na poziomie około 4000 mieszkańców.**

W 2018 r. przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w gminie Winnica wynosiła 93,6 m², a w jednym mieszkaniu zamieszkiwały średnio 3,32 osoby. W związku z powyższym na jedną osobę przypada średnio **29,3 m²** powierzchni użytkowej. W celu polepszania warunków mieszkaniowych można przyjąć dążenie do uzyskania wyższego

wskaźnika powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę, przynajmniej na poziomie **40,0 m² na 1 osobę**. Przedstawiona wartość 40,0 m² nie jest wartością przypadkową, gdyż prawie tyle wyniosła średnia powierzchnia mieszkalna dla 28 krajów europejskich w roku 2019. Zgodnie z raportami Eurostatu prawie połowa ludności w Polsce mieszka w przeludnionych mieszkaniach. Ponadto należy wziąć również pod uwagę dynamikę zmian przeciętnej powierzchni mieszkania w Polsce przypadającą na jedną osobę, która w latach 2002-2018 zwiększyła się o blisko 6 m² na osobę.

Wykres 16. Przeciętna powierzchnia mieszkania w Polsce w m² na osobę w latach 2002-2018.

Źródło: Opracowano na podstawie danych raportu Eurostat.

Pomimo stopniowej poprawy standardów mieszkaniowych, warunki mieszkaniowe w Polsce dalece odbiegają od standardów europejskich, gdzie średnia powierzchnia mieszkalna w roku 2019 wynosiła 39,6 m² na osobę. W związku z powyższym przy określaniu maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową gminy Winnica, należy przede wszystkim wziąć pod uwagę przytoczone powyżej argumenty związane z poprawą sytuacji majątkowej mieszkańców gminy, a co za tym idzie – wzrostem powierzchni użytkowej przypadającej na jednego mieszkańca. Na potwierdzenie tej tezy wskazuje się również fakt wzrostu zasobów mieszkaniowych w gminie Winnica w latach 2014-2018, który został przedstawiony na wykresie nr 15. Warto zauważyć, iż pomimo spadku liczby mieszkańców w latach 2014-2018, liczba mieszkań cały czas rosła. Kolejnym potwierdzeniem zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową jest również liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy, która w roku 2018 wynosiła – 61, należy przy

tym podkreślić, iż znaczna część inwestycji mieszkaniowych w gminie jest realizowana na podstawie obowiązujących planów miejscowych. Zakładając ostatecznie, że liczba mieszkańców gminy Winnica w dłuższym czasie utrzyma się na poziomie ok. 4000 mieszkańców i zwiększy się wskaźnik powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę przynajmniej do poziomu 40,0 m² na osobę (wzrost o 10,7 m² na osobę) maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem usług) wyniesie zatem 42 800,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

W ramach ustalania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę usługową wzięto pod uwagę zarówno usługi komercyjne, jak i publiczne, w ramach których zawierają się m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, administracji i kultury. Natomiast zabudowę produkcyjną uzupełniają obiekty składowe i magazynowe wraz z zabudową towarzyszącą i usługami. Czynniki determinującymi wzrost zapotrzebowania na usługi i produkcję są:

- rosnący popyt na dobra i usługi ze strony mieszkańców gminy,
- dążenie do minimalizacji bezrobocia,
- ulgi podatkowe dla przedsiębiorstw,
- wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych,
- zwiększenie konkurencyjności i dostępności usług,
- gminne inwestycje infrastrukturalne,
- sprzyjające warunki rozwoju przedsiębiorczości.

W ostatnich latach nastąpił znaczny wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Winnica. W latach 2014-2018 rejestrowano średnio ok. 5 nowych podmiotów gospodarczych rocznie. Zachowując dynamikę wzrostu liczby podmiotów gospodarczych należy przyjąć, iż do 2050 roku w gminie Winnica powstanie 150 nowych podmiotów usługowych i produkcyjnych. Aktualna łączna powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy usługowej wyliczona w oparciu o powierzchnie ustalone na podstawie map ewidencyjnych wynosi 19 591,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, natomiast zabudowa produkcyjna to 24 767,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy. Odnosząc liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (283 w 2018 r.) do łącznej powierzchni użytkowej zabudowy produkcyjnej i usługowej (44 358,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy) można przyjąć, iż średnio na jeden podmiot gospodarczy przypada 156,7 m² powierzchni użytkowej zabudowy, a zatem w dłuższej perspektywie (do 2050 r.) przy

łącznym wzroście podmiotów gospodarczych o 150, maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową i produkcyjną wyniesie 23 505,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy rozkład przestrzenny i zróżnicowanie zabudowy usługowej oraz produkcyjnej szacunkowo można stwierdzić, iż pod względem liczebnym, zabudowa usługowa zdecydowanie przewyższa liczbę podmiotów produkcyjnych, zatem 60% ustalonego maksymalnego zapotrzebowanie na nową zabudowę winno być przeznaczone pod zabudowę usługową, a 40% pod zabudowę produkcyjną. Ostatecznie określa się **maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową, w tym dla usług publicznych wynoszącą 14 103,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, natomiast dla zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami 9 402,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy.**

Gmina Winnica nie posiada szczególnych walorów rozwoju turystyki i rekreacji stąd też maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usług sportu i rekreacji jest ściśle związane z planowanymi inwestycjami samorządowymi, w postaci nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych towarzyszących usługom publicznym, a także związana jest ze zwartymi skupiskami projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w których wydzielić można przestrzenie rekreacyjne – place zabaw, napowietrzne siłownie itp. Tereny tego typu są zwykle pozbawione zabudowy, bądź wyposażone w małogabarytowe obiekty towarzyszące. W związku z tym, **maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usług sportu i rekreacji ustala się szacunkowo na 2000 m² powierzchni użytkowej zabudowy.**

Trudno bezpośrednio przełożyć zmiany przebiegu procesów demograficznych na liczebność gospodarstw domowych tworzonych przez osoby w starszym wieku. Jeżeli chodzi o placówki handlowo-usługowe, faktyczne potrzeby zweryfikuje rynek. Rozwój tego sektora będzie adekwatny do przyrostu liczby mieszkańców w nowym budownictwie mieszkaniowym. Przy projektowaniu nowych terenów rozwojowych wzięto pod uwagę przede wszystkim potrzeby mieszkańców gminy, wyrażone we wnioskach składanych w ostatnich latach. Biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych, o której mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dopuszczono możliwość zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników dokonanych analiz, lecz nie więcej niż o 30%. Z tego tytułu zapotrzebowanie dla:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług szacuje się na 55 640,0 m²,
- zabudowy usługowej, w tym dla usług publicznych szacuje się na 18 333,9 m²,
- zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami szacuje się na 12 222,6 m².

8.6. Chłonność położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1443) przez jednostkę osadniczą rozumie się wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkany przez ludzi. Dla terenu gminy Winnica dokonano analizy chłonności obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w której wzięto pod uwagę obszary miejscowości gminnych wykazane w tabeli nr 27 z wyłączeniem tych miejscowości lub ich części, na których obszarze obowiązują ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub też dominuje zabudowa rozproszona, a zatem wyróżnienie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej nie jest możliwe. Wyznaczenie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej odbyło się przede wszystkim poprzez analizę przestrzennego rozmieszczenia istniejącej zabudowy. Jednostki osadnicze o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej przedstawiono w formie graficznej w oparciu o mapę ewidencyjną gminy na rysunku nr 10. Poddając analizie poniżej rysunek zauważyć można, iż istniejąca zabudowa zlokalizowana jest przede wszystkim w historycznie ukształtowanych centrach wsi, przy głównych ciągach komunikacyjnych. Z uwagi na rolniczy charakter gminy Winnica, na znacznym jej obszarze dominuje również rozproszona zabudowa zagrodowa. Tego typu struktura przestrzenna zabudowy występuje przede wszystkim w północno-zachodniej części gminy.

OZNACZENIA OGÓLNE:

ŁACHOŃ NAZWY OBREBÓW GEODEZYJNYCH

0 ISTNIEJĄCA ZABUDOWA

80

Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przy szacowaniu chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, należy posługiwać się **powierzchnią użytkową zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy**. Zatem, w celu ustalenia powierzchni użytkowej zabudowy rezerw wyznaczonych jednostek osadniczych (rysunek nr 10 i tabela nr 27) należy przyjąć pewne założenia co do średniej wielkości pojedynczej działki dla każdej funkcji oraz średniego wskaźnika powierzchni użytkowej zabudowy na pojedynczej działce. **W szacowaniu chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej dla gminy Winnica przyjęto następujące założenia:**

- **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług – średnia powierzchnia działki – 3000 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 250 m²;**
- **tereny zabudowy usługowej, w tym usługi publiczne – średnia powierzchnia działki – 1500 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 200 m²;**
- **tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami - średnia powierzchnia działki – 5000 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 600 m²;**
- **tereny zabudowy usług sportu i rekreacji średnia powierzchnia działki – 1500 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 100 m².**

Poza wyżej wymienionymi wskaźnikami dotyczącymi średnich powierzchni działek oraz powierzchni użytkowej zabudowy, w wyniku analizy przestrzennego rozmieszczenia istniejącej i projektowanej w gminie Winnica zabudowy ustalono, że udział procentowy odpowiednich funkcji przedstawia się następująco:

- **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług stanowią 75% istniejącej zabudowy;**

- **tereny zabudowy usługowej, w tym usługi publiczne stanowią 10% istniejącej zabudowy;**
- **tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami stanowią 8% istniejącej zabudowy;**
- **tereny zabudowy usług sportu i rekreacji stanowią 2% istniejącej zabudowy;**
- **tereny pozostałej zabudowy (infrastruktura techniczna, zabudowa usług kultu religijnego, zabudowa związana z eksploatacją złóż itp.) stanowią 5%.**

Identyczny rozkład procentowy zabudowy pod względem funkcji przyjęto w szacunkach chłonności dla wyznaczonych obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej. Przykładowo dla jednostki osadniczej Błędostowo w pierwszej kolejności obliczono łączną powierzchnię występujących rezerw terenu. Na podstawie 17 niezabudowanych działek w granicach zwartej jednostki osadniczej Błędostowo, obliczono, że łączna powierzchnia występujących rezerw terenu wynosi 32946 m². Następnie dokonano podziału występujących rezerw terenów według przyjętych proporcji jak dla istniejącej na terenie całej gminy zabudowy tj. 75% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej, czyli 24709,5 m², 10% dla zabudowy usługowej, w tym usługi publiczne, czyli 3294,6 m², dla zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami – 8%, czyli 2635,7 m², zabudowy usług sportu i rekreacji – 2%, czyli 658,9 m². W dalszej kolejności ustalono liczbę możliwych do wydzielenia działek pod określone funkcje zabudowy dzieląc łączną powierzchnię rezerw terenów przez średnią powierzchnię pojedynczej działki zgodnie z przyjętymi założeniami dla odpowiednich funkcji terenu. Po ustaleniu liczby możliwych do wydzielenia działek z podziałem pod konkretne funkcje obliczono powierzchnię użytkową zabudowy występujących rezerw terenów w zwartej jednostce osadniczej – stanowiącej iloczyn ustalonej liczby działek możliwych do wydzielenia i przyjętych z założeń powierzchni użytkowej zabudowy dla pojedynczej działki z podziałem na odpowiednie funkcje. Z uwagi na wielofunkcyjność, różne funkcje i formy architektoniczne zabudowy w prezentowanej metodzie szacowania chłonności przyjęto, że wielkość powierzchni użytkowej budynku jest tożsama z powierzchnią zabudowy terenu, a zatem istniejącą, czy projektowaną na działce zabudowę traktować należy jako powierzchnię użytkową zabudowy. Ponadto na komentarz zasługuje przyjęta wielkość powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

wielorodzinnej i zagrodowej, która wynosi 3000 m². Z pewnością tak duża powierzchnia może wzbudzać wątpliwości co do prawidłowości i wiarygodności szacunków, warto jednak zauważyć, iż występuje w tym przypadku wielofunkcyjności, gdyż w przyjętych obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych gminy Winnica, zabudowa zagrodowa w wielu miejscowościach przenika się z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną. O ile zabudowa wielorodzinna jest lokalizowana na stosunkowo niewielkich działkach, o tyle zabudowa zagrodowa występuje często na kilku- lub kilkunastohektarowych parcelach, stąd też stosunkowo duża powierzchnia działki przyjęta do szacowania chłonności.

Tabela 27. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych.

Nazwa jednostki osadniczej	Funkcja	Liczba działek niezabudowanych w zwartych obszarach osadniczych (z mapy ewidencyjnej)	Łączna powierzchnia rezerw w zwartych jednostkach osadniczych (m ²) obliczona z map ewidencyjnych	Łączna powierzchnia rezerw w zwartych jednostkach osadniczych (m ²) z podziałem na funkcje wg. przyjętych założeń	Średnia powierzchnia pojedynczej działki z założeń szacunkowych (m ²)	Liczba działek - stosunek łącznej powierzchni rezerw do średniej powierzchni pojedynczej działki (kolumna 5/6)	Powierzchnia użytkowa zabudowy pojedynczej działki z przyjętych założeń szacunkowych (m ²)	Powierzchnia użytkowa zabudowy – rezerwy w zwartych jednostkach osadniczych (kolumna 7x8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
BŁĘDOSTOWO	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	17	32946	24709,5	3000	8,24	250	2059,1
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			3294,6	1500	2,20	200	439,3
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			2635,7	5000	0,53	600	316,3
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			658,9	1500	0,44	100	43,9
DOMOSŁAW	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,	32	56507	42380,25	3000	14,13	250	3531,7

	wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			5650,7	1500	3,77	200	753,4
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			4520,56	5000	0,90	600	542,5
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			1130,14	1500	0,75	100	75,3
GATKA	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	9	19288	14466	3000	4,82	250	1205,5
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			1928,8	1500	1,29	200	257,2
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			1543,04	5000	0,31	600	185,2
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			385,76	1500	0,26	100	25,7
GLINICE WIELKIE	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	10	31264	23448	3000	7,82	250	1954,0

	zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			3126,4	1500	2,08	200	416,9
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			2501,12	5000	0,50	600	300,1
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			625,28	1500	0,42	100	41,7
GOLĄDKOWO	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	6	55358	41518,5	3000	13,84	250	3459,9
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			5535,8	1500	3,69	200	738,1
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			4428,64	5000	0,89	600	531,4
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			1107,16	1500	0,74	100	73,8
GÓRKA POWIELIŃSKA	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	11	23610	17707,5	3000	5,90	250	1475,6

	zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			2361	1500	1,57	200	314,8
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			1888,8	5000	0,38	600	226,7
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			472,2	1500	0,31	100	31,5
GÓRKI DUŻE	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	2	11244	8433	3000	2,81	250	702,8
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			1124,4	1500	0,75	200	149,9
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			899,52	5000	0,18	600	107,9
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			224,88	1500	0,15	100	15,0
GÓRKI - BAĆKI	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	2	13388	10041	3000	3,35	250	836,8

	zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			1338,8	1500	0,89	200	178,5
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			1071,04	5000	0,21	600	128,5
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			267,76	1500	0,18	100	17,9
ŁACHOŃ	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	7	21877	16407,75	3000	5,47	250	1367,3
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			2187,7	1500	1,46	200	291,7
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			1750,16	5000	0,35	600	210,0
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			437,54	1500	0,29	100	29,2
MIESZKI-KULIGI	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	5	8532	6399	3000	2,13	250	533,3

	zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			853,2	1500	0,57	200	113,8
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			682,56	5000	0,14	600	81,9
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			170,64	1500	0,11	100	11,4
PONIATY-CIBORY	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	12	21401	16050,75	3000	5,35	250	1337,6
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			2140,1	1500	1,43	200	285,3
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			1712,08	5000	0,34	600	205,4
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			428,02	1500	0,29	100	28,5
PONIATY WIELKIE	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	4	20595	15446,25	3000	5,15	250	1287,2

	zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			2059,5	1500	1,37	200	274,6
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			1647,6	5000	0,33	600	197,7
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			411,9	1500	0,27	100	27,5
POWIELIN	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	6	17373	13029,75	3000	4,34	250	1085,8
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			1737,3	1500	1,16	200	231,6
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			1389,84	5000	0,28	600	166,8
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			347,46	1500	0,23	100	23,2
RĘBKOWO	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	7	6063	4547,25	3000	1,52	250	378,9

	zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			606,3	1500	0,40	200	80,8
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			485,04	5000	0,10	600	58,2
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			121,26	1500	0,08	100	8,1
SKARŻYCE	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	1	4332	3249	3000	1,08	250	270,8
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			433,2	1500	0,29	200	57,8
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			346,56	5000	0,07	600	41,6
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			43,32	1500	0,03	100	2,9
SKOROSZE	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	2	14490	10867,5	3000	3,62	250	905,6

	zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			1449	1500	0,97	200	193,2
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			579,6	5000	0,12	600	69,6
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			289,8	1500	0,19	100	19,3
SKÓRZNICE	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	23	42147	31610,25	3000	10,54	250	2634,2
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			4214,7	1500	2,81	200	562,0
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			3371,76	5000	0,67	600	404,6
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			842,94	1500	0,56	100	56,2
SMOGORZEWO PAŃSKIE	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	16	53466	40099,5	3000	13,37	250	3341,6

	zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			5346,6	1500	3,56	200	712,9
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			4277,28	5000	0,86	600	513,3
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			1069,32	1500	0,71	100	71,3
SMOGORZEWO WŁOŚCIAŃSKIE	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	31	72430	54322,5	3000	18,11	250	4526,9
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			7243	1500	4,83	200	965,7
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			5794,4	5000	1,16	600	695,3
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			1448,6	1500	0,97	100	96,6
STARE BULKOWO	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	16	59129	44346,75	3000	14,78	250	3695,6

	zagrodowej z dopuszczeniem usług							
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			5912,9	1500	3,94	200	788,4
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			4730,32	5000	0,95	600	567,6
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			1182,58	1500	0,79	100	78,8
WINNICA	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	41	78114	58585,5	3000	19,53	250	4882,1
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych			7811,4	1500	5,21	200	1041,5
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami			6249,12	5000	1,25	600	749,9
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji			1562,28	1500	1,04	100	104,2
ZBROSZKI	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz	13	26176	19632	3000	6,54	250	1636,0

	zagrodowej z dopuszczeniem usług					
	Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	2617,6	1500	1,75	200	349,0
	Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami	2094,08	5000	0,42	600	251,3
	Teren zabudowy usług sportu i rekreacji	523,52	1500	0,35	100	34,9

Źródło: Opracowanie własne.

Sumując odpowiednio wartości rezerw terenów w granicach zwartych jednostek osadniczych z podziałem na funkcje zabudowy w wariantcie I otrzymujemy łącznie 59 773,1 m² rezerw powierzchni użytkowej zabudowy, natomiast wartości dla poszczególnych funkcji zabudowy zostały podane w poniższej tabeli.

Tabela 28. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych – wariant 100%.

Funkcje zabudowy	Powierzchnia użytkowa zabudowy – rezerwy w zwartych jednostkach osadniczych (m²) WARIANT 100%
1	2
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	43108,1
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	9196,4
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami	6551,9
Teren zabudowy usług sportu i rekreacji	916,8
SUMA	59773,1

Źródło: Opracowanie własne.

Na terenie gminy Winnica w obszarach o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej występuje łącznie 59773,1 m² rezerw powierzchni użytkowej zabudowy w wariantcie I obejmującym 100% możliwość zabudowy ustalonych rezerw terenów. Uzyskana wartość to wszystkie wolne rezerwy terenu (niezabudowane działki) wyodrębnione w ramach wyróżnionych uprzednio zwartych jednostek osadniczych. Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych przez *jednostkę osadniczą rozumie się wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkaną przez ludzi.* Zarówno przywołana powyżej ustawa o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, jak i ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie precyzują,

w jaki sposób należy określać granicę jednostek osadniczych w procesie ustalania chłonności na potrzeby Studium. Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż ustawodawca nie przewidział jednoznacznego schematu postępowania w tym zakresie. W ramach ustawowego obowiązku określania chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych kluczową rolę odgrywa różnorodność jednostek osadniczych m.in. ze względu na uwarunkowania fizjograficzne, środowiskowe, funkcjonalne, czy przestrzenne. W wielu przypadkach, tego typu różnorodność poszczególnych jednostek osadniczych uniemożliwia wiarygodne oszacowanie, ile wolnych terenów można będzie przeznaczyć pod zabudowę w ramach danej jednostki osadniczej. Ustalona na podstawie bardzo ogólnych przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym chłonność obszarów przyjmuje wartość czysto teoretyczną. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest aktem polityki przestrzennej gminy, a nie aktem prawa miejscowego. Konkretna zmiana przeznaczenia poszczególnych terenów pod zabudowę następuje w drodze uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub też uzyskania przez inwestora prawomocnej decyzji o warunkach zabudowy. Zarówno w procesie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak i wydawania decyzji o warunkach zabudowy nie jest możliwe przeznaczenie pod zabudowę 100% rezerw terenów w ramach danej jednostki osadniczej. W procesie przeznaczania danych terenów pod zabudowę panuje szereg ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych. Z perspektywy ustawowej ochrony gruntów rolnych i leśnych zupełnie inaczej przedstawia się możliwość zabudowy miejscowości wiejskiej, w której dominują grunty rolne klas I-III, a inaczej w miejscowości, która takich gruntów nie posiada. Kolejną barierę w lokalizacji zabudowy mogą stanowić formy ochrony przyrody. Możliwość zabudowy jednostki osadniczej, zlokalizowanej poza obszarami objętymi ochroną różni się od miejscowości w położonej w Obszarze Chronionego Krajobrazu, w którym zwykle obowiązują ograniczenia co do lokalizacji zabudowy w pobliżu cieków i zbiorników wodnych. Z jednym i drugim ograniczeniem w możliwości lokalizacji potencjalnej zabudowy na wskazanych rezerwach terenu mamy do czynienia w Winnicy i kilku innych miejscowościach gminny. Ograniczenia wynikające z ochrony gruntów rolnych, czy ograniczenia ochrony środowiska nie są jedynymi barierami w procesie zabudowy ustalonych rezerw terenu. Tego typu ograniczeń znaleźć można bardzo wiele, chociażby: występujące strefy ochronne od ujęć wód, cmentarzy, gabaryty poszczególnych działek, zachowanie normatywnych odległości od granic działek, od terenów kolejowych, stref kontrolowanych gazociągów, stref ochronnych napowietrznych linii

elektroenergetycznych, czy gruntów leśnych. Kolejnymi ograniczeniami mogą być m.in.: występowanie gruntów pochodzenia organicznego, nieuregulowany stan prawnych nieruchomości, kultywowanie rodzinnych tradycji rolniczych i zachowanie ciągłości upraw i hodowli rolniczej, polityka przestrzenna zmieniających się władz samorządowych w zakresie realizacji infrastruktury drogowej i technicznej, realizacja rządowych programów inwestycyjnych, subsydiowanie poszczególnych branż gospodarki, czy zmieniające się przepisy prawa, wpływające pośrednio lub bezpośrednio na procesy zagospodarowania przestrzennego. Nie bez znaczenia jest tu również nabywanie gruntów w celach inwestycyjnych. Tereny tego typu mogą przez bardzo długi czas stanowić niezabudowane aktywa właściciela, które podlegają również dziedziczeniu. W dążeniu do maksymalizacji efektywności wykorzystania przestrzeni poszczególnych jednostek osadniczych, a co za tym idzie intensyfikacji ich zabudowy poprzez "wypełnienie wolnych przestrzeni zabudową" gmina winna przede wszystkim dążyć do poprawy funkcjonalności wewnątrz samych jednostek osadniczych. W większych miejscowościach można chociażby wydzielić odpowiednio uzbrojoną przestrzeń przeznaczoną pod strefę mieszkaniową o wysokim komforcie życia, pozbawioną szkodliwego oddziaływania działalności usługowej, czy produkcyjnej. Ograniczać uciążliwości infrastruktury komunikacyjnej, przeciwdziałać ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń, czy hałasu. Podsumowując, należy stwierdzić, iż prawdopodobieństwo 100% zabudowy rezerw terenów zwartych jednostek osadniczych wyznaczonych w ramach mało precyzyjnych przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest bliskie zeru. Skoro do tej pory nie udało się tego dokonać, to mało prawdopodobnym jest, że uda się taki idealny stan uzyskać w przyszłości. Samorząd terytorialny działa w granicach obowiązującego prawa, które w wielu przypadkach skutecznie uniemożliwia procesy urbanistyczne, powodując czasem powstawanie nowych jednostek osadniczych, w procesie spekulacyjnej parcelacji gruntów rolnych. Z jednej strony takie zjawisko jest negatywne, gdyż wzrastające koszty budowy, czy rozbudowy infrastruktury technicznej obciążają budżet gminy, natomiast z drugiej strony nie hamują procesów inwestycyjnych i powodują rozwój wewnętrzny danej jednostki samorządu terytorialnego.

Na podstawie wszystkich wyżej przytoczonych argumentów stwierdzono, że istniejące uwarunkowania mają realny wpływ na możliwość wyznaczenia kierunków pod rozwój poszczególnych funkcji zabudowy. Odnosząc się do granic zwartych jednostek osadniczych oszacowano, że szanse na ich pełne wykorzystanie nie są możliwe. Szacuje się zatem, że projektowane kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy zajmą 50% tych

obszarów. Przyjęcie wyżej wymienionego wskaźnika należy uznać za zgodne z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która umożliwia przyjęcie pewnych wariantów w procesie ustalania bilansu.

Tabela 29. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych – wariant 50%.

Funkcje zabudowy	Realna powierzchnia użytkowa zabudowy – rezerwy w zwartych jednostkach osadniczych WARIANT 50%
1	2
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	21554,1
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	4598,2
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami	3275,9
Teren zabudowy usług sportu i rekreacji	458,4
SUMA	29886,6

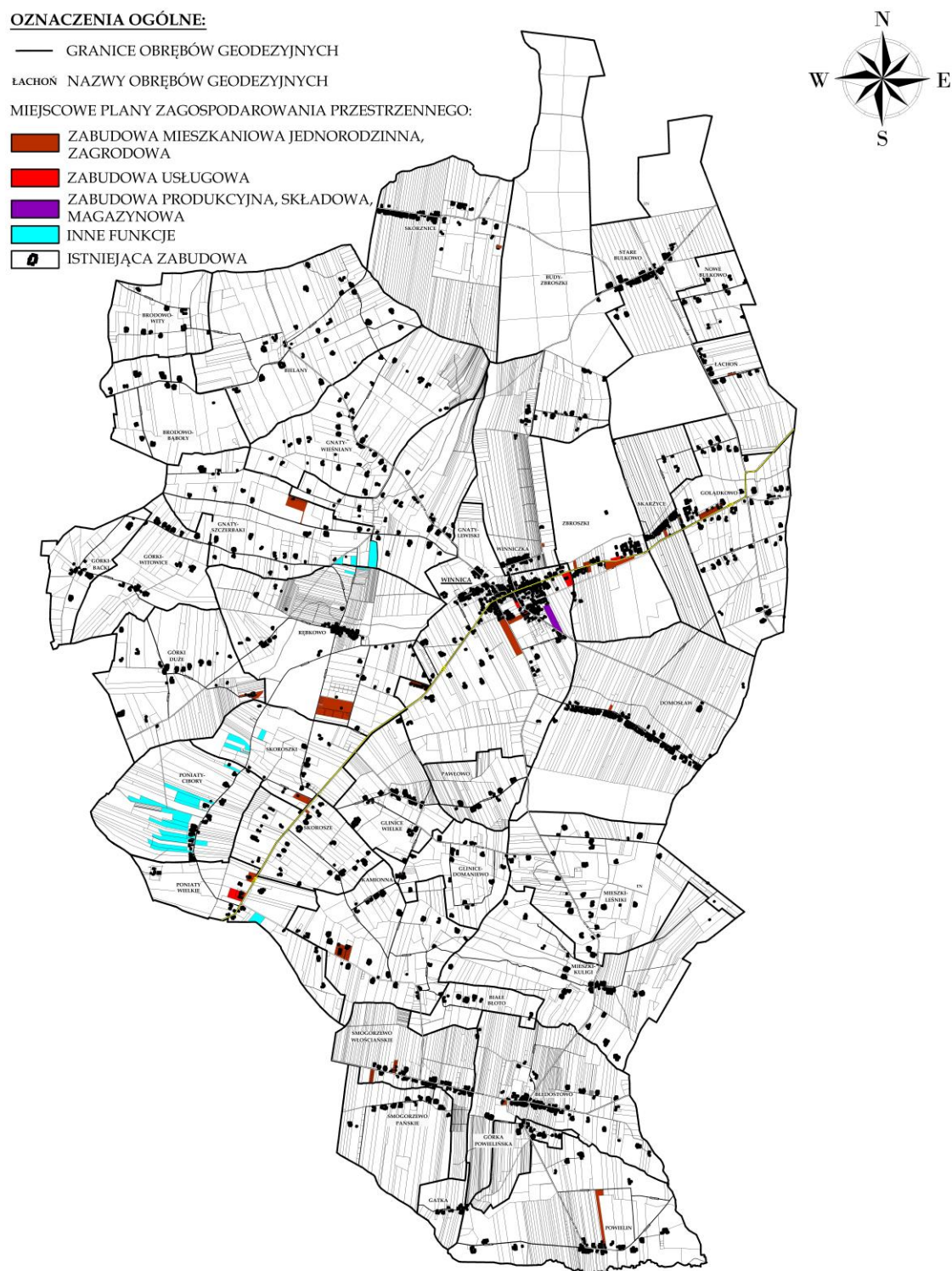
Źródło: Opracowanie własne.

Sumując odpowiednio wartości rezerw terenów w granicach zwartych jednostek osadniczych z podziałem na funkcje zabudowy w wariantcie II otrzymujemy łącznie **29 886,6 m²** rezerw powierzchni użytkowej zabudowy, szczegółowe wartości dla poszczególnych funkcji zabudowy zostały podane w powyższej tabeli. **W dalszych etapach sporządzania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę wybrano wariant II – 50%, z uwagi na większe prawdopodobieństwo realnego zagospodarowania w przyszłości występujących rezerw terenów w ramach zwartych jednostek osadniczych.**

8.7. Chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W odniesieniu do powierzchni rezerw terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ich szacowanie należy rozpocząć od określenia przestrzennego rozmieszczenia obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy Winnica. Powyższe zostało przedstawione na rysunku nr 11.

Rysunek 11. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w gminie Winnica.

Źródło: Opracowanie własne.

Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy ustaleń obowiązujących na terenie gminy Winnica miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wyodrębnieniu z nich istniejącej zabudowy oszacowano powierzchnie rezerw terenów w obrębie granic ich opracowania. W celu obliczenia chłonności w ramach obowiązujących planów miejscowych, wzięto pod uwagę część obszarów objętych ustaleniami obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy, które nie zawierają się w zwartych obszarach osadniczych. W przyjętych kalkulacjach zdecydowano utrzymać przyjęte wcześniej założenia co do średnich wielkości działek i powierzchni użytkowej zabudowy. Obowiązujące plany miejscowe na terenie gminy Winnica to przede wszystkim zmiany planów, które uchwalono ponad 20 lat temu. Plany te są w większości pozbawione szczegółowych parametrów zabudowy i zagospodarowania terenów, a ich konstrukcja bardzo odbiega od aktualnych zasad sporządzania planów miejscowych. Dla wielu jednostek planistycznych utrzymano możliwość odbudowy, rozbudowy oraz przebudowy zabudowy zagrodowej stąd też uzasadnionym jest utrzymanie średniej powierzchni pojedynczej działki dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej tj. 3000 m². Analogicznie, jak w przypadku szacowania chłonności dla zwartych jednostek osadniczych, w oparciu o art. 10 ust. 5 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w przypadku planów miejscowych, dokonano szacowania chłonności w dwóch wariantach.

W pierwszym wariantcie założono chłonność 100%, czyli potencjalne, pełne zabudowanie istniejących rezerw terenów przeznaczonych w planach miejscowych. Kalkulacje w tym wariantcie zostały przedstawione w tabeli nr 30.

Tabela 30. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę – 100% wariant I.

Funkcja	Łączna powierzchnia rezerw w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (m²)	Łączna powierzchnia rezerw w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z podziałem na funkcje	Średnia powierzchnia pojedynczej działki z założeń szacunkowych (m²)	Liczba działek - stosunek łącznej powierzchni rezerw do średniej powierzchni pojedynczej działki (kolumna 3/4)	Powierzchnia użytkowa zabudowy pojedynczej działki z przyjętych założeń szacunkowych (m²)	Powierzchnia użytkowa zabudowy rezerw w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (kolumna 5x6)
1	2	3	4	5	6	7
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	450186,8	381972,0	3000	127,32	250	31831,0
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych		32337,0	1500	21,56	200	4311,6
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami		35877,8	5000	7,18	600	4305,3
Teren zabudowy usług sportu i rekreacji		0,0	1500	0,00	100	0,0

Źródło: Opracowanie własne.

Na podstawie uzyskanych wartości można dojść do niewłaściwego wniosku, iż gmina Winnica posiada stosunkowo wysokie rezerwy terenów w obowiązujących planach miejscowych. Analizując rozkład przestrzenny planów w granicach gminy i dynamikę z jaką zagospodarowywano poszczególne plany, ustalono iż podobnie jak w przypadku zwartych jednostek osadniczych niemożliwe jest uzyskanie 100% zabudowy wolnych terenów wyznaczonych w planach. Racjonalnym jest zatem przyjęcie II wariantu chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę ustalając, iż zabudowa 50% obszarów inwestycyjnych jest optymalna i racjonalna dla ogółu planów miejscowych gminy. Warto zaznaczyć, iż znaczna część obowiązujących w gminie planów miejscowych została uchwalona ponad 20 lat temu, plany te tworzone w zupełnie odmiennych uwarunkowaniach prawnych i społeczno-gospodarczych. Pomimo upływu kilkunastu lat niektóre plany miejscowe są zabudowane w stopniu minimalnym lub też w ogóle pozbawione jakichkolwiek działań inwestycyjnych, chociażby podziałów geodezyjnych. **Zasadne zatem jest przywrócenie w niektórych przypadkach funkcji rolniczej dla tych terenów i umożliwienie wskazania przeznaczenia w Studium nowych terenów inwestycyjnych, których dynamika zagospodarowywania będzie zdecydowanie wyższa, niż w przypadku większości obowiązujących w gminie Winnica planów miejscowych.**

Tabela 30. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę - 50% wariant II.

Funkcja	Łączna powierzchnia rezerw w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (m²)	Łączna powierzchnia rezerw w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (m²) z podziałem na funkcje	Średnia powierzchnia pojedynczej działki z założeń szacunkowych(m²)	Liczba działek - stosunek łącznej powierzchni rezerw do średniej powierzchni pojedynczej działki (kolumna 3/4)	Powierzchnia użytkowa zabudowy pojedynczej działki z przyjętych założeń szacunkowych (m²)	Powierzchnia użytkowa zabudowy rezerw w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (kolumna 5x6x50%)
1	2	3	4	5	6	7
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	450186,8	381972,0	3000	127,32	250	15915,5
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych		32337,0	1500	21,56	200	2155,8
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami		35877,8	5000	7,18	600	2152,7
Teren zabudowy usług sportu i rekreacji		0,0	1500	0,00	100	0,0

Źródło: Opracowanie własne.

Sumując odpowiednio wartości rezerw terenów w granicach obowiązujących planów miejscowych z podziałem na funkcje zabudowy w wariancie II otrzymujemy łącznie **20 224,0 m²** rezerw powierzchni użytkowej zabudowy, szczegółowe wartości dla poszczególnych funkcji zabudowy zostały podane w powyższej tabeli. **W dalszych etapach sporządzania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę wybrano wariant II - 50%, z uwagi na większe prawdopodobieństwo realnego zagospodarowania w przyszłości występujących rezerw terenów w ramach obowiązujących planów miejscowych.**

8.8. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Na podstawie dokonanych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy Winnica, określono maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę. W podziale na funkcje zabudowy kształtuje się ono następująco:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług – **55 640 m²**,
- tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych – **18 333,9 m²**,
- tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami – **12 222,6 m²**,
- tereny zabudowy usług sportu i rekreacji – **2 000,0 m²**.

Następnie dokonano porównania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy (kolumna nr 2 w tabeli nr 31) z sumą powierzchni użytkowej zabudowy zwartych jednostek osadniczych oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (kolumna nr 5 w tabeli nr 31). W analizowanym przypadku maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, w każdym przypadku przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, a więc przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami zwartych jednostek osadniczych i terenami objętymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w ilości podanej w kolumnie 6 tabeli nr 31.

Tabela 31. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Funkcje zabudowy	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (m²)	Powierzchnia użytkowa zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy w zwartych jednostkach osadniczych (m²)	Powierzchnia użytkowa zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy w planach miejscowych (m²)	Suma powierzchni użytkowej zabudowy zwartych jednostek osadniczych i planów miejscowych (kolumna 3+4) (m²)	Bilans terenu - porównanie maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą powierzchni użytkowej (kolumna 2-5) (m²)
1	2	3	4	5	6
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	55640,0	21554,1	15915,5	37469,6	18170,4
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	18333,9	4598,2	2155,8	6754,0	11579,9
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami	12222,6	3275,9	2152,6704	5428,6	6794,0
Teren zabudowy usług sportu i rekreacji	2000,0	458,4	0	458,4	1541,6
SUMA	88196,5				38086,0

Źródło: Opracowanie własne.

Przy ustalaniu powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w kierunkach zagospodarowania przestrzennego w Studium, odniesiono uzyskaną z bilansu powierzchnię użytkową zabudowy do faktycznej powierzchni obszarów pod poszczególne funkcje, wykorzystując przy tym te same założenia co do średniej wielkości poszczególnych działek i średniej powierzchni użytkowej zabudowy.

Tabela 32. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażone w ha.

Funkcje zabudowy	Bilans terenu - porównanie maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą powierzchni użytkowej (kolumna 2-5) (m²)	Maksymalne zapotrzebowania na nową zabudowę w ha
1	2	3
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z dopuszczeniem usług	18170,4	21,8
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	11579,9	8,7
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami	6794,0	5,7
Teren zabudowy usług sportu i rekreacji	1541,6	2,3
SUMA		38,5

Źródło: Opracowanie własne.

Jedną z najistotniejszych kwestii w kontekście ustalenia maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę dla gminy Winnica jest fakt, iż gmina ma typowo wiejski charakter. W gminie Winnica dominuje przede wszystkim zabudowa zagrodowa. W procesie wyznaczania maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę ustalono, że łącznie 38,5 ha powierzchni gminy można przeznaczyć pod cztery główne funkcje zabudowy określone w kierunkach Studium. Uzyskana wartość 38,5 ha to zaledwie 0,3% całkowitej powierzchni gminy Winnica. Dotychczasowa polityka przestrzenna gminy i zmieniające się przepisy prawa doprowadziły do znacznego rozproszenia, zarówno inwestycji lokalizowanych na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, jak i na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zdecydowana większość obowiązujących planów miejscowych została przyjęta w trybie nieobowiązujących już przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennego. W planach tych brakuje przede wszystkim większości stosowanych aktualnie wskaźników urbanistycznych. Trudno określić

również jakimi kryteriami posługiwano się przy wyborze obszarów, dla których sporządzano plany miejscowe. Znaczne rozproszenie przestrzenne opracowanych planów miejscowych sprawia, że z dużym prawdopodobieństwem nigdy nie uda się w pełni zrealizować zaplanowanych w nich funkcji zabudowy. W wielu przypadkach zabudowa zrealizowana w ramach obowiązujących planów stanowi zaledwie kilka lub kilkanaście procent ich całkowitej powierzchni. Występują również plany miejscowe zupełnie pozbawione zabudowy, dlatego na części tych obszarów przywrócono użytkowanie rolnicze i za słuszny należy przyjąć wariant 50% możliwości zabudowy (pozostałych w planach miejscowych) wolnych przestrzeni. Z analogiczną sytuacją mamy do czynienia w przypadku zagospodarowywania zwartych jednostek osadniczych. Nie jest możliwe 100% zabudowanie wolnych rezerw terenów w zwartych jednostkach osadniczych, dlatego za słuszne uznano pozostawienie części obszarów zwartych jednostek osadniczych w użytkowaniu rolniczym i przyjęto wariant, w którym umożliwiono 50% zabudowę tych terenów. W procesie ustalania chłonności zwartych jednostek osadniczych i obowiązujących planów miejscowych zawarto szerszą argumentację przyjętych założeń i wariantów.

Uzyskany wskaźnik maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę, stanowiący zaledwie 0,3% powierzchni gminy jest wartością, która w zdecydowany sposób ograniczy nadmierne rozproszenie przestrzenne powstającej w przyszłości zabudowy i pozwoli na dalszy, zrównoważony rozwój przestrzenny gminy. Dalszy harmonijny i efektywny rozwój przestrzenny gminy będzie opierał się przede wszystkim na rozbudowie zwartych jednostek osadniczych wyposażonych w odpowiednią infrastrukturę techniczną.

8.9. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Realizacja zadań przewidzianych w Studium wymaga zaangażowania znacznych środków finansowych, co może stanowić największą barierę dla samorządów i mieszkańców gminy. Funkcjonujący w Polsce system finansowania, stanowiący wielopoziomowe i zróżnicowane narzędzie finansowania, ma na celu ułatwić i wpłynąć na realizację wyznaczonych celów rozwojowych. System ten obejmuje finansowanie w formie bezzwrotnej (dotacje) oraz zwrotnej (pożyczki). W jego zakres wchodzi również projekty dotyczące realizacji sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej i społecznej, które mają przyczynić się do osiągania najważniejszych, krajowych i unijnych celów rozwojowych. Wśród celów dotyczących analizowanego zakresu można wyróżnić m.in. ustanowienie

i rozwijanie sieci transeuropejskich (TEN) w dziedzinie transportu, energetyki i telekomunikacji, wzrost spójności i konkurencyjności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, wspieranie inteligentnego i zrównoważonego rozwoju.

Przedsięwzięcia infrastrukturalne inicjowane przez samorząd mogą być zatem zasilane zarówno z zasobów finansowych budżetu gminy, które są jednak ograniczone jak i ze źródeł zewnętrznych od prywatnych inwestorów czy publicznych instytucji finansowych. Do najważniejszych z wymienionych źródeł należą:

Źródła wewnętrzne

Dochody własne JST – dochodem własnym gminy jest każdy dochód niebędący subwencją ogólną lub dotacją z budżetu państwa.

Dotacje celowe – pochodzące z budżetu państwa w celu dofinansowanie zadań własnych JST, które mogą dotyczyć m.in.:

- inwestycji w szkoły i placówki oświatowe (do 50% planowanych wydatków na urzeczywistnienie podjętego zadania, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej),
- inicjatyw związanych ze wspieraniem oświaty na obszarach wiejskich
- przedsięwzięć objęte mecenatem państwa w dziedzinie kultury

Źródła zewnętrzne

Źródła finansowania regionalnego:

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – narzędzie wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Zajmuje się m.in. współfinansowaniem ze środków państwowych projektów, które uzyskały lub przewidziane są do dofinansowania ze środków unijnych.

Źródła finansowania krajowego:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – wraz z wojewódzkimi funduszami tworzy system finansowania ochrony środowiska przyrodniczego i gospodarki wodnej w kraju;
- Fundusz Dopłat to rządowym programem wspomagania budownictwa socjalnego. Adresatami programu są podmioty podejmujące zadania z zakresu budowy zasobów lokali socjalnych, mieszkań chronionych oraz noclegowni i domów dla bezdomnych. Wsparcia finansowego w ramach programu udziela Bank Gospodarstwa Krajowego na wniosek gminy, związku międzygminnego lub powiatu;

- Fundusz Leśny to fundusz celowy Lasów Państwowych stanowiący pomoc w wyrównywaniu deficytów finansowych w nadleśnictwach, prosperujących w niekorzystnych warunkach przyrodniczo–ekonomicznych dla realizowania celów gospodarki leśnej. Fundusz zasila także wspólne działania jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych dotyczących np. prowadzenia badań, tworzenie niezbędnej infrastruktury.

Źródła finansowania unijnego:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - jego istotą jest minimalizacja różnic w rozwoju regionów UE oraz wzmacnianie jedności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii jako wspólnoty. Poprzez fundusz można zyskać wsparcie w m.in. realizacji inwestycji produkcyjnych i infrastrukturalnych oraz rozwój małych i średnich przedsiębiorstw;
- Europejski Fundusz Społeczny - stworzony do walki z bezrobociem (np. poprzez kształcenie) w krajach należących do UE. Z jego kapitału współfinansowane są inicjatywy mające na celu pomoc regionom i grupom społecznym, zwłaszcza dla osób zagrożonych ubóstwem oraz młodych stawiających pierwsze kroki na rynku pracy;
- Z EFRR oraz EFS obecnie finansowane są programy regionalne w tym dla województwa mazowieckiego na lata 2014-2020 szczególnie istotne przy finansowaniu inwestycji infrastrukturalnych;
- Europejski Fundusz Spójności – ustalony w celu redukcji różnic gospodarczych i społecznych oraz promowania zrównoważonego rozwoju szczególnie przez inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej i ochrony środowiska;
- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – oprócz przekształceń struktury rolnej danego państwa stanowi pomoc w rozwoju obszarów wiejskich;
- Fundusz „Łącząc Europę” - powstały w miejscu programu TEN-T. Wspiera rozwój trzech sektorów: sieci transportowej, energetycznej oraz telekomunikacyjnej.

Ograniczenia w swobodzie inwestowania infrastruktury z zasobów własnych, wzrastająca konkurencja wśród jednostek samorządowych, intensywne procesy demograficzne, wzrastające wymagania użytkowników, nieustanny postęp technologiczny wymuszają na włodarzach poszukiwanie alternatywnych sposobów urzeczywistniania potrzebnych inwestycji.

Przy poszukiwaniu możliwości realizacji celów infrastrukturalnych niezbędne jest także rozpoznanie w możliwościach zaangażowania obszaru prywatnego. Wśród najczęściej stosowanych form współpracy międzysektorowej wyróżniamy:

- partnerstwo publiczno-prywatne – rodzaj kooperacji podmiotu publicznego z prywatnym przy przedsięwzięciach mających na celu realizację zadań publicznych poprzez wykreowanie, niezbędnego do realizacji zamierzeń zaplecza finansowego, organizacyjnego i technicznego. Za zaangażowanie własnych środków prywatnemu partnerowi zapewnia się możliwość korzystania z inwestycji. Poprzez PPP obie strony zyskują korzyści zarówno w obszarze celów społecznych, jak i komercyjnych danego przedsięwzięcia;
- project finance – instytucja lub zespół instytucji finansowych oraz inwestorzy kapitałowi zapewniają środki na pokrycie nakładów związanych z urzeczywistnianiem przedsięwzięcia pod warunkiem, że zainwestowany kapitał zostanie zwrócony z nadwyżek płynących z eksploatacji inwestycji.
- leasing, najem, dzierżawa – polega na użyczeniu jednej stronie dobra do odpłatnego korzystania. Gmina w tym przypadku może obrać rolę korzystającego (leasingobiorcy) lub wyznaczyć do tego podległą jednostkę. Leasing oznacza zobowiązanie leasingodawcy do nabycia rzeczy od zbywającego w warunkach zamieszczonych w umowie i oddanie jej korzystającemu (np. gminie) do użytkowania przez dany czas, natomiast korzystający zgadza się spłacić finansującemu wynagrodzenie pieniężne równe minimum cenie lub wynagrodzeniu z tytułu nabycia dobra przez finansującego;
- fundusz venture capital – JST mogą z niego korzystać gdy stworzą spółkę o charakterze użyteczności publicznej. Jest to więc finansowanie z zewnątrz z zamiarem osiągnięcia długo i krótkoterminowych zysków z przyrostu wartości kapitału. Istota inwestycji venture capital dotyczy zasilania kapitałem przedsiębiorstwa we wczesnej fazie jego rozwoju poprzez objęcie jego akcji lub udziałów. Inwestor finansujący z tytułu finansowania w ramach venture capital (fundusz venture capital) zostaje współwłaścicielem spółki.

8.10. Analiza SWOT

Klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej, jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku gminy) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S – Strengths (silne strony), W – Weaknesses (słabości), O -

Opportunities (możliwości), T – Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

W ramach analizy SWOT skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych zasobów gminy, jej atutów i problemów wynikających z przedstawionych uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przyrodniczych, infrastrukturalnych i ekonomicznych.

Do mocnych stron gminy Winnica zakwalifikowano, takie elementy jak:

- wartościowy potencjał ludzki – mieszkańcy, zaangażowani w sprawy gminy i jej rozwoju;
- obiekty zabytkowe kościoły, cmentarze;
- wysoko rozwinięty system sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej;
- własne ośrodki zdrowia.

Do słabych stron gminy Winnica zaliczono:

- brak infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej;
- niedostateczna ilość miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy;
- brak dużych zakładów pracy.

Do szans gminy Winnica zaliczono:

- bardziej efektywna promocja gminy;
- rozwój agroturystyki;
- dostęp do funduszy unijnych;
- wykreowanie konkurencyjnego wizerunku gminy przyjaznej dla ludzi i środowiska.

Do zagrożeń gminy Winnica zakwalifikowano:

- niedobór środków własnych gminy;
- ucieczka firm w inne regiony kraju w poszukiwaniu odbiorców oferowanych usług i produktów;
- niekorzystne praktyki inwestycyjne, gdzie interes prywatnego inwestora przedkładany jest nad dobro ogółu zwłaszcza w warunkach braku regulacji prawnych w kontekście planowania przestrzennego.

9. Stan prawny gruntów

W poniższej tabeli i na wykresie zestawiono grunty gminy Winnica według stanu prawnego. Dane pochodzą ze Starostwa Powiatowego w Pułtusku.

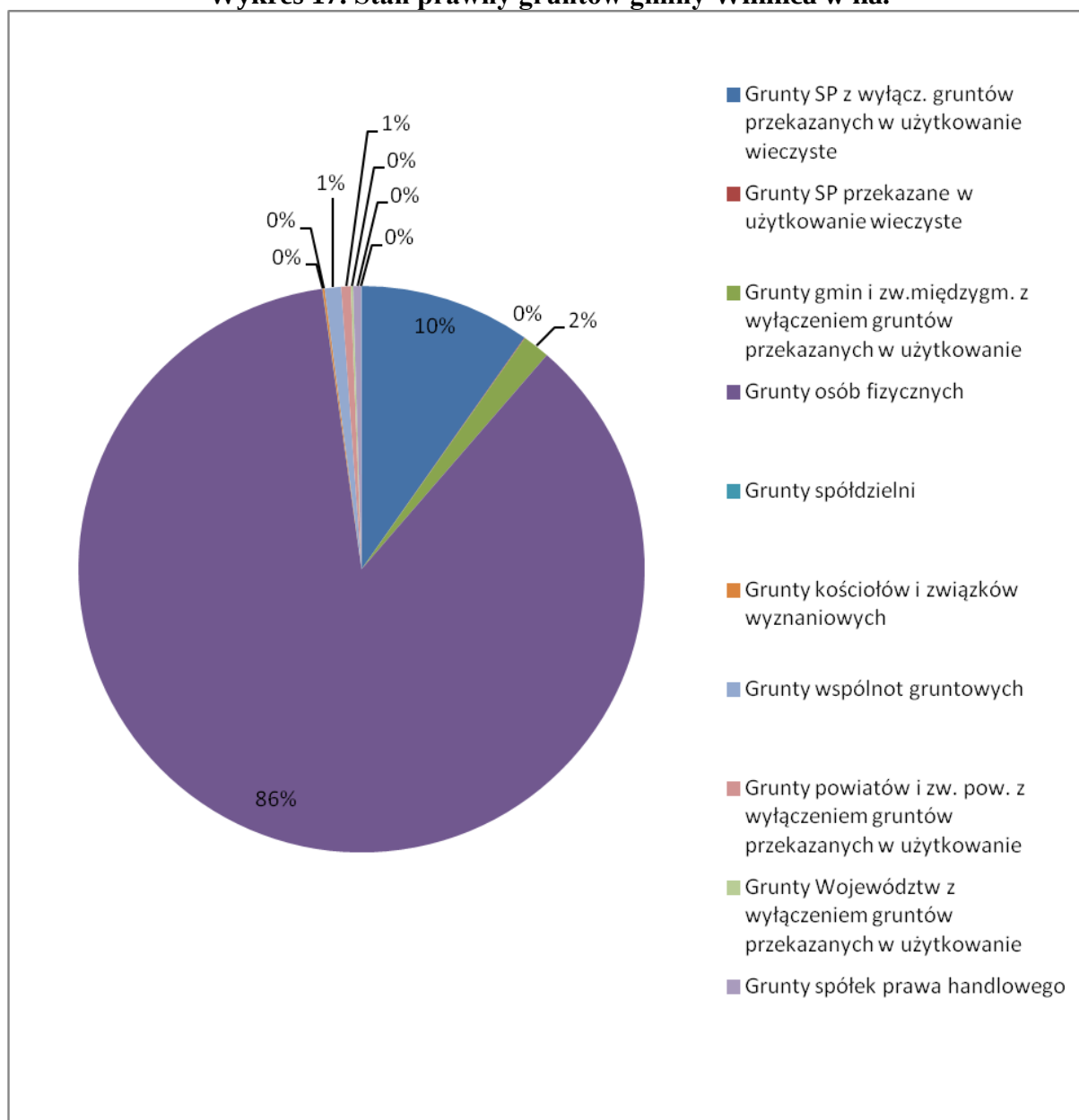
Tabela 33. Stan prawny gruntów gminy Winnica.

Wyszczególnienie gruntów	Powierzchnia ewidencyjna gruntów w ha
Grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	4
Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	1072
Grunty w trwałym zarządzie państw. jedn.org. zgodnie z ustawą o gosp. nieruchom.	34
Grunty wchodzące w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa z wył. gr. przekaz. w trwały zarząd	3
Grunty Skarbu Państwa pokryte wodami powierzchniowymi	10
Grunty SP w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	4
Grunty wchodzące w skład gm. zas. nier. z wyłączeniem gr. wykazanych w 4.2 i 4.3	172
Grunty gmin i związków międzygm. przekaz. w trwały zarząd gminnych jedn. organ.	5
Gr. gm. przekazane organom, które wyk. zadania zarządcze w stosunku do dróg gminnych	3
Grunty osób fizycznych wchodzących w skład gospodarstw rolnych	9316
Grunty, które są wł. spółdz.mieszk. i ich zw. oraz grunty których wł. nie są znani	629
Grunty spółdzielni	2
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	13
Grunty wspólnot gruntowych	108
Grunty wchodzące w skład powiatowego zasobu nieruchomości	63
Grunty wojew.przekazane w trwały zarząd oraz grunty których wł. nie są znane	15
Grunty spółek prawa handlowego	52
Inne	3
Razem	11508

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Pułtusku.

Na wykresie przedstawiono dane odnoszące się do głównych grup rejestrowych.

Wykres 17. Stan prawny gruntów gminy Winnica w ha.

Źródło: Opracowanie własne.

10. Występowanie obiektów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

10.1. Formy ochrony przyrody

Na podstawie dokonanej analizy uwarunkowań środowiskowych gminy Winnica ustalono, że w granicach obszaru gminy występują następujące formy ochrony przyrody:

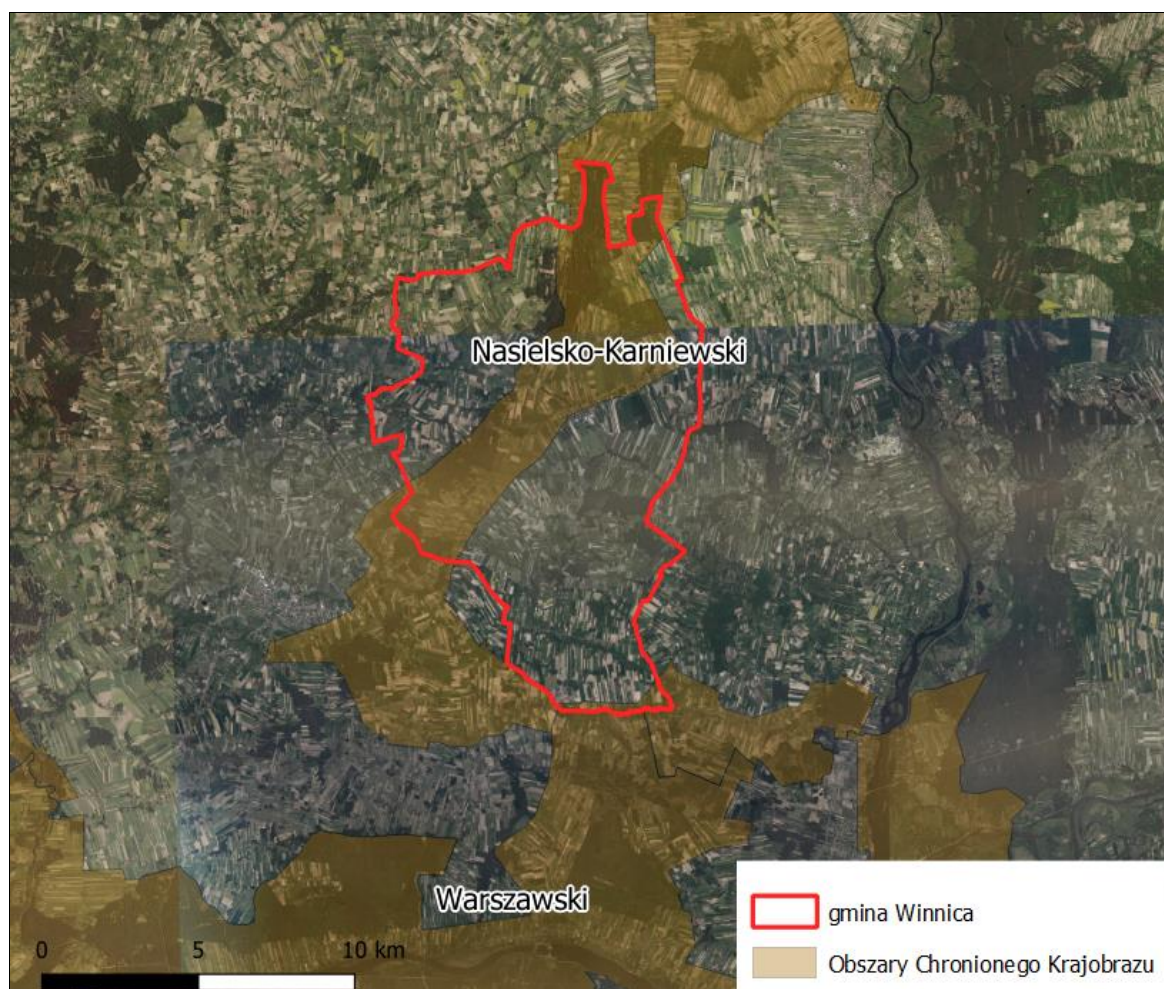
- fragment Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody.

10.2. Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu

Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje atrakcyjny krajobrazowo fragment Wysoczyzny Ciechanowskiej od Nasielska do Pułtuska, z ostańcami wzgórz morenowych i kemowych, obszarami leśnymi i bagiennymi oraz Dolinę Dolnej Narwi. Dolina Narwi wraz z jej krawędzią erozyjną i fragmentami Puszczy Białej, wąwozami i dolinkami erozyjnymi, pełna starorzeczy, dolinek przelewowych, z rzeką pełną wysepek, leży na szlaku przelotów ptactwa, a szlak ten jest zaliczany do najważniejszych w skali kraju. Na Wysoczyźnie Ciechanowskiej Obszar rozciąga się pasem o szerokości ok. 3 km łącząc niewielkie kompleksy leśne. W okolicach Nasielska i Serocka obejmuje ostańce wzgórz morenowych i kemowych, pochodzące z recesji stadiału Wkry i stanowiące wschodnie przedłużenie moren płońskich.

Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 14586,1 ha. Uchwała w sprawie powołania ww. Obszaru została podjęta w 1990 r. (Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie (Nr 59/X/90 z dnia 23 kwietnia 1990 r. ze zmianą w Rozporządzeniu Wojewody Ciechanowskiego nr 8/1998 z dnia 28.05.1998 r.). Aktualnym aktem prawnym regulującym ten obszar jest Uchwała nr 124/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 czerwca 2013 r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 7454).

Rysunek 10. Położenie gminy Winnica na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu.

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/>.

10.3. Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Winnica znajdują się dwa użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 1,23 ha ustanowione na podstawie Rozporządzenia nr 12/96 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 30 października 1996 r. (Dz. Urz. Wojewody Ciechanowskiego Nr 30 z 30.10.1996 r. poz.106), są to:

- **Stare Bulkowo bagno** o powierzchni 0,23 ha, nr działki 39cz/59, oddz. 59k,
- **Mieszki-Leśniki bagno** o powierzchni 1,00 ha, nr działki 93 cz, oddz.1231.

Rysunek 11. Położenie użytków ekologicznych na terenie gminy Winnica.

Źródło: Opracowanie własne.

10.4. Pomniki przyrody

Na terenie gminy znajdują się pomniki przyrody utworzone Rozporządzeniem Nr 36 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 7 września 2008 r. Nr 152, poz. 5334).

10.5. Zielone Płuca Polski

Cała gmina Winnica wchodzi w skład Zielonych Płuc Polski, w którym jako naczelną zasadę przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju z uwagi na walory i potrzeby ochrony

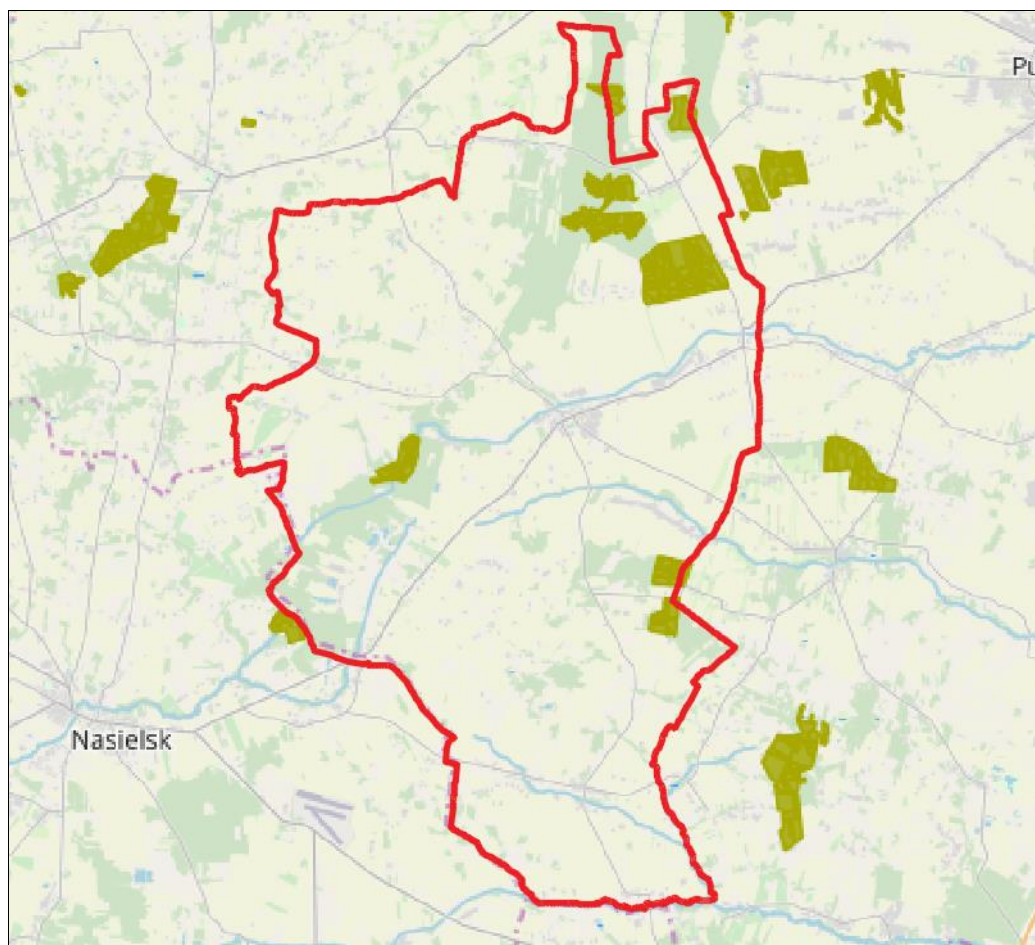
środowiska. Obecnie obszar „Zielonych Płuc Polski” na terenie województwa mazowieckiego obejmuje 33 gminy.

Obszar ten nie jest obszarem chronionym w myśl przepisów ustawy o ochronie przyrody, ale jest terenem, na którym problemy ochrony przyrody i środowiska powinny być traktowane w sposób priorytetowy.

10.6. Lasy ochronne

Las ochronny to las pełniący (wyłącznie lub dodatkowo) funkcję pozaprodukcyjną związaną z ochroną gruntów, wód, infrastruktury oraz terenów zamieszkałych przez człowieka i zagrożonych skutkami zjawisk żywiołowych, np. powodzią. Zgodnie z interaktywną mapą Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie na terenie gminy Winnica występują lasy ochronne. Omawiane lasy pełnią w gminie funkcję glebochronną.

Rysunek 12. Lasy ochronne występujące na terenie gminy Winnica.

Źródło: : <http://mapa.warszawa.lasy.gov.pl/>.

10.7. Ochrona gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych

W stosunku do gruntów rolnych klasy bonitacyjnej I-III obowiązują przepisy dotyczące ochrony zasobów glebowych przez zmianą sposobu użytkowania, w myśl ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Stosownie do przepisów w/w/ ustawy zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nieleśne dokonuje się w procedurze sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10.8. Ochrona gruntów leśnych

Ochrona zasobów leśnych powinna polegać przede wszystkim przeciwdziałaniu przeznaczaniu gruntów leśnych na cele nieleśne. Przed wycinką chronić należy zwłaszcza lasy ponadlokalnego systemu przyrodniczego gminy i regionu oraz lasy porastające wały wydmore. Ponadto wskazane jest racjonalne kształtowanie terenów zieleni wysokiej poprzez zalesianie niektórych gruntów, mało przydatnych dla rolnictwa lub osadnictwa (grunty najniższych klas bonitacyjnych i nieużytki), w nawiązaniu do istniejących systemów zieleni, dostosowując nasadzenia do typu siedlisk naturalnych.

Przed wycinką chronić należy zwłaszcza lasy ponadlokalnego systemu przyrodniczego gminy i regionu oraz lasy porastające brzegi wód i stoki wysoczyznowe o znacznym nachyleniu. Ponadto wskazane jest racjonalne kształtowanie terenów zieleni wysokiej poprzez zalesianie niektórych gruntów, mało przydatnych dla rolnictwa lub osadnictwa (grunty najniższych klas bonitacyjnych i nieużytki), w nawiązaniu do istniejących systemów zieleni, dostosowując nasadzenia do typu siedlisk naturalnych.

Zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dokonuje się w drodze sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10.9. Strefy ograniczonego użytkowania od linii elektroenergetycznych

Dla istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia oraz dla projektowanych linii elektroenergetycznych należy wyznaczyć pasy techniczne (strefy ograniczonego użytkowania) zgodnie z wytycznymi gestora sieci oraz obowiązującymi normami. W obszarze pasów technicznych (stref ograniczonego użytkowania) należy uwzględnić następujące wymagania:

- nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w indywidualnych przypadkach odstępstwa od tej zasady może udzielić właściciel linii na określonych przez siebie warunkach;

- pod linią nie należy sadzić roślinności wysokiej, zalesienia terenów rolnych w pasie technicznym linii mogą być przeprowadzane w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów;
- teren w pasie technicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) właściciela linii.

11. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów naturalnych zagrożeń geologicznych

Obszar gminy Winnica charakteryzuje stabilność morfodynamiczna tj. brak zagrożeń związanych z erozją i ruchami masowymi.

12. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

12.1 Udokumentowane złoża kopalin

W granicach gminy Winnica znajduje się **siedemnaście udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego**, ich zestawienie pokazuje tabela poniżej:

Tabela 34. Bilans zasobów złóż kopalin na terenie gminy Winnica.

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina wg Nkz	Stan zagrożenia	Zasoby geologiczne bilansowe
1.	Winnica	Złoża kopalin ilastych do produkcji łupkoprytu i glinoporytu	P	2034 tys. ton
2.	Skórznice	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	R - złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C ₁)	185 tys. ton
3.	Skórznice II	Złoża piasków budowlanych	Z - złożo, z którego wydobyte zostało zaniechane	84 tys. ton
4.	Skórznice III	Złoża piasków budowlanych	R - złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C ₁)	192 tys. ton
5.	Skoroszki	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	Z - złożo, z którego wydobyte zostało zaniechane	112 tys. ton
6.	Skoroszki II	Złoża piasków budowlanych	Z - złożo, z którego wydobyte zostało zaniechane	379 tys. ton

7.	Poniaty Cibory	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Z - złożę, z którego wydobyte zostało zaniechane	72 tys. ton
8.	Poniaty Cibory II	Złoża piasków budowlanych	Z - złożę, z którego wydobyte zostało zaniechane	Tylko pzb.
9.	Poniaty Cibory III ¹⁴	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	E	BRAK DANYCH
10.	Poniaty Cibory IV	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	Z - złożę, z którego wydobyte zostało zaniechane	351 tys. ton
11.	Poniaty Cibory IV A1	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	R - złożę o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C ₁)	356 tys. ton
12.	Poniaty Cibory IV A2	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	R - złożę o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C ₁)	230 tys. ton
13.	Poniaty Cibory V	Złoża piasków budowlanych	T- złożę zagospodarowane, eksploatowane okresowo	26 tys. ton
14.	Poniaty Cibory VI	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	Z - złożę, z którego wydobyte zostało zaniechane	493 tys. ton
15.	Poniaty Cibory VII	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	Z- złożę, z którego wydobyte zostało zaniechane	466 tys. ton
16.	Poniaty Cibory VII	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	-	625 tys. ton
17.	Gnaty Szczerbaki	Złoża piasków budowlanych	R - złożę o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C ₁)	531 tys. ton

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne oraz www.midas.pl.

12.2. Zasoby wód podziemnych

Gmina Winnica położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 54. Północna część gminy położona jest w zasięgu JCWPd nr 50, a zachodnia w zasięgu JCWPd nr 49.

Na terenie gminy wydzielono jednostki hydrogeologiczne:

- Jednostka 7 cTrl,
- Jednostka 7 baQl,
- Jednostka 3 aQl,
- Jednostka 4 aQl,
- Jednostka 1 cTrl,
- Jednostka 8 bQl,

¹⁴ Złożę wybilansowane.

- Jednostka abQl.

12.3. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla

W granicach gminy Winnica nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

13. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych na podstawie przepisów odrębnych

W granicach gminy Winnica występują trzy tereny górnicze o nazwie: Poniaty Cibory V o powierzchni 19 752 m², Skoroszki o powierzchni 34 368 m² oraz Skórznice o pow. 46 180 m². Na ww. terenach ustanowiono obszary górnicze, których zestawienie przedstawia tabela poniżej.

Na podstawie nw. koncesji po działalności górniczej rekultywację i zagospodarowanie terenu należy prowadzić zgodnie z ustaleniami przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w uzgodnieniu z właściwymi organami określonymi w tych przepisach.

Tabela 35. Obszary górnicze na terenie gminy Winnica.

Nazwa przestrzeni	typ	kopaliny	Nr w rejestrze	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia OG	Nr koncesji
Skoroszki	OG	kruszywa naturalne	VI/1/37	Skoroszki	Skoroszki	1996-03-01	OS.IV.7512/4/94
Poniaty Cibory V	OG	kruszywa naturalne	10-7/9/828	Poniaty Cibory	Poniaty Cibory V	2010-04-19	Z1:RLO.6522.27.2011
Skórznice	OG	kruszywa naturalne	VI/2/136	Skórznice, dz. 106/3	Skórznice	1998-12-23	OSL.IV.7512/43/98

Źródło: www.midas.pl.

14. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

14.1. Komunikacja drogowa

Przez teren gminy Winnica przebiega droga wojewódzka nr 571 relacji Płońsk -

Nasielsk-Winnica – Pułtusk. Droga wojewódzka stanowi najbardziej znaczący szlak komunikacyjny dla gminy w kontekście transportu i gospodarki. Kolejną kategorią dróg są drogi powiatowe, w gminie jest ich dziewięć. Ich wykaz przedstawiony został w tabeli poniżej.

Tabela 36. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Winnica.

Lp.	Nr drogi	Klasa	Nazwa ciągu drogowego	Odcinek na terenie powiatu pułtuskiego	Od km do km	Długość
1.	1821W	Z	Zalesie Borowe-Powielin-Błędostowo-Winnica-Gąsiorowo	Powielin-Górka Powielińska-Błędostowo-Mieszki Kuligi-Mieszki Leśniki-Domosław-Pawłowo-Winnica (ul. Warszawska i Miodowa)-Gnaty Lewiski-Gnaty Wieśniany-Bielany-Gąsiorowo	2+750 do 20+680	17,930 km
2.	2434W	L	Kacice-Pokrzywnica-Smogorzewo-Krzyczki Pieniążki-Krzyczki Szumne	Kacice-Kozięgłowy-Niestępowo Nowe-Niestępowo Włociańskie-Pokrzywnica (ul. Jana Pawła II i Szkolna)-Piskornia-Łosewo-Błędostowo-Smogorzewo Włociańskie	0+000 do 16+955	16,955 km
3.	3401W	Z	Pułtusk-Bulkowo-Skórznice-Gąsiorowo	Pułtusk (ul. Mickiewicza)-Lipniki Stare-Stare Bulkowo-Budy Zbroszki-Skórznice-Tąsewy-Gąsiorowo	0+000 do 15+081	15,081 km
4.	3403W	Z	Pułtusk-Bulkowo-Skórznice-Gąsiorowo	Pułtusk (ul. Mickiewicza)-Lipniki Stare-Stare Bulkowo-Budy Zbroszki-Skórznice-Tąsewy-Gąsiorowo	0+000 do 15+081	15,081 km
5.	3404W	Z	Przewodowo Poduchowne-Gołądkowo-Pokrzywnica-Klusek	Przewodowo Poduchowne-Przewodowo Majorat-Sisice-Stare Bulkowo-Łachów-Gołądkowo-Pokrzywnica (ul. Topolowa)-Piskornia-Budy Obrębskie-Obręb-Trzepowo-Murowanka-Klusek	0+000 do 22+181	22,181 km
6.	3405W	L	Łady Krajęczyno-Winnica	Łady Krajęczyno-Zalesie Lenki-Skórznice-Budy Zbroszki-Winniczka (ul. Łazurowa)-Winnica (ul. Widok)	0+000 do 10+241	10,241 km
7.	3408W	Z	Golądkowo-Łubienica Superunki	Golądkowo-Lępice Witki-Niestępowo Włociańskie-Nowe Niestępowo-Olbrachcice-Łubienica Superunki	0+000 do 7+370	7,370 km
8.	3412W	Z	Winnica-Pokrzywnica	Winnica (ul. Szkolna)-Domosław-Pokrzywnica (ul. Winnicka oraz	0+000 do 5+916	5,916 km

				Aleja Fatimska)		
9.	3423W	L	Skorosze-Glinice Wielkie-Glinice Domaniewo- Mieszki Leśniki	Glinice Wielkie-Glinice Domaniewo-Mieszki Leśniki	0+000 do 3+700	3,700 km

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy Winnica.

Najbardziej liczną kategorią dróg są drogi gminne, jest ich dwadzieścia trzy. Ich zestawienie przedstawia tabela nr 34. Graficzne rozmieszczenie dróg przebiegających przez teren gminy Winnica przedstawiono na załączniku graficznym do Studium.

Tabela 37. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Winnica.

Lp.	Numer drogi	Lokalizacja drogi
1.	0744001	Płocochowo - Bulkowo Nowe (1115)
2.	0744002	Domosław - Pokrzywnica (2648)
3.	0744003	Budy Zbroszki - Skarżyce - Gołdkowo
4.	0744004	Winnica - Gnaty Szczerbaki - Górki Baćki
5.	0744005	Glinice - Kamionna
6.	0744006	Mieszki Kuligi – Pomocnia
7.	0744007	Skorosze - Rębkowo
8.	0744008	Winnica - Rębkowo - Poniaty Wielkie
9.	0744009	Skorosze - Kamionna
10.	0744010	Powielin - Gatka
11.	0744011	Winniczka - Budy Zbroszki
12.	0744012	Kokoszka - Łachoń
13.	0744013	Górki Duże - Górki Baćki
14.	0744014	Skórznice - Brodowo Bąboły
15.	0744015	Skorosze - Glinice - Mieszki Leśniki
16.	0744016	Mieszki Leśniki - Pomocnia
17.	0744017	Rębkowo - Górki Duże
18.	0744018	Glinice Wielkie - Pawłowo (1615)
19.	0744019	Błędostowo - Białe Błoto - Kamionna
20.	0744020	Błędostowo - Gatka
21.	0744021	Skorosze - Kamionna
22.	0744022	Brodowo Bąboły - Kosiorowo
23.	0744023	Smogorzewo Włościańskie - Smogorzewo Pańskie

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy Winnica.

14.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy Winnica nie przebiega linia kolejowa.

14.3. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Winnica zaopatruje swoich mieszkańców z jednego źródła ujęcia wody składającego się z dwóch studni głębinowych zlokalizowanych w miejscowości Zbroszki. Stacja uzdatniania wody w Zbroszkach rocznie pozyskuje 434 120 m³ wody, z czego 67% zużywają gospodarstwa domowe a pozostała część stanowi zużycie przemysłowe. Zużycie wody w 2018 r. wynosiło 68,5 m³/na mieszkańca/na rok. Stanowi to wzrost około 300% w stosunku do 2010 r., gdzie zużycie wynosiło 23,4 m³/mieszkańca/rok. Przyrost ten spowodowany był wzrostem o 16,7% liczby przyłączy wodociągowych i wzrostem zużycia wody przez gospodarstwa domowe i przemysł przetwórczy.

Zaopatrzenie w wodę obszaru gminy Winnica zapewnia sieć wodociągowa, która była rozbudowana na przełomie lat '90-'02. Korzysta z niej ponad 90% mieszkańców. Z każdym rokiem wzrasta liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych oraz ilość zużytej wody w gospodarstwach domowych. Południowa część gminy (Błędostowo, Powielin, Górka Powielińska, Gatka, Smogorzewo Pańskie i Smogorzewo Włosciańskie) obsługiwana jest przez sieć wodociągową gminy Serock, powiat legionowski.¹⁵

W związku z istnieniem na terenie gminy jednego źródła ujęcia wody, powstaje ryzyko zakłócenia ciągłości dostaw wody dla mieszkańców w przypadku wystąpienia niespodziewanej i nieoczekiwanej awarii. Wobec tego, niebagatelną wydaje się kwestia pozyskania dodatkowego źródła wody pitnej. Należy poważnie rozważyć kwestię uruchomienia, w innym miejscu, drugiego źródła ujęcia wody, które rekompensowałoby nagłe spadki ciśnienia i niedobory wody pitnej w okresie suszy oraz zapewniałoby wzrost i stabilizację ciśnienia wody w wodociągu w najdalszych jego odcinkach. Stanowiłoby również formę zabezpieczenia dostaw wody dla mieszkańców na wypadek awarii pierwotnego źródła.

Tabela 38. Urządzenia wodociągowe na terenie gminy Winnica.

Lp.	URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE	2018 r.
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	121
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	1075
3.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej (os.)	4087
4.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca (m ³)	44,2

Źródło: Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Gminy Winnica.

¹⁵ Strategia rozwoju Gminy Winnica na lata 2015-2025

14.4. Odprowadzanie ścieków

Na terenie gminy funkcjonuje jedna prywatna oczyszczalnia ścieków typu mechaniczno-biologicznego w miejscowości Winnica. Istnieje potrzeba budowy komunalnej oczyszczalni ścieków z powodu uciążliwości istniejącej oczyszczalni dla mieszkańców gminy. Ostatnie podwyżki ceny za odbiór ścieków stanowią obecnie ponad trzykrotność ceny wody pitnej. Wobec tego mieszkańcy nie wykazują większego zainteresowania rozbudową sieci kanalizacyjnej i przyłączaniem się do niej jeśli nie są do tego zobligowani prawem. Z usług oczyszczalni ścieków korzystało w 2018 r. tylko 1212 mieszkańców stanowiących 404 gospodarstwa domowe. Co stanowiło około 29% wszystkich mieszkańców. Ścieki powstające w większości wsi na terenie gminy są gromadzone w osadnikach bezodpływowych i przewożone wozami asenizacyjnymi do ww. obiektu. Liczba podpisanych umów z Zakładem Budżetowym Sp z o.o. na dostarczanie ścieków z bezodpływowych zbiorników do oczyszczalni ścieków wynosi 119, z czego realizowanych systematycznie umów jest w rzeczywistości około 20. Ponadto, na terenie gminy istnieją 234 przydomowe oczyszczalnie ścieków. Dodatkowo planowana jest budowa dodatkowych 55 oczyszczalni w 2020 r. Gmina korzysta także z usług oczyszczalni w Pułtusk i Serocku. Na terenie gminy powstało 198 przydomowych oczyszczalni ścieków i trwa ich ciągła rozbudowa. Do sieci kanalizacyjnej podłączone są wsie: Winnica, Winniczka, Zbroszki, Gołdkowo, Skarżyce i Domosław¹⁶. Z danych GUS wynika, że dostęp do sieci kanalizacyjnej ma zaledwie 35,94% mieszkańców.

Tabela 39. Urządzenia sieciowe kanalizacyjne na terenie gminy Winnica.

Lp.	URZĄDZENIA SIECIOWE KANALIZACYJNE	2018 r.
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	15,1
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	275
3.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (os.)	1450

Źródło: Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Gminy Winnica.

14.5. Elektroenergetyka

Na obszarze gminy Winnica energia elektryczna dostarczana jest przez Energa Operator poprzez linię 110 kV Serock – Maków Mazowiecki z GPZ 110/15 kV w Pułtusk. Na terenie gminy zlokalizowane są linie napowietrzne średniego i niskiego napięcia. Stan linii elektroenergetycznych określa się jako niewystarczający.

¹⁶ Strategia rozwoju Gminy Winnica na lata 2015-2025

14.6. Gazownictwo

W północnej części gminy znajduje się gazociąg wysokiego ciśnienia MPa 6,4 oraz sieć gazowa średniego ciśnienia. Infrastruktura gazowa na terenie gminy jest słabo rozwinięta, korzysta z niej zaledwie 9,5% ogółu mieszkańców. Dane GUSu pokazują, że w 2018 r. długość czynnej sieci gazowej wynosiła niecałe 19 km i korzystało z niej 147 odbiorców gazu.

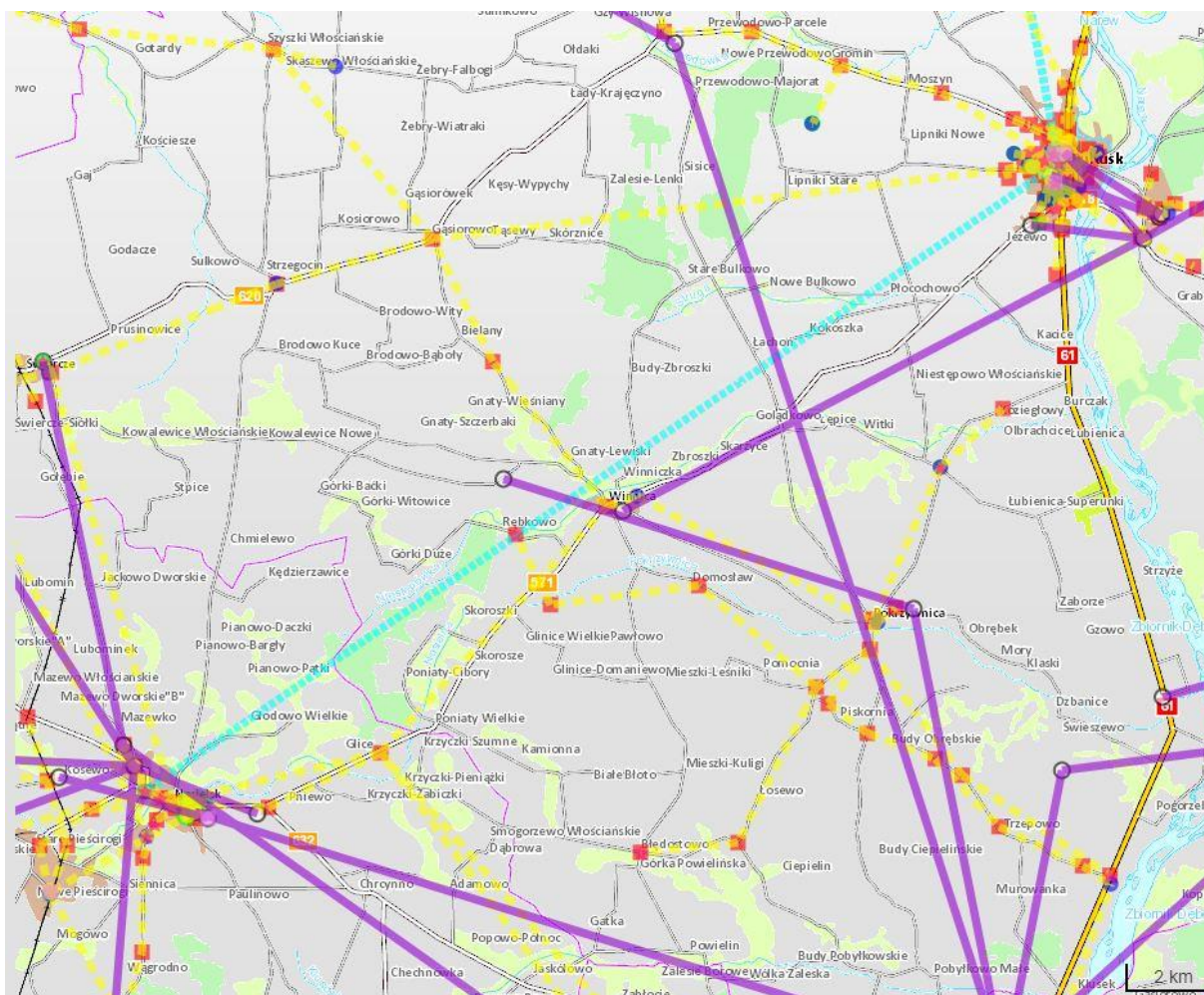
14.7. Ciepłownictwo

Przez teren gminy Winnica nie przebiega sieć ciepłownicza. Podstawowym sposobem pokrywania potrzeb ciepłych gminy są indywidualne źródła ciepła oraz lokalne kotłownie. Do produkcji ciepła wykorzystuje się głównie węgiel, koks, olej opałowy, gaz płynny propan-butan, drewno oraz energię elektryczną.

14.8. Telekomunikacja

Weryfikacji występującej na terenie gminy Winnica infrastruktury telekomunikacyjnej dokonano na podstawie *Raportu pokrycia Polski infrastrukturą telekomunikacyjną* wykonanego przez Urząd Komunikacji Elektronicznej w 2015 r.

Rysunek 13. Mapa infrastruktury telekomunikacyjnej na terenie RP – rejon gminy Winnica.

Źródło: Raport pokrycia Polski infrastrukturą telekomunikacyjną UKE z 2015 r.

LEGENDA

Węzły szkieletowe - urządzenia telekomunikacyjne lub zespoły urządzeń telekomunikacyjnych, zapewniających fizyczne połączenie sieci telekomunikacyjnych w najwyższej warstwie publicznej sieci telekomunikacyjnej, agregującej ruch sieciowy z niższych warstw sieci;

Węzły dystrybucyjne - urządzenia telekomunikacyjne lub zespoły urządzeń telekomunikacyjnych, zapewniających fizyczne połączenie sieci telekomunikacyjnych, łączące węzły szkieletowej sieci telekomunikacyjnej z agregującymi ruch od użytkowników końcowych węzłami dostępowej sieci telekomunikacyjnej;

Węzły dostępne - urządzenia telekomunikacyjne lub zespół urządzeń telekomunikacyjnych, zapewniających fizyczne podłączenie sieci agregującej ruch pochodzący od użytkowników końcowych;

Węzły radiowe - miejsca lokalizacji radiowych urządzeń nadawczo-odbiorczych;

Relacje światłowodowe - połączenia światłowodowych węzłów telekomunikacyjnych (rysowane poglądowo jako linie proste przerywane pomiędzy węzłami i nie obrazują dokładnego przebiegu kabla);

Relacje kablowe - kablowe połączenia węzłów telekomunikacyjnych (rysowane poglądowo jako linie proste przerywane pomiędzy węzłami i nie obrazują dokładnego przebiegu kabla);

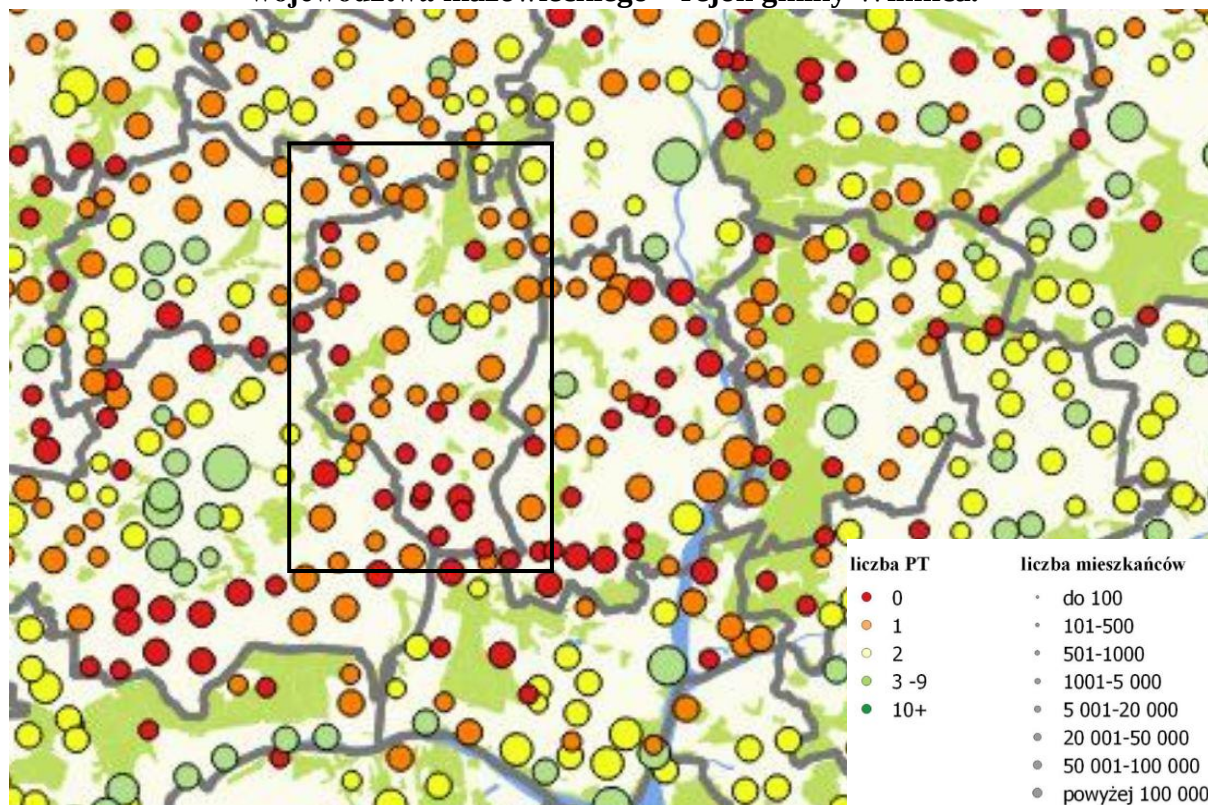
Elementy łączenia kabli - miejsca posadowienia pasywnych elementów łączenia kabli telekomunikacyjnych;

Linie radiowe - przebieg radiolinii typu punkt-punkt

Obszary interwencji NGA - Obszary Interwencji NGA to adresy budynków, których operatorzy nie wykazali możliwości świadczenia usługi dostępu do Internetu Szerokopasmowego o przepustowości min 30 Mb/s.

Na poniższym rysunku przedstawiono liczbę przedsiębiorców telekomunikacyjnych posiadających przyłącze kablowe do budynków lub zainstalowanych terminali bezprzewodowych. Z przedstawionego poniżej rysunku wynika, że powierzchnię gminy Winnica obsługują różni operatorzy telekomunikacyjni.

Rysunek 14. Zasięg działania sieci kablowych i bezprzewodowych na terenie województwa mazowieckiego – rejon gminy Winnica.

Źródło: Raport pokrycia Polski infrastrukturą telekomunikacyjną UKE z 2015 r.

Według informacji zawartych w Strategii Rozwoju na terenie gminy znajdują się dwie stacje bazowe, które zapewniają mieszkańcom dostęp do łączności GSM i LTE. Stacje znajdują się w miejscowości Winnica oraz Bielany.

14.9. Gospodarka odpadami

Podstawą funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi na terenie województwa mazowieckiego, w tym na terenie gminy Winnica, jest „Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022 - 2027”, z listopada 2015 roku. W myśl tego Dokumentu: podstawą tworzenia i funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w kraju jest jego regionalizacja. Według tej zasady w województwie mazowieckim wyodrębnionych zostało 6 regionów gospodarki odpadami komunalnymi (...), na terenie których wskazano

regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacje służące do zastępczej obsługi regionów. Gmina Winnica, położona jest w Regionie Zachodnim, liczącym łącznie 95 gmin.

Wraz z uchwaleniem Planu gospodarki odpadami zostały wyznaczone regiony gospodarki odpadami komunalnymi w województwie oraz regionalne instalacje do przetwarzania odpadów w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacje przewidziane do zastępczej obsługi tych regionów.

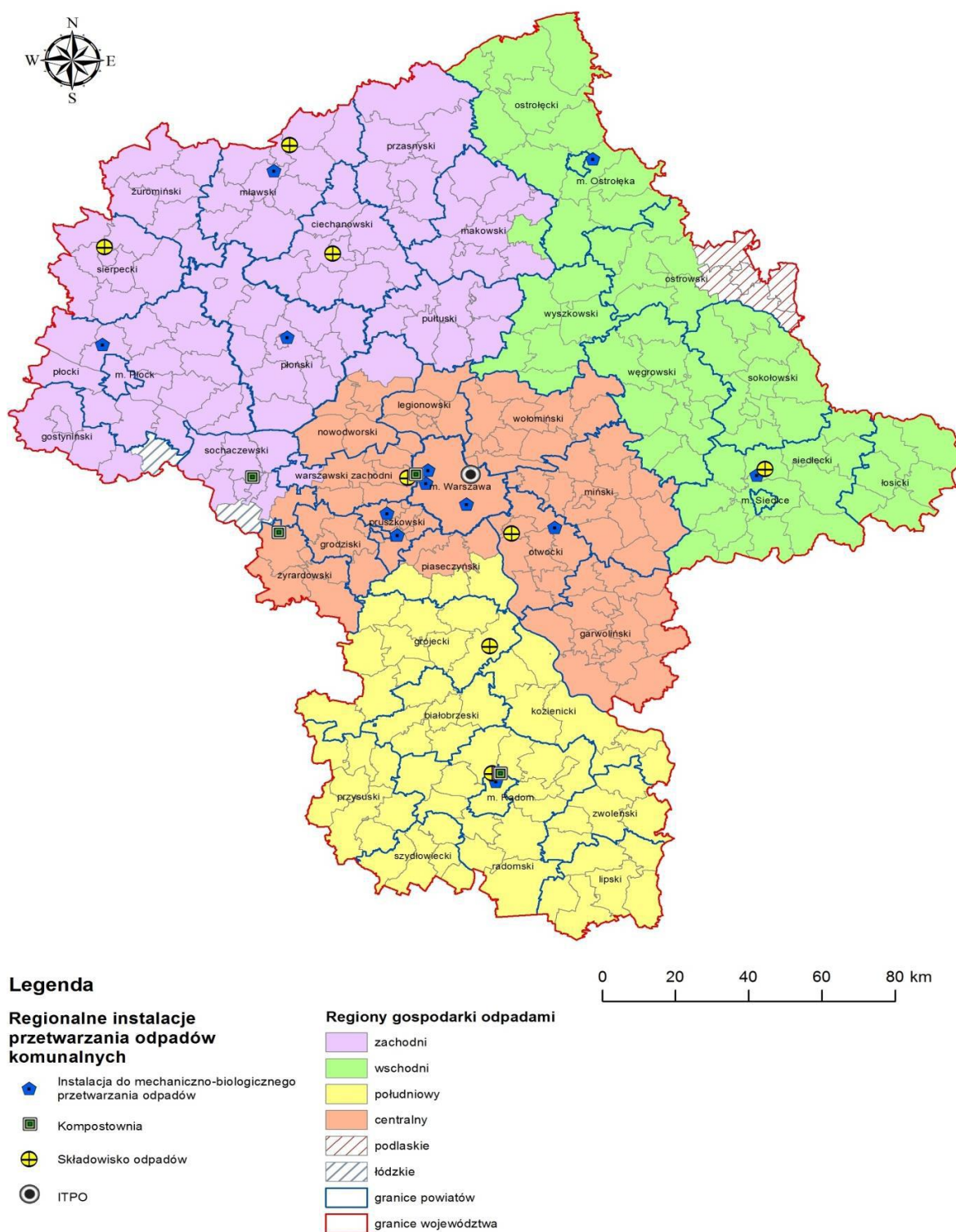
Zgodnie z powyższym Dokumentem, dla Regionu Zachodniego instalacjami do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych są:

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o., ul. Adama Mickiewicza 4, 09-100 Płońsk;
- NOVAGO Sp. z o.o., ul. Płocka 102, 06-500 Mława;
- Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach k/ Płocka Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością; 09-413 Sikórz; Kobierniki 42.

Dodatkowo, zgodnie z powyższym Dokumentem, w ramach Regionu Zachodniego przewidziano instalacje zastępcze do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów, na wypadek awarii instalacji regionalnej lub niemożliwości przyjmowania odpadów przez instalację regionalną z innych przyczyn:

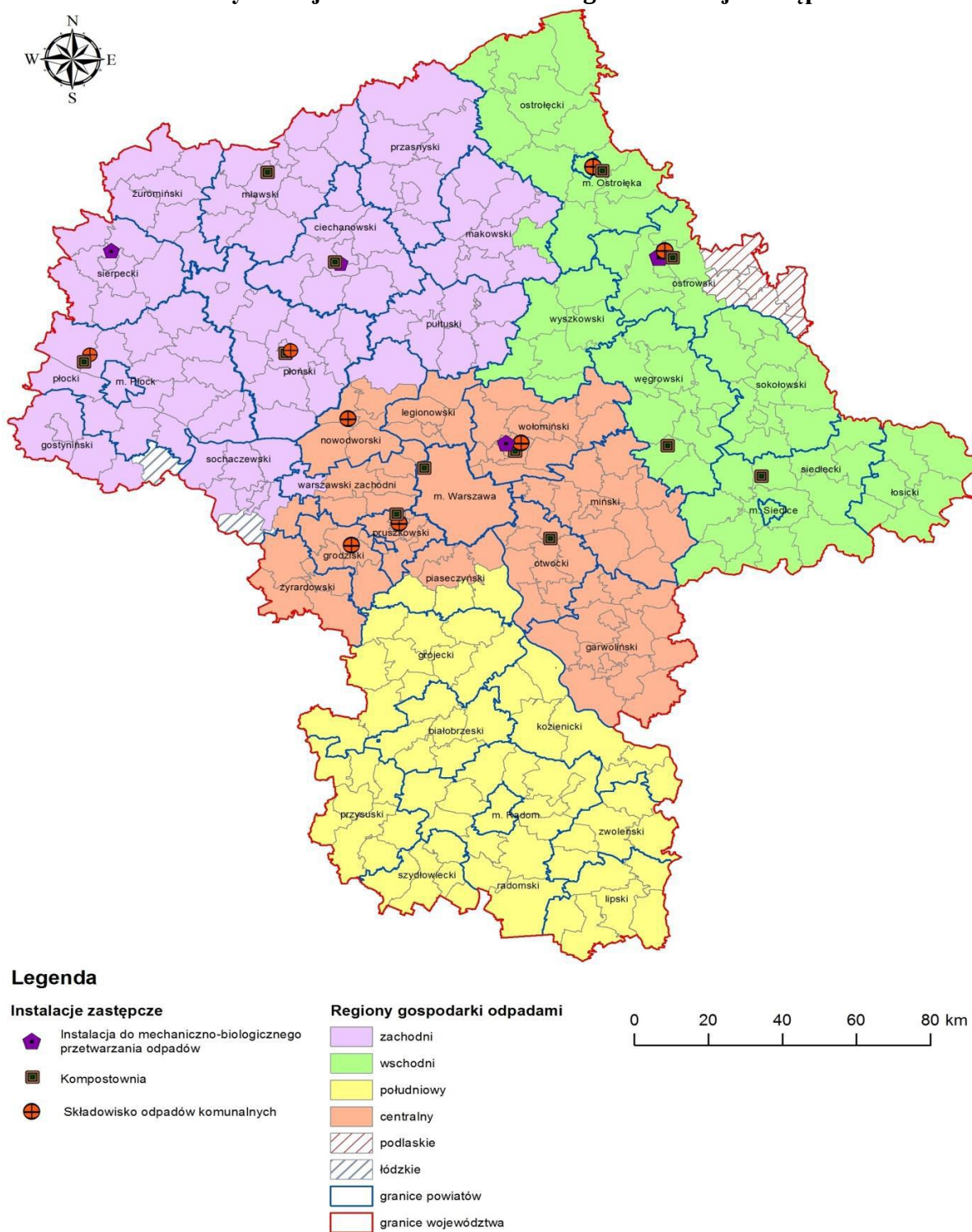
- PUK Sp. z o.o. w Ciechanowie, ul. Gostkowska 83, 06 -400 Ciechanów;
- ZGKiM Sp. z o.o. ul. Traugutta 30, 09 – 300 Sierpc.

Rysunek 15. Położenie gminy Winnica w stosunku do regionów gospodarki odpadami komunalnymi województwa mazowieckiego – regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych.

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2016 - 2021 z uwzględnieniem lat 2022 - 2027.

Rysunek 16. Położenie gminy Winnica w stosunku do regionów gospodarki odpadami komunalnymi województwa mazowieckiego – instalacje zastępcze.

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2016 - 2021 z uwzględnieniem lat 2022 - 2027.

15. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

W niniejszym rozdziale odniesiono się do dokumentów strategicznych dotyczących szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego.

Wykorzystano takie dokumenty jak:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju;
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego;
- Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Mazowieckiego;
- Strategię Rozwoju Powiatu Pułtuskiego.

15.1. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Dnia 13 grudnia 2011 r. Rada Ministrów przyjęła Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 roku. Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Jego nadrzędnym celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych w dążeniu do konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie czasu.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju do 2030 roku kładzie szczególny nacisk na budowanie i utrzymanie ładu przestrzennego, ponieważ decyduje on o warunkach życia obywateli, funkcjonowaniu gospodarki i pozwala wykorzystywać szanse rozwojowe. Formułuje także zasady i działania służące zapobieganiu konfliktom w gospodarowaniu przestrzenią i zapewnieniu bezpieczeństwa, w tym powodziowego. Poniżej przedstawiono aspekty zawarte i odnoszące się do gminy Winnica:

- struktura osadnicza – przeciętna wielkość wsi określana jest na powyżej 20 wsi na 100 km², powyżej 250 mieszkańców przeciętnie w jednej wsi;
- wewnętrzne powiązania funkcjonalne:
 - siła i kierunki ciążen społeczno-gospodarczych według modelu grawitacyjnego na poziomie 0,5 – 1 promila,
 - kierunki i wielkość rejestrowanych migracji międzypowiatowych w 2006 r. kształtują się na poziomie 200 – 300;
- struktura demograficzna:

- wyższy od przeciętnego udział mieszkańców w wieku przed- i poprodukcyjnym,
- przewidywane zmiany zaludnienia – ubytek o 5-10 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym;
- sieć transportowa:
 - wskaźnik międzygałęziowej dostępności transportowej na poziomie 0,30 – 0,35 według metodyki Instytutu Gospodarki i Przestrzennego Zagospodarowania PAN (T. Konarski z zespołem 2010),
- gospodarka wodna:
 - gęstość sieci wodociągowej 50 – 100 km/100 km²;
- elektroenergetyka:
 - zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca 700 – 800 kWh;
- obszarowa ochrona przyrody:
 - udział obszarów chronionych w powierzchni gminy na poziomie 75-90%;
- krajobraz kulturowy:
 - nasycenie zabytkami nieruchomymi (według danych Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków z 2010 r.) na poziomie 10 – 15 na 1 000 ha;
- zasoby energii odnawialnej:
 - energia wodna - średni rzeczny odpływ jednostkowy na poziomie 3-4 l/s/km² (według J. Stachy'ego i B. Biernata),
 - energia wiatrowa - gmina Winnica położona jest w II bardzo korzystnej strefie energetycznej wiatru,
 - energia słoneczna - średnie całkowite promieniowanie słoneczne w roku na poziomie 10 – 10,25 MJ/m² x doba (według J. Paszyńskiego i K. Miary, 1994);
- zagrożenia utrudnienia naturalne:
 - zagrożenia i utrudnienia klimatyczne:
 - bonitacja klimatyczna dla rolnictwa (najlepsze warunki w Polsce – 100) na poziomie 90-92 (według Górskiego, 1994),
 - zagrożenia i utrudnienia hydrologiczne:
 - przeważające rodzaje wezbrań określono jako roztopowe (według Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie);
 - silne zagrożenie pustynnieniem w skutek niskiej retencji (według P. Kowalczaka, 2001);

- zagrożenia i ochrona przeciwpowodziowa – udział powierzchni gminy zagrożonych powodzią lub podtopieniami na poziomie 20-30% (szacunek na podstawie mapy roślinności potencjalnej J.M. Matuszkiewicza – Instytut Gospodarki i Przestrzennego Zagospodarowania PAN oraz bazy mokradeł Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych).

15.2. Krajowy Program Zwiększania Lesistości

Realizacja zwiększania lesistości jest jednym z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do poziomu 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050.

Szczególną funkcją zalesień powinno być zatem odpowiednie kształtowanie struktur przestrzennych zasobów przyrody, zwiększanie ich biologicznej aktywności i różnorodności, a także estetycznych walorów krajobrazu. Ważnym zadaniem programu zalesień jest ochrona i wzmacnianie oraz łączenie we wspólny system najcenniejszych obszarów przyrodniczych. Bardzo istotnym problemem jest też racjonalne przestrzenne rozmieszczenie przyszłych zalesień. Rozmiar zadań, potrzeba systemowych rozwiązań w skali kraju i regionu, a przede wszystkim znaczenie zalesień dla ochrony środowiska, racjonalizacji struktury użytkowania ziemi i tworzenia ładu w gospodarce przestrzennej, nadają temu problemowi wysoką rangę.

Celem rządowego programu zwiększania lesistości do roku 2020 jest zatem zapewnienie warunków do zwiększenia lesistości do 30%, ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz wykorzystanie ich do optymalnego rozmieszczenia zalesień, a także opracowanie odpowiednich instrumentów realizacyjnych.

Integralną częścią programu jest:

- przestrzenny model zwiększania lesistości (obejmujący ustalenie preferencji zalesieniowych gmin) oraz rozmiar zalesień w układzie kraju, województw i powiatów;
- założenia programów regionalnych i lokalnych;
- zadania dla administracji rządowej, władz samorządowych na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym oraz dla gospodarki leśnej;
- harmonogram realizacji i aspekty ekonomiczne.

15.3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Uchwałą nr 22/18 na posiedzeniu 19 grudnia

2018 roku. Dokument ten porusza najważniejsze aspekty polityki przestrzennej w wymiarze wojewódzkim. Inwestycje celu publicznego, które odnoszą się do gminy Winnica zaprezentowano poniżej:

- w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego ustalono rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 571 Naruszewo-Nasielsk-Pułtusk (km 32+820) na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką nr 632 Płońska-Nasielsk-Pułtusk-Marki (km 34+244) w m. Pniewo .

Rysunek 17. Infrastruktura komunikacyjna w rejonie gminy Winnica.

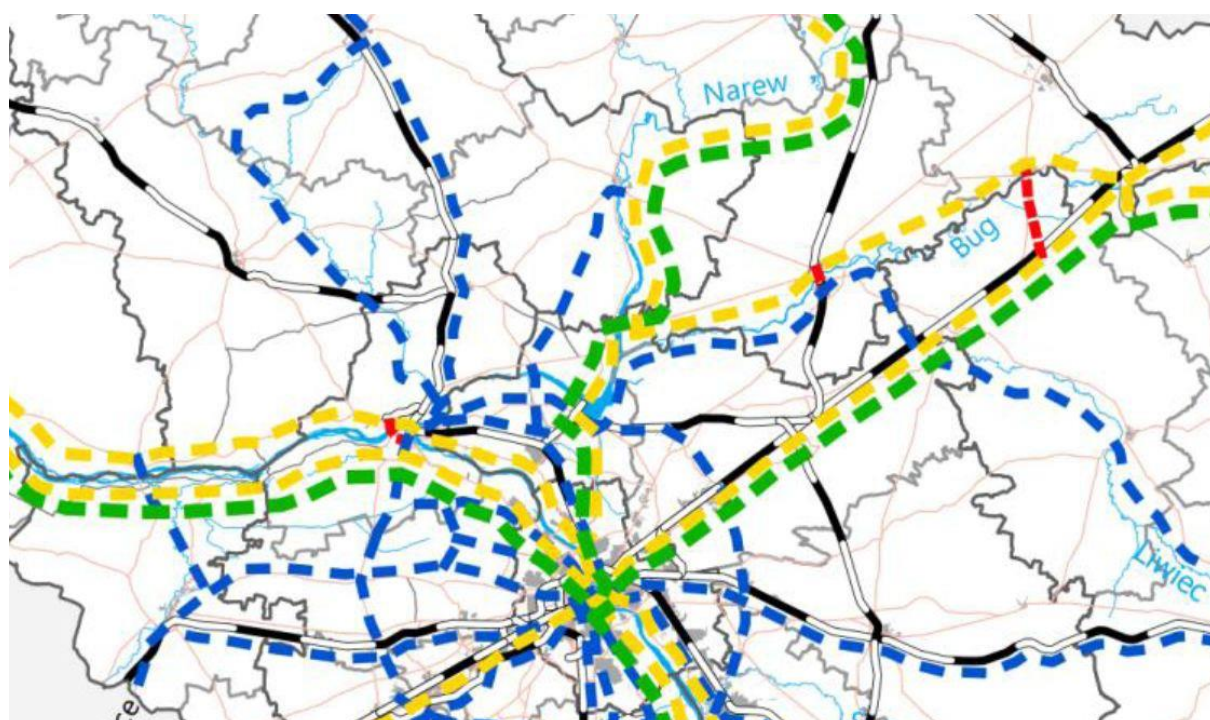
Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

- w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Nisę od km 9+877 do km 16+215.

W odniesieniu do gminy Winnica istotne znaczenie mają aspekty ujęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego odnoszące się do:

- transportu rowerowego; planowane trasy rowerowe mają pełnić funkcję komunikacyjną i rekreacyjną.

Rysunek 18. Planowana sieć szkieletowa tras rowerowych.

Rodzaje tras

- międzynarodowe
- ponadregionalne
- regionalne
- łącznikowe

- drogi o natężeniu ruchu wymagającym separacji ruchu rowerowego
- drogi o natężeniu ruchu niewymagającym separacji ruchu rowerowego
- linie kolejowe

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

- polityki rozwoju i modernizacji obszarów wiejskich:
 - ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy,
 - przeciwdziałanie negatywnym skutkom suburbanizacji w aspekcie ochrony środowiska,
 - ochrona krajobrazu przez chaosem inwestycyjnym i kształtowanie ładu przestrzennego,
 - ochrona gruntów rolnych klas I-III oraz gruntów leśnych przed ich nieuzasadnionym przeznaczeniem na cele nierolnicze i nieleśne,
 - wspieranie działalności gospodarczej towarzyszącej produkcji rolnej, a także dążenie do zrównoważonego rozwoju funkcji pozarolniczych;
- polityki kształtowania i ochrony zasobów i walorów przyrodniczych oraz poprawy standardów środowiska:
 - utrzymanie potencjału przyrodniczego obszarów chronionych,
 - regulację granic obszarów chronionych, w tym weryfikację i aktualizację aktów prawnych,
 - przeciwdziałanie negatywnym efektom urbanizacji na obszary chronione,
 - właściwe zarządzanie zasobami przyrodniczymi i gospodarczymi na obszarach objętymi ochroną prawną,
 - przeciwdziałanie wszelkim negatywnym wpływom na siedliska roślin i zwierząt.

15.4. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. została przyjęta 28 października 2013 r. wraz z podjęciem Uchwały Nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Nadrzędnym celem Strategii jest *zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie*. Został on sformułowany na podstawie wyznaczonej wizji niniejszego Dokumentu, która to określa Mazowsze jako *region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców*.

Cel strategiczny ma zostać zrealizowany za pomocą różnorodnych celów rozwojowych i kierunków działań. Wszystkie bazują na priorytetowym celu strategicznym, który skupia się na przemyśle i produkcji – *„Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym”*.

Pozostałe cele rozwojowe zostały określone w następujących dziedzinach:

- Gospodarka – *„Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii”*;
- Przestrzeń i transport – *„Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego”*;
- Społeczeństwo – *„Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki”*;
- Kultura i dziedzictwo – *„Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia”*;
- Środowisko i energetyka – *„Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska”*;
- Turystyka – *„Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia”*.

15.5. Strategia Rozwoju Powiatu Pułtuskiego

Strategia Rozwoju Powiatu Pułtuskiego na lata 2016 – 2030 została przyjęta wraz z podjęciem Uchwały XXV/143/2016 Rady Powiatu w Pułtuskach z dnia 28 grudnia 2016 r. Formułuje ona wizję powiatu następująco: *„Powiat Pułtusk w 2030 roku będzie jedynym z głównych ośrodków turystyczno-kulturalnych Mazowsza. Będzie miejscem atrakcyjnym, przyjaznym i bezpiecznym dla mieszkańców i inwestorów. To obszar posiadający dobrze rozwiniętą infrastrukturę i jednocześnie czyste środowisko, promujący lokalną kulturę, tradycję i historię, w którym otwarta na współpracę i sprawna administracja publiczna zapienia rozwój społeczny i gospodarczy”*.

W celu realizacji ww. postulatów gminy powiatu pułtuskiego powinny realizować następujące cele, które ściśle są związane z Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego:

1. *Rozwój edukacji publicznej i poprawa jakości kształcenia.*
2. *Drogi publiczne.*
3. *Promocja i ochrona zdrowia mieszkańców powiatu.*
4. *Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli, ochrona środowiska naturalnego.*

5. *Rozwój kultury i dziedzictwa historycznego.*
6. *Rozwój przedsiębiorczości i turystyki.*
7. *Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.*
8. *Przeciwdziałanie bezrobociu.*
9. *Zapewnienie efektywnej pomocy społecznej, skutecznej polityki prorodzinnej oraz wsparcie osób z niepełnosprawnościami.*
10. *Współpraca z organizacjami pozarządowymi i pożytku publicznego.*

15.6. Strategia Rozwoju Gminy Winnica na lata 2015-2025.

Strategia Rozwoju Gminy Winnica na lata 2015-2025 stanowi załącznik do Uchwały Nr X/63/2015 Rady Gminy Winnica z dnia 30 listopada 2015 r. Strategia sformułowała misję Gminy w sposób następujący: *„Strategia (...) jest dokumentem określającym misję i wizję, cele strategiczne, cele operacyjne oraz działania kluczowe do realizacji w określonym horyzoncie czasowym i przyczyniające się do wielokierunkowego rozwoju Gminy Winnica. (...) Rozstrzygnięcia zawarte w Strategii mają na celu określenie listy najskuteczniejszych przedsięwzięć rozwojowych, a jednocześnie odpowiadających na oczekiwani i aspiracje mieszkańców”.*

Wizja rozwoju gminy powinna być wypełniania poprzez realizację następujących kierunków i celów strategicznych:

1. *Gospodarka. Mieszkalnictwo.*

Cel strategiczny nr 1 – Poprawa jakości życia mieszkańców gminy poprzez podniesienie standardów cywilizacyjnych w obszarze infrastruktury technicznej i usług użyteczności publicznej.

2. *Spółeczeństwo.*

Cel strategiczny nr 2 – Podniesienie poziomu u zakresu oferty edukacyjnej szkół w gminie, wspieranie wzrostu wykształcenia lokalnej społeczności i dostosowanie go do potrzeb rynku pracy.

3. *Oferta cywilizacyjna..*

Cel strategiczny nr 3 – Rozwój usług społecznych oraz integracja mieszkańców gminy.

4. *Zarządzanie i relacje zewnętrzne.*

Cel strategiczny nr 4 – Zwiększanie liczby miejsc pracy oraz inwestycji mieszkaniowych na obszarze gminy.

16. Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej

Na terenie gminy Winnica nie stwierdzono występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Winnica na tle powiatu pułtuskiego.	8
Rysunek 2. Podział gminy Winnica na obręby geodezyjne.	13
Rysunek 3. Położenie Gminy Winnica na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski wg Kondrackiego.	19
Rysunek 4. Warunki podłoża budowlanego na terenie gminy Winnica.	22
Rysunek 5. Gmina Winnica na tle mapy jednolitych części wód powierzchniowych z podziałem na zlewnie.	25
Rysunek 6 Lokalizacja gminy Winnica na tle JCWPd	27
Rysunek 7. Średnia temperatura na terenie Polski w 2018 r. z uwzględnieniem położenia gminy Winnica.	28
Rysunek 8. Suma opadów na terenie Polski w 2018 r.	29
Rysunek 9. Mapa miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Warszawa. .	71
Rysunek 10. Położenie gminy Winnica na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu.	117
Rysunek 11. Położenie użytków ekologicznych na terenie gminy Winnica.....	118
Rysunek 12. Lasy ochronne występujące na terenie gminy Winnica.	119
Rysunek 13. Mapa infrastruktury telekomunikacyjnej na terenie RP – rejon gminy Winnica.	129
Rysunek 14. Zasięg działania sieci kablowych i bezprzewodowych na terenie województwa mazowieckiego – rejon gminy Winnica.....	130
Rysunek 15. Położenie gminy Winnica w stosunku do regionów gospodarki odpadami komunalnymi województwa mazowieckiego – regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych.	132
Rysunek 16. Położenie gminy Winnica w stosunku do regionów gospodarki odpadami komunalnymi województwa mazowieckiego – instalacje zastępcze.	133
Rysunek 17. Infrastruktura komunikacyjna w rejonie gminy Winnica.	137
Rysunek 18. Planowana sieć szkieletowa tras rowerowych.	138

SPIS TABEL

Tabela 1. Analiza porównawcza głównych wskaźników charakteryzujących gminę na tle powiatu pułtuskiego i województwa mazowieckiego.	9
Tabela 2. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Winnica.	11
Tabela 3. Struktura użytkowania gruntów gminy Winnica.....	14
Tabela 4. Główne wskaźniki dotyczące uzbrojenia terenu gminy Winnica na tle powiatu	

pułtuskiego i województwa mazowieckiego.....	14
Tabela 5. Wydane decyzje o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.	17
Tabela 6. Analiza ilości wydanych decyzji o warunkach zabudowy na terenie gminy Winnica na tle gmin powiatu pułtuskiego i powiatu ogółem w latach 2014-2018.....	18
Tabela 7. Parametry charakteryzujące klimat w gminie Winnica.....	30
Tabela 8. Leśnictwo na terenie gminy Winnica.	33
Tabela 9. Wykaz zabytków nieruchomych w granicach gminy Winnica wpisanych do rejestru zabytków.	36
Tabela 10. Wykaz zabytków ujętych w Gminnej ewidencji zabytków.	37
Tabela 11. Wykaz nieruchomych zabytków archeologicznych na terenie gminy Winnica.....	39
Tabela 12. Podstawowe wskaźniki demograficzne gminy Winnica na przełomie lat	43
Tabela 13. Ruch naturalny na terenie gminy Winnica na przełomie lat 2014-2018.....	45
Tabela 14. Ludność według grup wiekowych na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.....	46
Tabela 15. Migracje ludności gminy Winnica w latach 2014-2018.	47
Tabela 16. Zatrudnieni na terenie gminy Winnica według płci w latach 2006-2015.	48
Tabela 17. Bezrobotni według płci na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.	49
Tabela 18. Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Winnica w latach 2014-2018.	50
Tabela 19. Podział gospodarki narodowej według PKD w gminie Winnica w latach 2014-2018.....	52
Tabela 20. Liczba pracujących mieszkańców gminy Winnica na tle powiatu pułtuskiego i województwa mazowieckiego w latach 2014-2018.....	64
Tabela 21. Placówki szkolne i przedszkolne w gminie Winnica.	66
Tabela 22. Liczba uczniów i absolwentów w szkołach podstawowych gminy Winnica na tle powiatu i województwa.....	66
Tabela 23. Liczba uczniów i absolwentów w gimnazjach gminy Winnica na tle powiatu i województwa.....	66
Tabela 24. Liczba porad udzielonych w placówkach opieki zdrowotnej w gminie Winnica na tle powiatu i województwa w latach 2014-2018.....	67
Tabela 25. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Winnica na tle powiatu i województwa w latach 2014 – 2018.	67
Tabela 26. Ludność korzystająca z infrastruktury technicznej w gminie Winnica w latach	

2014-2018.....	68
Tabela 27. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych.	84
Tabela 28. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych – wariant 100%.....	96
Tabela 29. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych – wariant 50%.....	99
Tabela 30. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę – 50% wariant II.	105
Tabela 31. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.	107
Tabela 32. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażone w ha.	108
Tabela 33. Stan prawny gruntów gminy Winnica.	114
Tabela 34. Bilans zasobów złóż kopalin na terenie gminy Winnica.	121
Tabela 35. Obszary górnicze na terenie gminy Winnica.	123
Tabela 36. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Winnica.	124
Tabela 37. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Winnica.	125
Tabela 38. Urządzenia wodociągowe na terenie gminy Winnica.	126
Tabela 39. Urządzenia sieciowe kanalizacyjne na terenie gminy Winnica.	127

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Winnica.	12
Wykres 2. Liczba ludności gminy Winnica w latach 2014-2018.	44
Wykres 3. Urodzenia żywe, zgony, przyrost naturalny na terenie gminy Winnica na przełomie lat 2014-2018.....	46
Wykres 4. Ludność według grup ekonomicznych wieku gminy Winnica.....	47
Wykres 5. Pracujący na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.	48
Wykres 6. Bezrobotni według płci w gminie Winnica w latach 2014-2018.....	49
Wykres 7. Podmioty gospodarcze według sekcji PKD w gminie Winnica w 2018 r.	51
Wykres 8. Podmioty gospodarki narodowej ogółem zarejestrowane w rejestrze REGON w gminie Winnica w latach 2014-2018.....	59
Wykres 9. Ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Winnica latach 2014-2018.....	60
Wykres 10. Lesistość na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.	62
Wykres 11. Prognozowana zmiana liczby ludności w powiecie pułuskim w latach 2020,	

2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050.....	69
Wykres 12. Prognoza ludność powiatu pułtuskiego według podziału na funkcjonalne grupy wiekowe.	70
Wykres 13. Prognoza zmiany liczby ludności gminy Winnica w latach 2020-2050.....	71
Wykres 14. Stan ludności na terenie gminy Winnica w latach 2014-2018.....	74
Wykres 15. Stan zasobów mieszkaniowych gminy Winnica w latach 2014-2018.....	75
Wykres 16. Przeciętna powierzchnia mieszkania w Polsce w m ² na osobę w latach 2002-2018.	76
Wykres 17. Stan prawny gruntów gminy Winnica w ha.....	115